

KÄRSÄMÄEN KUNTA

2025

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

Kärsämäki

Kunnanhallitus	30.03.2026
Tarkastuslautakunta	xx.xx.2026
Valtuusto	xx.xx.2026

TOIMINTAKERTOMUS	3
1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	3
1.1 Kunnanjohtajan katsaus	3
1.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	4
1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen tilanne.....	7
1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	11
1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	13
1.6 Kunnan henkilöstö.....	14
1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	21
1.8 Ympäristötekijät	22
1.9 Muut ei-taloudelliset asiat	22
1.10 Kärsämäen kuntastrategia ja sen mittarit.....	22
2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	25
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	28
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	28
3.2 Toiminnan rahoitus	33
3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	36
4. KOKONAISTULOT JA -MENOT.....	40
5. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	41
5.1 Konsernitarkastelu	41
5.2 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	45
5.3 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	47
6. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	51
6.1 Asiaa koskeva sääntely.....	51
6.2 Tilikauden tuloksen käsittely.....	51
6.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	51
7. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	52
7.1 Seurantaa koskeva sääntely.....	52
7.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	52
7.2.1 Käyttötalouden toteutuminen ja hallintokuntien toimintakertomukset.....	52
7.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	90
7.2.5.Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	98
8.TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	99
8.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet	99
8.2 Tuloslaskelma.....	99
8.3 Rahoituslaskelma	100
8.4 Tase	101
8.5 Konsernilaskelmat.....	103
9. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	107
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	121
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	121

TOIMINTAKERTOMUS

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2025 oli Kärsämäen kunnalle vakaan ja hallitun kehityksen vuosi. Kunnan toiminta ja talous pysyivät tasapainossa, ja tilinpäätös muodostui ylijäämäiseksi. Tämä osoittaa, että pitkäjänteinen taloudenpito ja harkittu päätöksenteko ovat luoneet kunnalle hyvät edellytykset vastata sekä nykyisiin että tuleviin haasteisiin. Suomen hallituksen toimista TE-palvelu-uudistuksella oli vuonna 2025 suurin kuntien tuloja ja menoja muuttava vaikutus.

Kunnan taloudellinen tulos oli myönteinen. Vuosikate oli noin 1,05 miljoonaa euroa ja kattoi poistot selvästi, mikä kertoo kunnan tulorahoituksen riittäväydestä. Tilikauden tulos muodostui ylijäämäiseksi, ja kertynyt ylijäämä vahvistui edelleen. Talouden tunnusluvut osoittavat, että Kärsämäen kunta on pystynyt sopeuttamaan toimintansa käytettävissä oleviin resursseihin ja säilyttämään kohtuullisen taloudellisen liikkumavaran myös epävarmassa toimintaympäristössä.

Verorahoitus säilyi vakaana, ja toimintakulut pysyivät kokonaisuutena hallinnassa. Tämä on edellyttänyt määrätietoista talousohjausta sekä hyvää yhteistyötä toimialojen ja luottamushenkilöiden kesken. Investoinnit toteutettiin maltillisella tasolla ja kunnan lainakanta pysyi kohtuullisena. Vakaa rahoitusasema ja hyvä maksuvalmius luovat edellytyksiä tuleville investoinneille ja mahdollistavat sen, että kunta voi reagoida joustavasti toimintaympäristön muutoksiin.

Toiminnallisesti vuosi 2025 oli aktiivinen. toimialoilla keskityttiin kuntalaisten arjen sujuvuuteen, palvelujen laatuun sekä elinympäristön kehittämiseen. Palvelujen järjestämisessä korostuivat vaikuttavuus, yhteistyö ja ennakoiva toimintatapa. Kunnan strategiset tavoitteet ohjasivat toimintaa läpi vuoden.

Elinvoiman ja tulevan kehityksen näkökulmasta merkittävää oli myös kaavoitustyön eteneminen, jolla luodaan edellytyksiä uusien investointien sijoittumiselle sekä erityisesti puhtaan siirtymän hankkeille, jotka tukevat kestävästä kehitystä ja vahvistavat kunnan pitkän aikavälin elinvoimaa. Ennakoiva maankäytön suunnittelu parantaa kunnan kilpailukykyä ja mahdollistaa joustavan reagoinnin elinkeinoelämän muuttuviin tarpeisiin.

Henkilöstö on kunnan tärkein voimavara palvelujen järjestämisessä. Muuttuvasta toimintaympäristöstä huolimatta henkilöstö osoitti sitoutuneisuutta ja ammattitaitoa, mikä näkyi toiminnan sujuvuudessa ja palvelujen laadussa.

Tulevaisuuteen katsottaessa kunnan toimintaympäristöön liittyy epävarmuustekijöitä, kuten väestökehitys ja julkisen talouden paineet. Kärsämäen kunta lähtee kuitenkin tuleviin vuosiin vakaasta lähtökohdasta: talous on kunnossa, palvelut toimivat ja kehittämiselle on hyvät edellytykset. Näiden tekijöiden varaan on hyvä rakentaa kunnan tulevaa kehitystä.

Haluan kiittää luottamushenkilöitä, henkilöstöä, yhteistyökumppaneita sekä kuntalaisia hyvästä yhteistyöstä ja yhteisestä työstä Kärsämäen kunnan hyväksi vuoden 2025 aikana.

Kärsämäellä 20.3.2026

Tuukka Kuisma

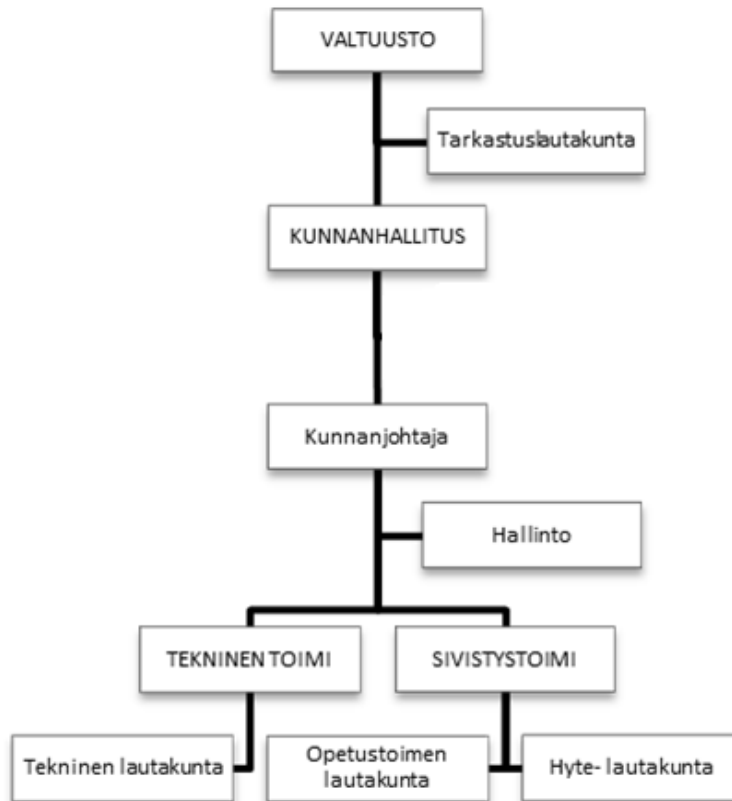
vt. kunnanjohtaja

1.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Toiminta-ajatus

Kärsämäki turvaa asukkailleen hyvän elämän edellytykset ja kehittää paikkakunnan elinvoimaa.

Toimintaorganisaatio

Valtuuston kokoonpano 1.1.2025-31.5.2025

Nimi ja ammatti

Puheenjohtaja

Ristinen Esko, päästömittaaja

I varapuheenjohtaja

Kyllönen Jaana, lehtori, työterveyshoitaja (YAMK)

II varapuheenjohtaja

Autio Mika, maatalousyrittäjä

Puolue/ryhmä

Suomen Keskusta

SDP

Suomen Keskusta

Nimi ja ammatti

Ahola Marko, ravitsemustyöntekijä

Aittola Mira, agrologi

Andersson Anne, psykoterapeutti, terveydenhoitaja

Anttila, Pekka, yrittäjä

Haapakoski Niina, lähihoitaja

Isola Susanna, yrittäjä, parturi-kampaaja

Järvenpää Heidi, toimitusjohtaja

Koski Markku, eläkeläinen, 2.4.2024 saakka

Puolue/ryhmä

Perussuomalaiset

Suomen Keskusta

Suomen Keskusta

Suomen Keskusta

Perussuomalaiset

Suomen Keskusta

Suomen Keskusta

Suomen Keskusta

Littow Timo, seurakuntamestari, yrittäjä	Suomen Keskusta
Loukkola Esko, linja-autonkuljettaja, yrittäjä	Perussuomalaiset
Myllymäki Tapio, opiskelija, 2.4.2024 alkaen	Suomen Keskusta
Mäki Laura, agrologi, maitotilayrittäjä	Suomen Keskusta
Flankkila Timo, maanviljelijä	Kansallinen Kokoomus
Pietikäinen Mika, maanviljelijä	Perussuomalaiset
Ruha Anne, maatalousyrittäjä	Suomen Keskusta
Seppä Marjatta, eläkeläinen	Suomen Keskusta
Takalo Jaana, käsityönohjaaja-artsaani, sihteeri	Perussuomalaiset
Tiikkainen Antti, yrittäjä, eläkeläinen	Suomen Keskusta
Ylitalo Tero, betonityöntekijä	Suomen Keskusta

Kunnanhallituksen kokoonpano vuonna 1.1.2025-4.6.2025

<u>Nimi ja ammatti</u>	<u>Puolue/ ryhmä</u>
<i>Puheenjohtaja</i>	
Anttila Pekka	Suomen Keskusta
<i>I varapuheenjohtaja</i>	
Ruha Anne	Suomen Keskusta
<i>II varapuheenjohtaja</i>	
Loukkola Esko	Perussuomalaiset
Haapakoski Niina	Perussuomalaiset
Isola Susanna	Suomen Keskusta
Mikkola Ari	Suomen Keskusta
Ylitalo Tero	Suomen Keskusta

Lautakunnat ja jaokset 1.1.2025-4.6.2025

<u>Keskusvaalilautakunta</u> Isola Timo Kallinen Saara Kumpulainen Tapio Manninen Riikka, vpj Tiikkainen Antti, pj	<u>Tarkastuslautakunta</u> Littow Timo, vpj Myllymäki Tapio Räisänen Juha Seppä Marjatta, pj Takalo Jaana
<u>Opetustoimen lautakunta</u> Ahola Marko, vpj Aitto-Oja Veli Huovila Tuula Järvenpää Heidi, pj Mäki Laura Pirnes Vesa Ronkainen Marika	<u>Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta</u> Andersson Anne, pj Pietikäinen Mika Kangaskokko Anni Laitila Mikko Korkatti Antti Mikkola Ari, vpj Raudaskoski Seija
<u>Tekninen lautakunta</u> Aittola Mira Autio Mika, pj Lohvansuu Katariina Luonuansuu Kyösti Ojala Päivi, vpj Puranen Matti Ylikangas Arvi	

Valtuuston kokoonpano 1.6.2025-31.12.2025

<u>Nimi ja ammatti</u>	<u>Puolue/ryhmä</u>
<i>Puheenjohtaja</i> Anne Andersson, psykoterapeutti, palvelujohtaja	Suomen Keskusta
<i>I varapuheenjohtaja</i> Ylitalo Tero, betonityöntekijä	Suomen Keskusta
<i>II varapuheenjohtaja</i> Pietikäinen Mika, maanviljelijä	Perussuomalaiset

<u>Nimi ja ammatti</u>	<u>Puolue/ryhmä</u>
Ahlholm Jari, agrologi	Suomen Keskusta
Ahola Marko, aluepalvelupäällikkö	Perussuomalaiset
Aittola Mira, agrologi	Suomen Keskusta
Anttila Pekka, yrittäjä	Suomen Keskusta
Autio Mika, maatalousyrittäjä	Suomen Keskusta
Haapakoski Niina, lähihoitaja, maaseutuyrittäjä	Perussuomalaiset
Järvenpää Heidi, toimitusjohtaja, insinööri (AMK)	Suomen Keskusta
Kangaskokko Anni, lähihoitajaopiskelija, kokki	SDP
Korkatti Antti, metallimies	Suomen Keskusta
Laitila Mikko, maanviljelijä, toimittaja	Suomen Keskusta
Laitinen Sirpa, maaseutuasiamies	Suomen Keskusta
Littow Timo, seurakuntamestari, yrittäjä	Suomen Keskusta
Loukkola Esko, ajojärjestelijä, linja-autonkuljettaja	Perussuomalaiset
Mäki Laura, agrologi (AMK), maatalousyrittäjä	Suomen Keskusta
Pesonen Kimmo, lähihoitaja, erik. ensihoito	SDP
Rautakoski Antti, yrittäjä	Suomen Keskusta
Ruotsalainen Virpi, yrittäjä, projektipäällikkö	Suomen Keskusta
Vacuska Jakub, eräopas, metsuri	Suomen Keskusta

Kunnanhallituksen kokoonpano vuonna 4.6.2025-31.12.2025

<u>Nimi ja ammatti</u>	<u>Puolue/ryhmä</u>
<i>Puheenjohtaja</i> Anttila Pekka	Suomen Keskusta
<i>I varapuheenjohtaja</i> Aittola Mira	Suomen Keskusta
<i>II varapuheenjohtaja</i> Ahola Marko	Perussuomalaiset
Kangaskokko Anni	SDP
Laitila Mikko	Suomen Keskusta
Laitinen Sirpa	Suomen Keskusta
Rautakoski Antti	Suomen Keskusta

Lautakunnat ja jaokset 4.6.2025-31.12.2025

<u>Keskusvaalilautakunta</u>	<u>Tarkastuslautakunta</u>
Flankkila Timo	Autio Mika, vpj
Hyvöllä Jyrki	Loukkola Esko
Kaketti Eija	Myllymäki Tapio
Karsikas Juho, vpj	Mäki Laura, pj
Manninen Riikka, pj	Seppä Marjatta

<p><u>Opetustoimen lautakunta</u> Ahola Marko Järvenpää Heidi, pj Littow Timo, vpj Luonua Juha-Pekka Pesonen Kimmo Ristinen Riitta Ruotsalainen Virpi</p>	<p><u>Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta</u> Kangaskokko Anni Karkulehto Marja Kielenniva Tarja Korkatti Antti, pj Mikkola Ari, vpj Tikanmäki Katriina Vacuska Jakub</p>
<p><u>Tekninen lautakunta</u> Ahlholm Jari, pj Eskola Riina Manninen Heikki, vpj Ojala Päivi Tiikkainen Marko Vierimaa Anna-Leena Ylikangas Arvi</p>	

Kiinteistötoimitusten uskotut miehet

Aittola Mira
 Junttonen Jani
 Karhu Teijo
 Mikkola Ari
 Mäki Laura
 Ylitalo Tero

Käräjäoikeuden lautamiehet

Ylitalo Tero

1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen tilanne

Valtiovarainministeriön joulukuussa 2025 ilmestyneessä julkaisussa ”Taloudellinen katsaus, talvi 2025” on ennustettu vuosien 2025 - 2028 taloudellista kehitystä ja lisäksi talouden keskipitkän ajan kehitysarviota vuoteen 2030 saakka. Katsauksen mukaan Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuote (BKT) vuonna 2025 0,2 prosenttia. Kasvua on jarruttanut kotimaisen kysynnän heikkous. Kotitalouksien kulutuksen odotetaan vauhdittuvan, sillä ostovoima on kasvussa ja kasvu nopeutuu ensi vuonna. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustus-hankinnat puolestaan kasvattavat investointeja. BKT kasvaa 1,1 prosenttia vuonna 2026, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia 2028. Työllisyys kasvaa vuosina 2026–2028 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,6 prosentista 8,5 prosenttiin vuonna 2028.

Heikosta suhdanteesta huolimatta julkisyhteisöjen alijäämä supistui vuonna 2025 3,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun sopeutustoimet alkavat vaikuttaa. Suhdanteen kohenemisesta huolimatta julkisyhteisöjen alijäämä syvenee vuonna 2026 4,5 prosenttiin, kun vuodelle 2025 odotetut hävittäjä-hankinnat kirjataan vasta vuoden 2026 alijäämään. Pitkällä aikavälillä alijäämä pysyy syvä: puolustus- ja korkomenojen kasvu sekä maltillinen talouskehitys pitävät sen yli 3,5 prosentissa suhteessa BKT:hen vielä vuonna 2030. Velkasuhde nousee vuonna 2025 yli 89 prosentin ja lähes 92 prosenttiin vuonna 2026. Kasvu jatkuu koko ennustejakson ajan, ja vuonna 2030 velka on jo yli 96 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Helmikuussa 2026 julkaistiin ennakkoarvioita kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2025 tilinpäätöksistä. Kuntatalouden tila heikkeni vuonna 2025, ja näyttääkin siltä, että kunnat ovat onnistuneet sopeutustoimissaan. Kuntien menoja kasvattivat vuonna 2025 muun muassa TE-palvelu-uudistus, jonka seurauksena uudet palvelut ja työttömyysturvaetuksien kasvanut rahoitusvastuu ylsivät n. 1 mrd. euroon. Kunnallisen palkkaratkaisun menoja lisäävä vaikutus oli noin 260 milj. euroa. Tehtävät laajenivat myös mm. oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistamisen myötä.

Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 740 miljoonaa euroa vuonna 2025. Vuonna 2025 reilut kolmasosa Manner-Suomen kunnista oli alijäämäisiä tilikauden tuloksella mitattuna. Tulokseltaan alijäämäisissä kunnissa asui noin 44 prosenttia Manner-Suomen väestöstä. Vuosikatteella mitattuna kuntien väliset erot tasoittuivat edelleen vuonna 2025. Suurimpien kaupunkien talous heikkeni eniten, ja niiden vuosikatteet olivat enää vain lievästi muita vahvemmat.

Verorahoitus ei riittänyt kattamaan kaikkia investointeja, sillä kunnat pitivät investointitasonsa korkealla tasolla myös vuonna 2025. Osa investoinneista jouduttiin kattamaan siis lainalla. Investoinnit keskittyvät suuriin kaupunkeihin, minkä seurauksena toiminnan ja investointien rahavirta syveni niissä reippaalle miinukselle.

	2024	2025*	2026*	2027*	2028*
Volyymin muutos, %					
Bruttokansantuote markkinahintaan	0,4	0,2	1,1	1,7	1,6
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	-0,8	2,0	3,6	2,5	3,0
Kokonaistarjonta	0,1	0,7	1,8	2,0	2,0
Tavaroiden ja palvelujen vienti	1,8	2,4	1,3	2,4	2,7
Kulutus	0,3	-0,5	0,7	1,1	1,3
yksityinen	-0,4	0,0	1,4	1,8	1,6
julkinen	1,7	-1,5	-0,5	-0,3	0,8
Investoinnit	-5,0	1,7	6,7	4,1	3,3
yksityiset	-7,7	1,9	2,8	6,7	4,2
julkiset	7,7	0,9	22,1	-4,4	-0,3
Kokonaiskysyntä	0,3	0,7	1,8	2,0	2,0
kotimainen kysyntä	-0,3	0,0	2,1	1,8	1,8

(Lähde: Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, talvi 2025; Kuntaliitto, tiedote 3.2.2026)

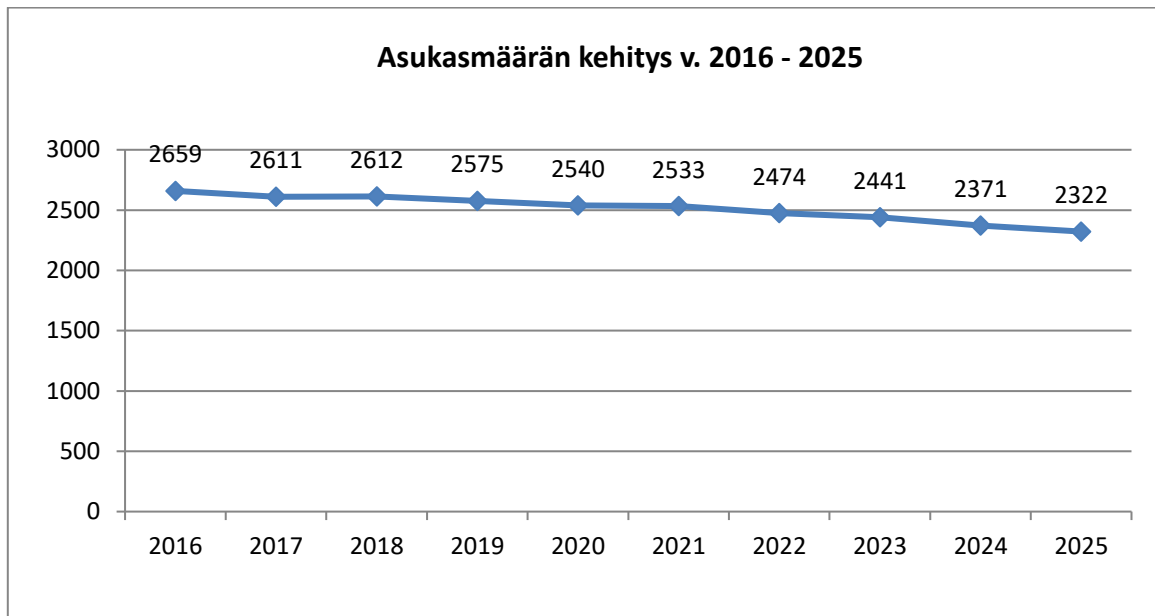
	2024	2025*	2026*	2027*	2028*
Suhteessa BKT:hen, %					
Julkisyhteisöjen menot	57,8	57,5	57,9	56,7	56,1
Veroaste	42,2	42,4	42,5	42,0	41,9
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto	-4,4	-3,9	-4,5	-4,0	-3,9
Valtionhallinnon nettoluotonanto	-3,7	-4,0	-4,9	-4,3	-4,4
Julkisyhteisöjen velka	82,4	89,1	91,6	92,4	93,8
Valtionvelka	61,4	66,7	69,0	70,3	71,8

	2024	2025*	2026*	2027*	2028*
Bruttokansantuote, arvo, mrd. euroa	276	281	290	302	314
Bruttokansantuotteen hinta, muutos, %	0,7	1,7	2,1	2,3	2,3
Palvelut, volyymin muutos, %	0,0	0,0	1,2	1,3	1,5
Koko teollisuus, volyymin muutos, %	4,0	1,1	1,5	1,9	1,5
Työn tuottavuus, muutos, %	1,3	1,0	0,9	0,9	0,8
Työlliset, muutos, %	-1,0	-0,3	0,2	0,9	0,9
Työllisyysaste (20–64-vuotiaat), %	76,7	76,2	76,1	76,6	77,1
Työttömyysaste, %	8,4	9,6	9,5	9,1	8,5
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	1,6	0,4	1,2	1,8	1,9
Ansiotasoindeksi, muutos, %	3,1	2,9	3,6	3,2	3,2
Vaihtotase, mrd. euroa	-1,9	0,8	-1,1	-1,1	-1,4
Vaihtotase, suhteessa BKT:hen, %	-0,7	0,3	-0,4	-0,4	-0,4
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	3,6	2,2	2,0	2,0	2,0

(Lähde: Taloudellinen katsaus, Talvi 2025, Valtiovarainministeriö)

Oman alueen kehitys

Kärsämäellä oli 31.12.2025 2 322 asukasta (lähde: Tilastokeskuksen ennakkotilasto). Vuoden 2024 lopussa asukkaita oli 2 371, joten vuoden aikana asukasmäärä väheni 51 hengellä. Vuoden aikana syntyi 18 ja kuoli 28 henkeä, luonnollinen väestönlisäys oli -10. Kokonaisnettomuutto vuonna 2025 oli -40, nettomaahanmuutto oli -1.

Kuva. Asukasmäärän kehitys Kärsämäellä vuosina 2016-2025.

Nivala-Haapajärven seutukunnan (ml. Oulainen ja Sievi sekä Pyhäjärvi) väkiluku 31.12.2024 oli 37 538 asukasta. Seutukunnan kuntien väkiluvut ovat seuraavat: Haapajärvi 6 443 (-49), Kärsämäki 2 322 (-51), Nivala 10 310 (-68), Oulainen 6 843 (-69), Pyhäjärvi 4 553 (-149), Reisjärvi 2 479 (-77) ja Sievi 4 588 (-15). Seutukunnan väkiluku laski edelliseen vuoteen verrattuna 478 asukkaalla. Väkiluku väheni kaikissa em. kunnissa. Vuodesta 1995 lukien seutukunnan väkiluku on ollut laskeva.

Kärsämäen kunnan työttömyysaste oli vuoden vaihteessa 10,3 %, vuoden 2024 lopussa se oli 11,2 %. Nivala-Haapajärven seutukunnan työttömyysaste oli vuoden vaihteessa 11,6 % ja Pohjois-Pohjanmaalla 13,6 %. Vuoden 2025 lopun tilanteen mukaan työttömyysaste oli Haapajärvellä 11,4 %, Nivalassa 11,0 %, Reisjärvellä 14,8 %, Sievissä 11,3 % ja Oulaisissa 11,2 %.

MYÖNNETYT YRITYSTUET 2025

KOTIUTETUT EUROT PER ASUKAS

Kunta	Yhteissumma €	Yhteismäärä kpl	Asukasluku 12/2025*	€/asukas
Haapajärvi	1 078 984 €	48	6443	167,47 €
Kärsämäki	75 537 €	11	2322	32,53 €
Nivala	1 090 443 €	66	10310	105,77 €
Oulainen	215 365 €	30	6843	31,47 €
Pyhäjärvi	24 198 €	15	4553	5,31 €
Reisjärvi	111 827 €	24	2479	45,11 €
Sievi	1 037 691 €	19	4588	226,18 €
Yhteensä	3 634 045 €	215	37 538	96,8 €

Ei sisällä kunnille tai kunnallisille/ylikunnallisille kehittämissyhtiöille myönnettyjä toimintaympäristöavustuksia. * Tilastokeskus: Väestörakenteen ennakkotiedot

Taulukot: Kärsämäelle ja seudun kuntiin saadut yritystuet v.2025

Vuoden 2025 aikana Kärsämäellä perustettiin 12 yritystä ja yritysten poistuma kaupparekisteristä oli yhteensä 6 kpl.

1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Tuloperusteiden muutokset

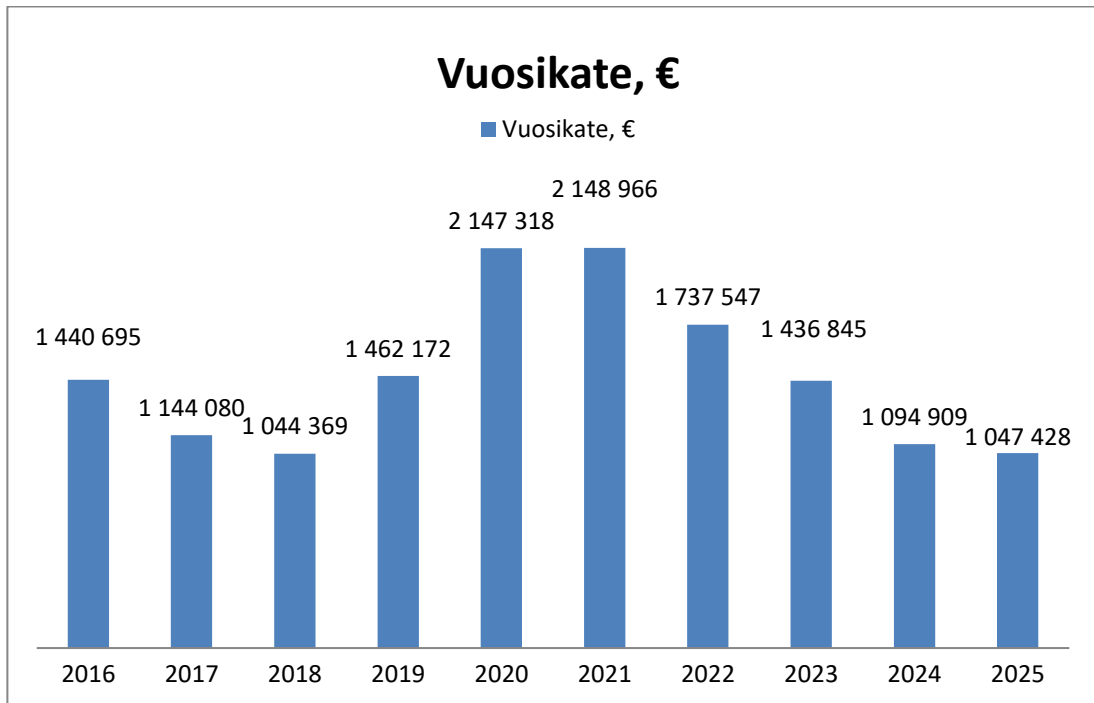
Verotulot ovat vuonna 2025 yhteensä 4 859 239 euroa. Verotulot vähenivät edellisvuodesta 0,95 % (46 772 euroa). Alkuperäisessä talousarviossa verotulojen kokonaiskertymäksi arvioitiin 4 996 000 euroa, talousarviomuutosten jälkeen arvio oli 4 866 000. Lopulliset verotulot toteutuivat 6 761 euroa muutettua talousarviota pienempinä. Kunnallisverotuloja kertyi 3 402 261 euroa, mikä on 127 802 euroa vähemmän kuin edellisvuonna.

Kiinteistöveroja kertyi 868 023 euroa, 106 683 euroa enemmän. Yhteisöveron tuotto oli 588 955 euroa, 25 653 euroa vähemmän kuin edellisvuonna.

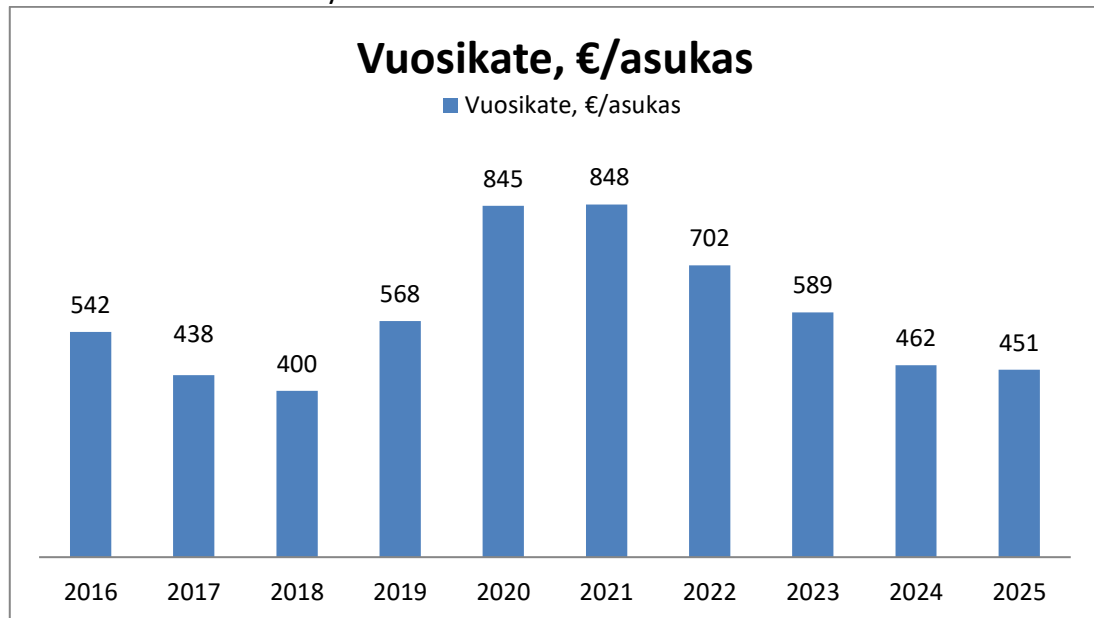
Valtionosuuksia kertyi 4 832 095 euroa. Valtionosuudet kasvoivat edellisestä vuodesta 207 833 euroa, 4,03% . Valtionosuuksien kasvu selittyy pitkälti

Toiminnan ja talouden muutokset

Tilinpäätös muodostui 312 522 euroa ylijäämäiseksi. Ylijäämä oli 14 455 euroa edellisen vuoden tilinpäätöstä pienempi. Vuosikate oli vuonna 2025 1 047 428 euroa ja se väheni 47 481 euroa edellisvuoteen verrattuna.

Kuva. Vuosikatteen kehitys Kärsämäellä 2016– 2025.

Kuva. Vuosikate asukasta kohden Kärsämäellä vuosina 2016 – 2025.

Lainakanta 31.12.2025 oli 9 591 108 euroa, 4 131 euroa/asukas, kun sitä tilikauden 2024 lopussa oli asukasta kohden 4 057 euroa.

Poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon

Käyttötalouden osalta talousarvio alittui kokonaisuutena nettona 371 572 euroa. Talousarvio alittui kunnanhallituksen, keskusvaalilautakunnan, tarkastuslautakunnan, Hyte-lautakunnan ja teknisen lautakunnan osalta. Kunnanhallituksen (76 147 euroa) alitus koostui pääasiassa talousarviota budjetoitua pienempinä toteutuneista henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen toteumista.

Teknisen lautakunnan (184 642 euroa) alituksen taustalla ovat talousarvion nettotulojen ylitys 22,34 %. Toimintakuluissa alitusta palveluiden osalta puhtaanapidossa ja rakennusten ja alueiden kunnossapidossa. Lämmitys-, kalusto- ja materiaalihankintamenot alittuivat myös arviosta. Metsänmyyntitulot toteutuivat tuloarviota suurempana.

Hyte-lautakunnassa alitus oli 141 577 euroa, kertyen pääasiassa budjetoitua pienempinä toteutuneista henkilöstö-, palvelujen osto-, aine- ja tarvike-, sekä vuokratkustannuksista. Keskusvaalilautakunnan talousarvioalitus oli 1 689 euroa ja tarkastuslautakunnan 7 186 euroa.

Opetustoimen lautakunnan alaisessa toiminnassa ylitystä oli yhteensä 39 670 euroa, henkilöstöku-
luja (sijaiset ja määräaikaiset) kertyi budjetoitua enemmän.

Verotulot toteutuivat 6 761 € muutettua talousarviota heikommin. Valtionosuuksia saatiin 85 905 € arvioitua vähemmän johtuen pääasiassa Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksestä OKM:n valti-
onosuuden tarkistamisesta vuodelle 2025.

1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Valtuuston 1.12.2025 hyväksymä vuoden 2026 talousarvio ja taloussuunnitelmavuodet 2027 ja 2028 ovat kokonaisuutena niukasti ylijäämäisiä. Talouden suunnitteluun sisältyy poikkeuksellisen paljon epävarmuustekijöitä liittyen erityisesti valtionosuuksien kehitykseen mahdollisten tulevien uudistusten myötä. Verorahoituksen puolittuminen hyvinvointialueuudistuksen takia haastaa edelleen kunnan taloudellista liikkumavaraa. Kokonaisuutena valtionosuuksien väheneminen uudistuksen myötä ja toisaalta todennäköisesti tulossa oleva kuntien rahoitusjärjestelmän kokonaisuudistus merkitsevät suurta epävarmuutta talouden pidemmän aikavälin suunnittelulle.

Hyvä johtaminen ja hallinto edellyttävät luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden roolien, tehtävien ja vastuujakojen selkeää ymmärtämistä. Kärsämäen kunnan strategian mukaisesti prosessimme ovat sujuvia ja palvelemme ketterästi. Tämän toimintakulttuurin ylläpito ja kehittäminen vaatii jatkuvia toimenpiteitä arkisessa työskentelyssämme.

Keskeistä talouden hallinnassa on pidättäytyä uusista pysyvistä menojen lisäyksistä. On mahdollista, että myös nykyistä palvelutarjontaa ja esimerkiksi kiinteistömassaa joudutaan tarkastelemaan kriittisesti. Kärsämäen kunnalla on kuitenkin useiden ylijäämäisten tilinpäätösten myötä syntynyt taseeseen kohtuullinen puskuri, josta on etua myös tulevassa epävarmuuden tilassa.

Toimintaympäristön merkittävimmät riskit liittyvät maailmanpolitiikan epävakaan kehityksen jatkumiseen, Sotatilaan Ukrainassa ja Iranissa, Euroopan muuttuneeseen turvallisuustilanteeseen sekä valtionosuus- ja TE -2024 uudistusten vaikutukseen kuntien kustannus- ja rahoituspohjaan. Toisaalta hiilineutraalin energiatuotannon murros ja muun muassa tuuli- ja aurinkovoimaan sekä bioenergiaan panostaminen tuovat uusia mahdollisuuksia myös Kärämäelle.

Kunnan omien toimenpiteiden lisäksi kuntatalouteen vaikuttaa merkittävästi kunnille annettavien tehtävien ja velvoitteiden kehitys. Valtio on leikannut 2010-luvulta alkaen rajusti hyvinvointipalvelujen järjestämiseen tarkoitettua rahoitusta kunnilta, kuntien tehtäviä ja velvoitteita ei ole kuitenkaan vähennetty samassa suhteessa. Tulevaisuuden epävarmuutta lisää mahdollisuus, että kuntien tehtäviä, velvoitteita ja vastuuta julkisen talouden tasapainottamisesta tullaan lisäämään, vaikkei kuntatalous kestäisi yhtään uutta kustannuksia aiheuttavaa lisävelvoitetta.

Kunnan työllisyyden, työpaikkaomavaraisuuden ja elinkeinoelämän edellytysten parantamiseen liittyy tulevana vuosina uuden 2024-2027 ulottuvan kuntastrategian mukaisesti. mm. matkailuun ja markkinointiin sekä kunnan asuntotilanteeseen panostaminen. Vuoden 2026 talousarvion ja toimintasuunnitelman tavoitteet on asetettu kuntastrategian mukaisesti.

1.6 Kunnan henkilöstö

Henkilöstötilinpäätös antaa tiivistettyä tietoa henkilöstöön liittyvissä asioissa.

Henkilöstön määrä 31.12.2025

Seuraavassa taulukossa on esitetty 31.12.2025 kunnan palveluksessa olleen henkilöstön määrä. Yhteensä henkilökunnan lukumäärä oli 136 henkilöä.

Hallintotoimeen kuuluvat keskushallinnon sekä työllistämispalvelujen henkilöstö. Sivistystoimen alaisuuteen kuuluvat opetustoimen hallinnon, perusopetuksen, toiseen asteen opetuksen, varhaiskasvatuksen, kirjasto- ja kulttuuritoimen sekä liikunta- ja nuorisotoimen henkilöstö. Tekniseen toimeen kuuluvat yhdyskuntatekniikan ja kiinteistötoimen henkilöstö.

	Vakinainen	Määräaikainen	Sijainen	Työllistetty	Yhteensä 2025	Yhteensä 2024
Hallintotoimi	5	3			8	11
Sivistystoimi	77	28	17		122	109
Tekninen toimi	6				6	6
Kaikki yhteensä	88	31	17	0	136	126

Taulukko: Henkilöstön määrä 31.12.2025

	Vakinainen	Määräaikainen	Sijainen	Työllistetty	Yhteensä
					2025
Yleishallinto	5	3			8
Opetustoimen hallinto	1	1			2
Perusopetus	39	11	4		54
Toisen asteen opetus	10	2	1		13
Varhaiskasvatus	23	14	12		49
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	2				2
Liikunta- ja nuorisotoimi	2				2
Yhdyskuntatekniikka	4				4
Kiinteistötoimi	2				2
Kaikki yhteensä	88	31	17	0	136

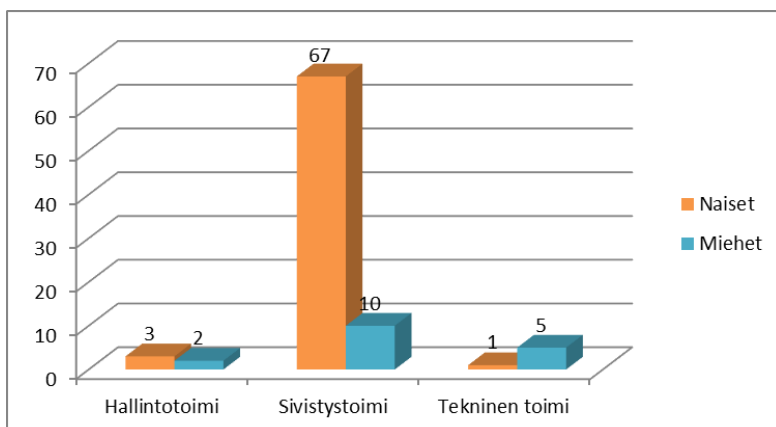
Taulukko: Henkilöstön määrä tulosalueittain 31.12.2025

Henkilötyövuosi

Henkilötyövuosi eli HTV kuvaa täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työpanosta. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuodeksi hänen osa-aikaisuusprosenttinsa mukaisesti. Vain osan vuotta palvelussuhteessa olleen työ lasketaan suhteessa koko vuoden työpäiviin. Vuonna 2025 HTV oli 125,9 (palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä/365) ja HTV2 oli 108,7 (palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä/365). Muu henkilöresurssi/HTV2 oli 0.

Henkilöstön sukupuolijakauma

Vakinaista henkilökuntaa on 88, naisia 71 ja miehiä 17.

Taulukko: Vakinaisen henkilöstön sukupuolijakauma 31.12.2025

Vakinaisen henkilöstön ikärakenne ja keski-ikä

Ikäryhmä	Hallintotoimi	Sivistystoimi	Tekninen toimi	Yhteensä	Osuus henkilöstöstä %
Alle 30		4		4	4,5
30 - 34		11		11	12,5
35 - 39	1	12		13	14,8
40 - 44	1	16		17	19,3
45 - 49	2	5		7	8,0
50 - 54		5		5	5,7
55 - 59		15	1	16	18,2
60 - 64	1	8	5	14	15,9
Yli 65		1		1	1,1
Yhteensä	5	77	6	88	

Taulukko: Vakinaisen henkilöstön ikärakenne 31.12.2025

Kärsämäen kunnan palveluksessa olevan vakinaisen henkilöstön keski-ikä on 46,8 vuotta. Koko kunta-alalla vakinaisen henkilöstön keski-ikä on noin 46 vuotta (KT tilastot ja julkaisut, 12.8.2025).

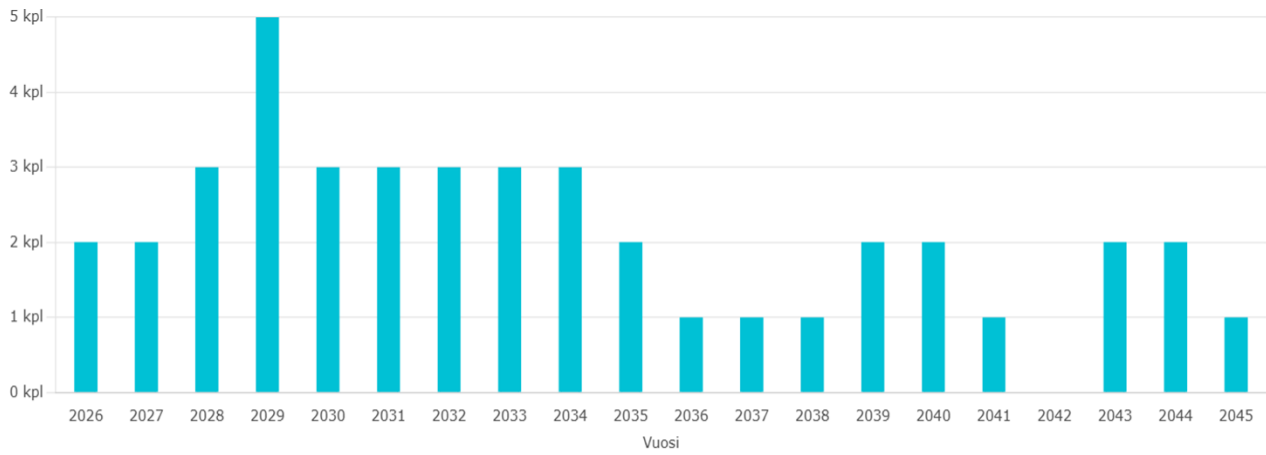
	2025	2024
Hallintotoimi	46,6	45,6
Sivistystoimi	45,7	45,1
Tekninen toimi	61,5	60,5
Yhteensä	46,8	46,2

Taulukko: Vakinaisen henkilöstön keski-ikä hallintokunnittain

Eläköityminen

Eläkejärjestelmän uudistus tuli voimaan vuoden 2017 alusta. Uudistuksessa eläkeiät muuttuvat asteittain kolmen kuukauden vuosivauhtia vuoteen 2027 asti. Ensimmäinen ikäluokka, jonka vanhuuseläkkeen alaikäraja nousee, ovat vuonna 1955 syntyneet. Ensimmäinen ikäluokka, jolla eläkeikä on 65 vuotta, ovat vuonna 1962 syntyneet. Myös 1963 ja 1964 syntyneillä eläkeikä on 65 vuotta. Vuonna 1965 syntyneistä lähtien vanhuuseläkkeen alaikäraja sidotaan elinajanodotteeseen. Sen arvioidaan nousevan 1–2 kuukautta ikäluokkaa kohden (Eläketurvakeskus).

Seuraavassa taulukossa on esitetty Kevan tilaston mukainen eläköitymisennuste. Ennuste perustuu vuoden 2024 lopussa vakuutettuna olleiden työ- ja virkasuhteisten tilanteeseen sekä vuoden 2025 alun organisaatiotilanteeseen. Ennusteessa on huomioitu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät henkilöt. Eläköitymisennusteen (viisi ensimmäistä vuotta) mukaan kunnan henkilöstöstä eläköityy kaikkiaan 18 henkilöä.

Lähde: Kevan Avaintiedot, Kärsämäen kunta

Taulukko: Eläköitymisennuste 2026–2045

Henkilöstön vaihtuvuus

Kertomusvuonna vakinaisen henkilöstön virka-/työsuhteita alkoi 4 ja päättyi 4.

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus		2025
Alkaneet palvelussuhteet		4
Päättyneet palvelussuhteet		4
- eläke	0	
- irtisanoutuminen	3	
- sisäinen siirto	1	

Taulukko: Henkilöstön vaihtuvuus

Osaamisen kehittäminen

Ammatilliseen palkalliseen henkilöstökoulutukseen osallistui 11 henkilöä yhteensä 25 koulutuspäivää. Palkattomia koulutus- ja opintovapaapäiviä kertyi 12 päivää.

	Henkilöt	Päivät
Koulutus, palkaton	3	3
Luottamusmieskoulutus	1	8
Muut opinnot, palkaton	2	2
Omaehtoinen palkallinen koulutus	9	20
Opintovapaa, palkaton	4	7
Työsuojelukoulutus	1	2
Täydennyskoulutus, palkallinen	3	5
Yhteensä		47

Taulukko: Koulutukseen osallistuminen

Terveysperusteiset poissaolot

Terveysperusteisia poissaoloja ovat työntekijän sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaudeista johtuvat poissaolot.

Sairauspoissaolot	Palkalliset sairauspoissaolot Kalenteripäivät	Palkattomat sairauspoissaolot Kalenteripäivät
1-7 pv	575	
8-29 pv	199	
30-59 pv	306	
60-89 pv	80	
90-179 pv		
Yli 180 pv		
Palkaton, 1-7 pv		4
Yhteensä keskimäärin/henkilötyövuosi	10,7	

Sairauspoissaoloprosentti	3,7	
Ei poissaoloja, hlöä	38	palvelussuhde kestänyt koko vuoden

	Tapausta	Poissaolot/kalenteripv
Työtapaturma	3	34
Työmatkatapaturma	0	0

Taulukko: Henkilöstön terveysperusteiset poissaolot.

Henkilöstömenot

Tuloslaskelmaan kirjattuja palkkoja ja muita henkilöstökuluja maksettiin 5 747 778 euroa, kasvua edelliseen vuoteen n. 1,1 %.

Henkilöstökulut	2025	2024
Palkat ja palkkiot	4 674 618	4 625 209
Eläkekulut	948 914	963 845
Muut henkilösivukulut	124 256	95 937
Yhteensä	5 747 788	5 684 991

Taulukko: Henkilöstökulut vuosina 2024–2025

Työterveyshuolto ja työkykyä ylläpitävä toiminta

Työterveyshuollon palvelut ostettiin Suomen Terveystalo Oy:ltä. Työterveyshuollon tavoitteena on terveellinen ja turvallinen työympäristö ja hyvin toimiva työyhteisö, työperäisten sairauksien ehkäisy sekä työ- ja toimintakyvyn edistäminen.

Työterveyshuollon bruttomenot vuonna 2025 olivat 105 928,44 euroa (75 990 euroa vuonna 2024).

Työterveyshuollon kustannukset sisältävät lakisääteisen työterveyshuollon sekä työterveyden toimintasuunnitelmassa sovitut ennaltaehkäisevät palvelut sekä yleis-/työterveyslääkäritasoinen sairaanhoidon. Kela korvaa 50 % – 60 % työterveyshuollon hyväksytyistä kustannuksista.

Työterveyshuollon tavoitteena on myös kunnallisen palvelutuotannon tuloksellisuuden edistäminen ja henkilöstön työelämän laadun parantaminen antamalla vaikutusmahdollisuuksia omaa työtään ja työyhteisöään kokevien päätösten valmisteluun. Vaikutuskanavana on yhteistyötoimikunta. Yhteistyötoimikunta kokoontui kertomusvuoden aikana 3 kertaa.

Työnantaja korvaa erityistyölasien hankinnasta 100 euroa kehyksistä ja määritetyt linssit. Henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi työnantaja myöntää 240 euroa/henkilö/vuosi määritellyin ehdoin liikuntaan, hierontaan/fysioterapiaan, sekä kulttuuripalveluihin. Henkilöstön virkistäytymispäiviä järjestetään 1-2 kertaa vuodessa.

	2025	2024
Muun terveydenhuollon käynnit yhteensä, kpl	0	205
ammattihenkilöt		81
asiantuntijat		20
muut asiantuntijat		3
tutkimukset		101
Sairaanhoitokäynnit yhteensä, kpl	527	449
ammattihenkilöt	290	161
asiantuntijat		2
tutkimukset	237	286
Työpaikkaselvitykset yhteensä, t	41	71
ammattihenkilöt	36,5	65
asiantuntijat	3	4,5
muut asiantuntijat	1,5	1,5
Yksilön neuvonta- ja ohjauskäynnit, kpl	80	89
ammattihenkilöt	49	58
asiantuntijat	13	25
muut asiantuntijat	18	6
Ryhmän neuvonta ja ohjaus, t	29,5	13
ammattihenkilöt	24,5	13
asiantuntijat	5	
muut asiantuntijat		
Terv.tilan ja työ- ja toimintakyvyn seur., kpl	380	209
ammattihenkilöt	249	81
asiantuntijat	26	20
muut asiantuntijat	8	3
tutkimukset	97	105

Taulukko: Työterveyshuollon, sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon toimintatiedot 2024 – 2025

1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta

Valtuusto asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet päävastuualueille vuosittain talousarviossa. Tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu puolivuositain. Osavuositarkastusraportointia on kehitetty tiiviimmäksi ja informatiivisemmaksi, johdon talousraportointia ja mittaristoja kehitetään yhteistyössä Kuntien Hetapalvelut Oy:n kanssa.

Henkilöstöriskit

Henkilöstöhallinnon sisäisessä tarkkailussa ja suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota mahdollisiin henkilöstöriskeihin. Avainhenkilöille on varahenkilöjärjestelmä, mikä on toimialueen päällikön vastuulla.

Kunnan vakinaisen henkilöstön keski-ikä on 46,8 vuotta. Eläköityvien määrä ajalla 2025-2034 on 29 henkilöä, eli noin kolmannes kunnan vakituisesta henkilöstöstä. Henkilöstön rekrytoinnista ja palkkauksesta päätetään kunnan hallintosäännön mukaisella tavalla. Johtoryhmän viranhaltijoiden sijaisuudet on määritetty hallintosäännössä. Palkkauksesta päätettäessä otetaan huomioon alan virkaja työehtosopimuksen määräykset ja kunnanhallituksen mahdollisesti antamat ohjeet. Apuna rekrytoinneissa käytetään Kuntarekry- rekrytointipalvelua. Henkilöstön saatavuuteen liittyvät riskit on tunnistettu ja näitä pyritään välttämään kehittämällä henkilöstön hyvinvointia ja työnantajakuva.

Työntekijöiden pitkittyvät sairauspoissaolot aiheuttavat myös henkilöstöön liittyvän riskin. Sairauspoissaolojen riskin pienentämiseksi työterveyshuolto tekee 3-5 vuoden välein työpaikkakäynnit, joissa kartoitetaan työpaikan fysikaaliset, kemialliset ja biologiset altisteet, psyykkiset sekä fyysiset kuormitustekijät ja tapaturmavaarat. Ikäryhmätarkastukset tehdään 45, 50, 55, 60 ja 65 vuotta täytäneille. Työntekijöille, joilla todetaan alentunut työkyky, ohjataan kuntoutukseen.

Tapaturmien torjunta ja vaaratilanteiden ehkäisy toteutuu Kärsämäen kunnan yleisten toimintaohjeiden työpaikoilla esiintyviin tilanteisiin –ohjeen mukaisesti Työsuojelutoimikunta yhdessä työterveyshuollon kanssa laatii kunnan henkilöstölle työsuojeluhuollon toimintasuunnitelman, joka kolmen vuoden välein tarkistetaan. Työntekijän erityisissä ongelmissa työnjohdolla on käytössä ”Varhaisen tuen malli” -opas.

Sairauspoissaolojen seuranta vastuu on hallinnonalan johtavalla viranhaltijalla sekä viranhaltijalla, joka myötäilee henkilöstölle sairauspoissaoloja. Työnantajan on myös ilmoitettava työterveyshuoltoon työntekijän pitkistä sairauspoissaoloista viimeistään silloin kun poissaolo on jatkunut 30 vrk ajan. Työterveyshuollon on viimeistään 90 sairauspäivän (arkipäiviä) jälkeen arvioitava jäljellä oleva työkyky. Kuukauden välein lähetetään työterveyshuoltoon yli kuukauden kestäneet sairauspoissaolot.

Talouriskit

Talouden kehitysnäkymien epävarmuus on lisääntynyt huomattavasti epävakaa maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi. Yritysten ja kuluttajien toiminnassa tapahtuvien muutosten ennakointi ja niiden vaikutusten arviointi on haasteellista. Valtiontalouden tasapainottamistoimenpiteillä sekä lainsäädännön muutoksilla ja kuntien velvoitteiden lisäämisellä on myös vaikutuksensa kunnan toimintaan ja talouteen.

Kunnan antamien takausten jäljellä olevan pääoman määrä 31.12.2025 oli 9,9 milj. euroa. Kärsämäen kunnan lainakanta 31.12.2025 oli 9 591 108 euroa, lainasalkkuun sisältyy korkoriski 2/3 lainoista ollessa sidottuna lyhyisiin korkoihin, jolloin ne ovat alttiina markkinakorkojen vaihteluille. Noin kolmannes kunnan lainasalkusta on sidottuna pitkään 10 v. korkoon.

Kunnan sijoitustoiminnassa noudatetaan valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kunnan sijoitussalkku oli vuoden 2025 lopussa kirjanpitoarvoltaan 10,74 milj. euroa. Sijoitusten tuottoon liittyvä riski kytkeytyy maailmantalouden epävakauteen.

1.8 Ympäristötekijät

Kunnalla ei ole tarvetta jätevedenpuhdistamon laajalle peruskunnostukselle tai päästökauppaa harjoittavaa yritystoimintaa. Kunnassa ei ole myöskään sattunut laajoja veteen, maahan tai ilmaan kohdistuneita ongelmapäästöjä.

Kärsämäen kuntastrategian mukaisesti otamme kaikessa kunnan toiminnassa huomioon kestävän kehityksen, luontoarvot sekä panostamme osaltamme ilmastonmuutoksen torjuntaan.

1.9 Muut ei-taloudelliset asiat

Kunnan toiminnassa ei ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

1.10 Kärsämäen kuntastrategia ja sen mittarit

Kärsämäen valtuusto on päivittänyt kuntastrategian strategiakaudelle 2024-2027. Strategian vision mukiaan Kärsämäki on menestyvä ja positiivisesti tunnettu mahdollisuuksia salliva viihtyisä maaseutupaikkakunta, jonka missiona on turvata asukkailleen hyvän elämän edellytykset ja kehittää paikkakunnan elinvoimaa. Kuntastrategian tavoitteet ohjaavat toimintojen suunnittelua ja talousarvion määrärahojen kohdentamista

Strategian arvioinnin mittaristo - valtuustotaso

Strategian arvioinnin mittaristo – valtuustotaso	Tietolähde	toteuma (tietojen ajankohta)
Mittari		
Asukastyytyväisyys	kuntalaiskysely	Kokonaisarvosana kunnan palvelutasosta: melko hyvä, 59%. (2023)
Yritystytyväisyys	Suomen yrittäjien kuntabarometri	Kuntabarometrin sija 5. alle 10 000 asukkaan kunnissa, Pohjois-Pohjanmaa sija 2. (2024)
Työtyytyväisyys	Työhyvinvointikysely (Keva)	92% suosittelisi nykyistä työpaikkaa tuttavalleen (2024)
Työpaikkaomavaraisuus	Tilastokeskus	110,3 (2023)
Positiivinen näkyvyys mediassa	Oma mediaseuranta, Some-postausten lukumäärä ja katselu/tykkäykset	Instagram kattavuus: 1,9t.(+71,1%) Näyttökerrat: Instagram: 20,4. Tiktok: 7,1 t. (-83,8%) Facebook: 111,2 t. Visitkarsamaki.fi: 13 t. Karsamaki.fi: 25 t.
Asukasmäärä (Asukasmäärän kehitys, nettomuutto)	Tilastokeskus	Asukasluvu 31.12.2025: 2 322 (vuoden alusta -51), Nettomuutto: -41
Uuden kunnan tasapainoinen talous (vuosikate = sumupoistot, kriisikuntakriteerit)	Oma tilinpäätös, Valtioneuvosto julkaisu	Vuosikate/ poistot: 135%, konsernitase ylijäämäinen, Kriisikuntakriteerien raja-arvoista täyttyy 0/4 (TP 2024)

Kärsämäen kuntakonsernin arvot

ARVOT

- Rohkeasti omanlainen
- Positiivinen asenne
- Yhteisöllisyyden voima
- Joustava ja ketterä
- Tekemisen meininki
- Yhdenvertainen

Strategian toteuttamissuunnitelma

keskitämme toimenpiteet strategiakauden alussa seuraaviin teemoihin:

1. Perheiden palveluiden kehittäminen -> varhaiskasvatus, peruskoulu ja lukio sekä harrastusmahdollisuudet pidetään hyvällä tasolla sekä työperäisen maahanmuuton kumppanuudet yritysten kanssa, investoidaan mahdollisuuksien mukaan asuntoihin ja asumisratkaisuihin
2. Terve talous pitkäjänteisesti -> ryhmäkoot pidetään kohtuullisena ja henkilöstön määrä sopeutetaan opilasmäärien alentuessa, jatketaan tehokkaalla ja kompaktilla organisaatiolla ja henkilöstöllä, tiukka talouskuri yli valtuustokausien
3. Maatalous -> esimerkiksi valmius investoida vuokrattavaan kaasuputkistoon erillisen selvityksen perusteella
4. Aktiivisen elinvoima- ja elinkeinopolitiikan jatkaminen
5. Asumisen kehittäminen kaikenikäisille – Asumisen uudet tuulet- hanke
6. Tieasiat -> Nelostien uuden linjauksen huomioiminen kaavoituksessa ja maankäytössä, yhteistyö tuulivoimatoimijoiden kanssa alemman asteen tieverkon kehittämisessä, kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelman toimenpiteiden edistäminen jotta liikenneturvallisuutta voidaan parantaa
7. Kyläneuvoston perustaminen, sen toiminnan käynnistäminen ja resurssointi
8. Energiasiirtymän hyödyntäminen -> tuulivoimakaavoitus ja tuulivoiman luvittaminen joustavasti ja nopeasti yhteistyössä maanomistajien kanssa
9. Markkinoinnin ja viestinnän parantaminen monikanavaisesti; some- ja digimarkkinoinnin tehostaminen, Kaiku-kuntatiedotteen kehittäminen.

Kuntastrategian kärkihankkeet 2024-2027

1 KÄRSÄMÄESTÄ PUHEENAIHE

- Maaseutuelämän ylistys
- Kuntamielikuvan kehittäminen
- Positiivisten tarinoiden virta
- Some- ja medianäkyvyys
- Näkyvä mainonta ja selkeät opasteet

2 PARHAAN PALVELUN PAIKKAKUNTA

- Kuntalaisten ja yrittäjien hyvä palvelu
- Sujuvat prosessit ja ketterä toiminta
- Positiiviset kohtaamiset
- Yhteistyötahot: mm. hyvinvointialue ja kolmas sektori
- Vahvistamme ennakoivasti hyvinvointia

3 LAADUKAS MAASEUTUASUMINEN

- Asumisen kokonaispalvelut
- Maanhankinnan, asumisratkaisujen ja elinvoimapolitiikan saumaton kokonaisuus
- Vuokra-asumisen kehittäminen
- Kylien asumismahdollisuuksien hyödyntäminen
- Kyläneuvoston toiminnan käynnistäminen

4 KESKIPISTE PUOLIMATKASSA

- Keskustaympäristön kehittäminen
- Luonnonmukaisen pysähdyspaikan kehittäminen
- Sijainnista riippumaton työ ja palvelut
- Kylien mahdollisuudet tienkäyttäjille
- Ohitustien rakentamisen ennakointi: kaavat, liiketilat, liikennevirtaa hyödyntävät palvelut

5 KULTTUURISTA ELÄMYKSIÄ

- Kulttuurin kehittäminen kokonaisuutena
- Luovan kulttuuriyrittäjyyden edistäminen
- Kylien kulttuuri tapahtumissa ja matkailussa
- Paanutontun tarinat

6 PUHDAS SIIRTYMÄ

- Seutukunnalle tulevat miljardi-investoinnit
- Vastuullisuussuunnitelma
- Kestävä kehitys, luontoarvot ilmastonmuutoksen torjunta, energiaratkaisut
- Puhdas siirtymä parantaa alemman asteen tieverkostoa

2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Vuoden 2025 aikana valtuuston tekemistä päätöksistä ei tehty valituksia hallinto-oikeuteen. Kunnanhallituksen tiedossa ei ole sellaisia lakisääteisten tehtävien laiminlyöntejä tai muita lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tai muu vaatimus tai oikeusseuraamus.

Sisäisen valvonnan toteutusta ohjaa valtuuston hyväksymä hallintosääntö. Kunnan valvonta jakaantuu ulkoiseen valvontaan ja sisäiseen valvontaan. Ulkoisen valvonnan tärkein osa on tilintarkastus, jota toteuttavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan, että toiminta on taloudellista, tuloksellista ja lainmukaista ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Riittävän ja toimivan sisäisen valvontajärjestelmän luomisesta, ohjeistuksesta, ylläpitämisestä ja seurannasta vastaa kunnanhallitus. Jokainen viranhaltija vastaa johtamansa toiminnan sisäisestä valvonnasta, jolla varmennetaan mm. määräysten noudattaminen ja toiminnan tuloksellisuus. Erityinen vastuu sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta on tilivelvöllisillä. Ulkoinen ja sisäinen valvonta muodostavat yhtenevän toisiaan täydentävän ja kattavan valvontajärjestelmän. Kunnan tilintarkastaja antaa tarkastuskertomuksessaan lausunnon sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta.

Sisäisen valvonnan keskeisiä osa-alueita ovat:

- **Strateginen suunnittelu;** Valtuusto on 6.6.2023, §42 vahvistanut kunnan strategian vuosille 2024 - 2027.
- **Taloussuunnitelma ja talousarvio,** jotka valtuusto käsittelee vuosittain joulukuussa.
- **Toiminnan ja talouden raportointi,** jota toteutetaan kunnanhallituksen vuosittain vahvistamien talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden puitteissa.
- **Johtamisjärjestelmä,** joka on määritetty pääosin kunnan hallintosäännössä.
- **Hyvä hallintotapa,** jonka keskeinen elementti on julkisuusperiaatteen noudattaminen.
- **Henkilöstöhallinto**
- **Riskien tunnistaminen ja hallinta**
- **Lakien, ohjeiden ja määräysten noudattamisen valvonta**

Hallintokunnissa on tunnistettu, että sisäinen valvonta on osa jokapäiväistä toiminnan johtamista. Tätä kautta parannetaan toiminnan tehostumista ja kunnan tuottavuuden paranemista.

Riskikartoitukset ja riskien hallintasuunnitelmat

Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja talousarvion toteutuminen oikealla ennakoinnilla. Kärsämäen riskit on luokiteltu strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Vahinkoriskejä hallitaan vakuuttamisen avulla.

Riskienkartoitus tehdään vakuutusten kilpailutuksen yhteydessä kerran valtuustokaudessa, vakuutukset on kilpailutettu edellisen kerran loppuvuodesta 2021, seuraava kilpailutus toteutetaan vuonna 2026. Turvallisuuksuunnitelmat on tehty. Kiinteistöissä on käytössä murtohälytysjärjestelmät. Valmiussuunnitelmia on pidetty ajan tasalla vuoden 2025 aikana, valmiussuunnitelman yleinen osa on hyväksytty valtuustossa vuonna 2023.

Kunnan riskien hallinta sisältää riskien kartoituksen, analysoinnin ja hallintasuunnitelman. Hallintasuunnitelma pitää sisällään seuraavat osiot:

- **toimintaketjujen ns. vaarallisten työyhdistelmien varmistus**
- **henkilöstöriskien hallinta**
- **omaisuusriskien hallinta**
- **tietoturvallisuusriskien hallinta**

Sisäisen valvonnan raportti annetaan kunnanhallitukselle edelliseltä vuodelta seuraavan vuoden alkupuolella. Raporttiin on koottu kunnanhallituksen ja lautakuntien alaisen toiminnan selvitykset. Valtuustolle sisäinen valvonnan havainnoista ja toimivuudesta raportoidaan kunnan tilinpäätöksessä. Sisäisen valvonnan raportti vuodelta 2024 on ollut kunnanhallituksen käsiteltävänä 31.3.2025.

Kunnan talousarvion- ja verotulojen toteutuminen sekä varainhoitajan raportit annetaan kuukausittain kunnanhallitukselle. Tytäryhtiöiden raportointia toteutetaan vuosittain.

Kunnan ja kunnan konsernin tyttäreiden osavuosikatsaus on annettu kerran vuodessa kunnanhallitukselle ja valtuustolle. Osavuosikatsaus on 1.1.- 30.6 ja tilinpäätös 1.1. - 31.12.

Valtuuston talousarviossa asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on pääsääntöisesti saavutettu ja niistä on raportoitu tilinpäätöksen kohdassa talousarvion toteutuminen. Lopullisessa talousarviossa kunnan tilikauden alijäämä oli 14 365 euroa ja tilinpäätöksen mukainen tilikauden ylijäämä on 312 522 euroa.

Tietoturvallisuus

Julkishallinnon tietoturvallisuuden riskitaso on ollut viime vuosina kohonnut. Kyberturvallisuuskeskuksen vuoden 2025 raportin mukaan kyberturvallisuuden uhkataso pysyi Suomessa edelleen korkeana, ja vakavia tietoturvatapauksia havaittiin runsaasti. Merkittävä muutos aiempiin vuosiin verrattuna on se, että hyökkääjät hyödyntävät kriittisiä haavoittuvuuksia yhä nopeammin, jopa minuuttien tai tuntien kuluessa. Myös erilaisten huijausten määrä on jatkanut kasvuaan.

Kunnanhallitus on päättänyt tietoturvallisuusorganisaatiosta ja tietoturvallisuusohjeista, joita jokainen tietotyötä tekevä on velvollinen noudattamaan. Tietoturvallisuus ja siihen liittyvä riskienhallinta ovat muodostuneet entistä tärkeämmiksi mm. koska palvelutoiminnan riippuvuus tietojärjestelmien katkottomasta ja virheettömästä toiminnasta kasvavat jatkuvasti, yleiset tietosuojavaatimukset ja talouden riskien mahdollisuus lisääntyvät. Tietoturvallisuuden seuranta kuuluu osana esimiesvastuuseen, ja sen on oltava jatkuvaa organisaation kaikilla tasoilla. Tietoturvakäytännöt on päivitetty tietosuoja-asetuksen astuttua voimaan. Kärsämäen kunta osallistuu alueelliseen tietosuoja-yhteistyöhön ja tietohallinnon kehittämiseen Joki-ICT Oy:n ja sen muiden asiakkaiden kanssa.

Kuntakonsernin palvelutoiminnan sujuvuus ja jatkuvuus ovat riippuvaisia digitaalisen turvallisuuden ja kriittisten ICT-palveluiden toiminnasta. Tietoturvaan, kyberturvaan, toiminnan jatkuvuuteen ja varautumiseen kiinnitetään erityistä huomiota toimintaympäristön kehittämisessä. ICT-palveluissa kunta toimii palveluiden järjestäjänä, kumppaneiden vastatessa palvelutuotannosta. Kärsämäen kunta osallistuu tietoturva- tietosuoja sekä tiedonhallintapalvelujen kehittämiseen alueellisilla yhteistyöfoorumeilla. Moni-toimittajaympäristössä korostuu palvelukokonaisuuksien ja kumppaneiden hallinta sekä kumppaneiden kyvykkyys varautua toimintaympäristön tapahtumiin.

Ulkoa tulevia huijaus- ja tietojenkalasteluyrityksiä kohdistui myös Kärsämäen kunnan henkilöstöön, mutta yritykset eivät onnistuneet. Kunnan tietoliikenneyhteydet toimivat vuoden 2025 aikana luotettavasti, lukuun ottamatta muutamia laiterikoista tai operaattorin palvelun häiriöistä johtuneita lyhyitä katkoksia.

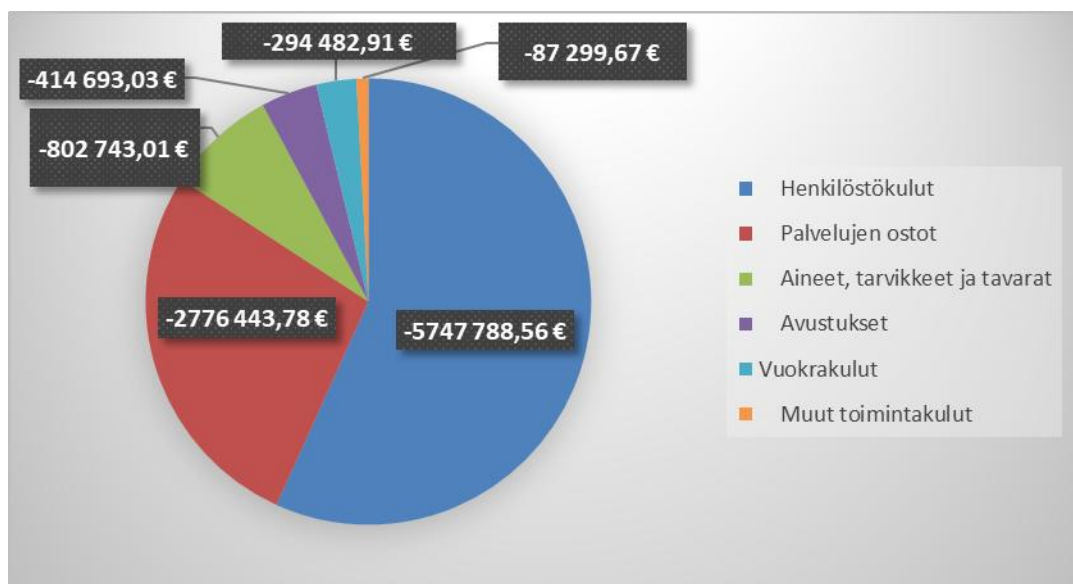
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tässä esitetyssä tuloslaskelman tarkastelussa on otettu huomioon ainoastaan ulkoiset tulot ja menot.

Toimintatuotot olivat vuonna 2025 1 368 370 euroa. Ne vähenivät 57 425 euroa (4,0 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintatuotoissa myyntituottoja kertyi 7 195 euroa edellisvuotta enemmän. Maksutuotot vähenivät 1 283 euroa. Tuet ja avustukset vähenivät puolestaan 73 637 euroa. Vuokratuotot vähenivät vuoden 2024 tasosta 1 641 euroa.

Toimintakulut olivat vuonna 2025 10 123 451 euroa. Ne kasvoivat 87 129 euroa (0,87 %) verrattuna edelliseen vuoteen. Palkat ja palkkiot olivat vuonna 2025 4 674 618 euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 50 046 euroa, 1,08 %. Henkilösivukulut olivat vuonna 2025 1 073 170 euroa, 13 388 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Palvelujen ostot olivat vuonna 2025 2 776 444 euroa, mikä on edelliseen vuoteen verrattuna 52 585 euroa enemmän. Aineiden ja tarvikkeiden ostot olivat puolestaan 802 743 euroa, 120 304 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Vuonna 2025 avustuksia myönnettiin 414 693 euroa, 110 381 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Vuokratulot olivat vuonna 2025 294 483 euroa 3 227 euroa enemmän kuin vuonna 2024. Muut toimintakulut olivat vuonna 2025 87 300 euroa, 15 740 euroa edellisvuotta vähemmän.

Kuva. Toimintakulut erittäin vuonna 2025.

Vuoden 2025 toimintakate oli -8 744 533 euroa. Toimintakate heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 2,29 %, 195 721 euroa. Toimintakate on tuottojen ja kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 \cdot \frac{\text{Toimintatuotot}}{(\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})}$

Tämä tunnusluku oli vuonna 2025 13,52 % ja edellisvuonna se oli 14,21 %.

Verotulot ovat vuonna 2025 yhteensä 4 859 239 euroa. Verotulot vähenivät edellisvuodesta 0,95 % (46 772 euroa). Kunnallisveroverotuloja kertyi 3 402 261 euroa, mikä on 127 802 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Kiinteistöveroja kertyi 868 023 euroa. Kiinteistöverojen tuotto oli 106 683 euroa enemmän kuin vuonna 2024. Yhteisöveron tuotto oli 588 955 euroa, 25 653 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Vuoden 2025 tuloveroprosentti oli 9,50 %, sama kuin edellisvuonna. Kiinteistöveroprosentit olivat: yleinen veroprosentti/rakennukset 1,03 %, yleinen veroprosentti/ maa-alueet 1,30 %, vakituiset asunnot 0,75 %, muut asuinrakennukset 1,50 %, voimalaitos 3,10 % ja yleishyödylliset yhteisöt 0,00 % ja rakentamattomat tontit 3,00 %.

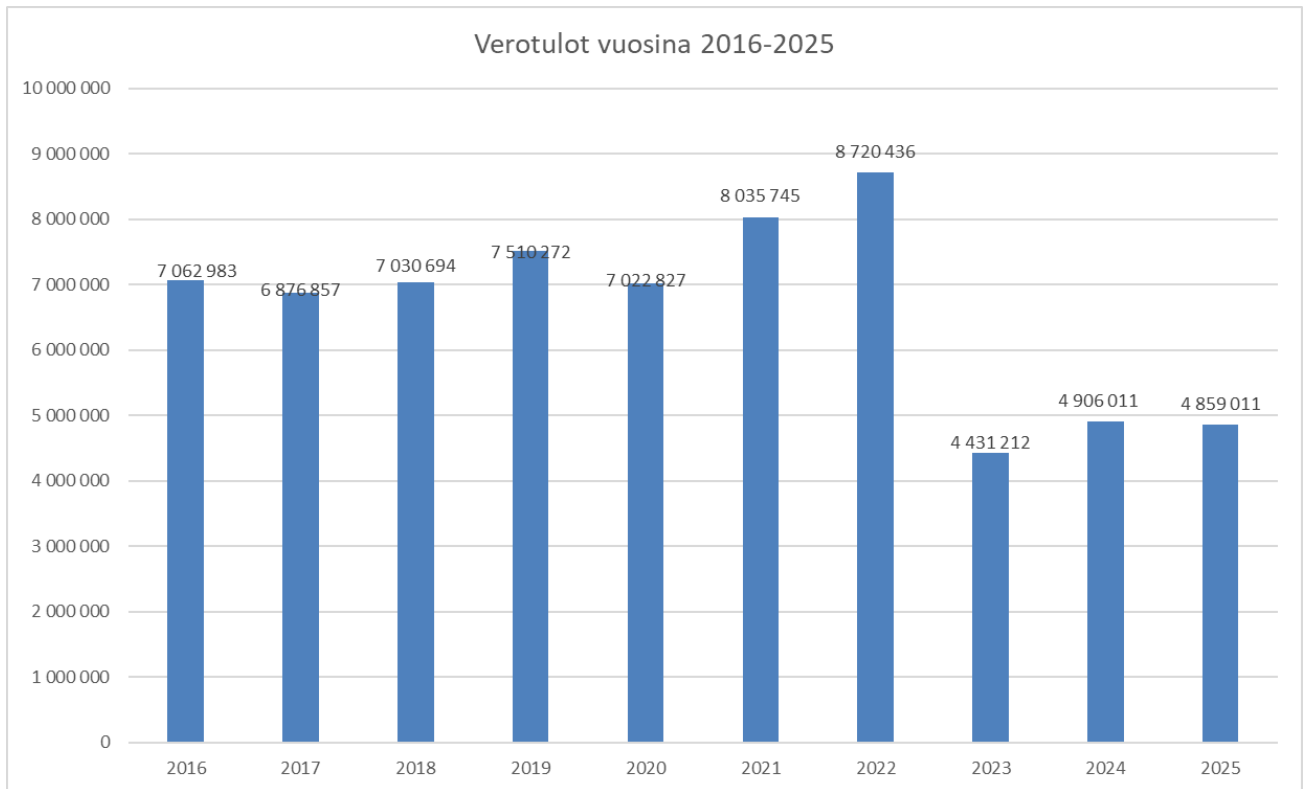
Valtionosuudet olivat vuonna 2025 yhteensä 4 832 095 euroa ja kasvua edellisvuoteen tapahtui 4,03 % (207 833 euroa). Kunnan peruspalvelujen valtionosuus oli 4 374 420 euroa. Verotulomenetyksen kompensatio oli 457 923 euroa.

Kunnan saamaan kokonaisvaltionosuuden määrään vaikuttavat lisäksi muu kuin ns. yhteen putkeen kuuluva opetus ja kulttuuritoimi. Tähän luetaan perusopetuksesta mm. lisäopetus, kansalaisopisto ja liikunta- ja nuorisotyö. Yhden putken ulkopuoliseen opetus- ja kulttuuritoimeen luetaan ylläpitäjäjärjestelmä (lukio, ammatillinen koulutus, ammattikorkeakoulu). Ylläpitäjäjärjestelmässä on oma erillinen asukaskohtainen rahoitusosuus, joka vähentää kunnan valtionosuutta. Vuonna 2025 Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet olivat - 248 euroa, 5 114 euroa heikommat kuin edellisvuonna.

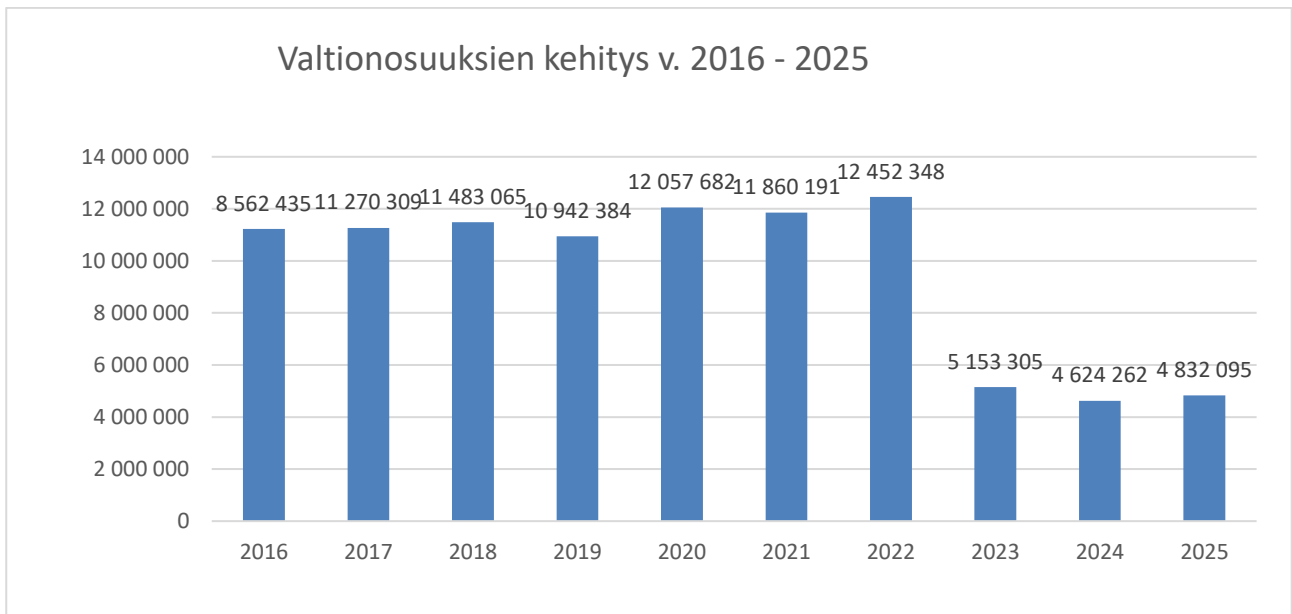
Seuraavassa on esitetty taulukkona verotulojen ja valtionosuuksien kehitys Kärsämäen kunnassa vuosina 2021-2025 ja havainnollistettu kuvana vuosina 2016 – 2025.

Taulukko: Valtionosuudet ja verotulot vuosina 2021– 2025

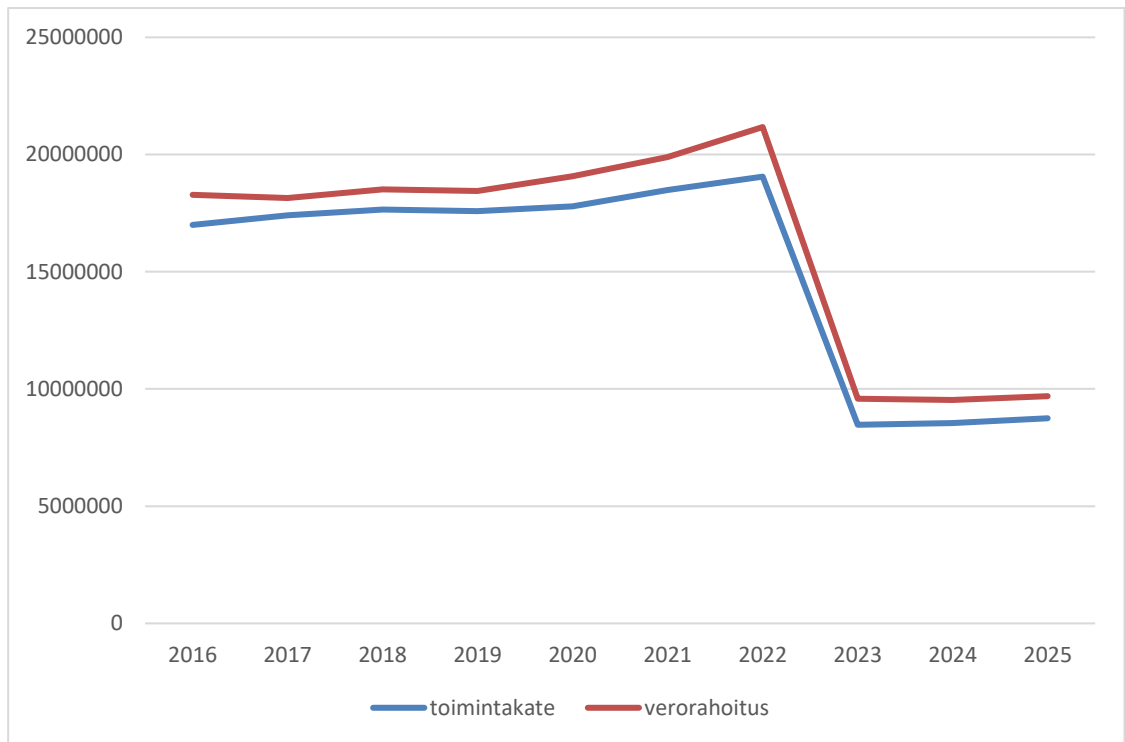
	2021	2022	2023	2024	2025	Muutos 24-25(€)	Muutos 24-25 (%)
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	10 147 029	10 512 495	4 564 994	4 023 668	4 374 420	350 752	7,68 %
Opetus- ja sivistystoimen muut valtionosuudet	28 398	50 206	-6 385	4 866	-248	-5 114	80,09 %
Verotulomenetyksen korvaus	1 684 764	1 889 647	594 696	595 728	457 923	-137 805	-23,17 %
Valtionosuudet yht.	11 860 191	12 452 348	5 153 305	4 624 262	4 832 095	207 833	4,03 %
Kunnallisvero	6 313 246	6 797 780	2 940 020	3 530 063	3 402 261	-127 802	-4,35 %
Kiinteistövero	587 895	651 596	668 836	761 340	868 023	106 683	15,95 %
Yhteisövero	1 134 604	1 271 060	822 356	614 609	588 955	-25 653	-3,12 %
Verotulot yht.	8 035 745	8 720 436	4 431 212	4 906 011	4 859 239	-46 772	-1,06 %

Kuva. Verotulot vuosina 2016-2025.

Kuva. Valtionosuudet vuosina 2015-2024.

Kuva. Toimintakatteen ja verorahoituksen kehittyminen vuosina 2016 – 2025.

Vuonna 2025 rahoitustuotot olivat 326 272 euroa, edellisvuoteen nähden rahoitustuotot vähenivät 94 089 euroa. Arvopapereiden myyntivoitot olivat vuonna 2025 yhteensä 268 295 euroa, kun ne edellisvuonna olivat 261 044 euroa. Sijoitussalkun arvonalentumisten palautuksia kirjattiin 1 656 euroa.

Korkokulut olivat 198 536 euroa. Korkokulut vähenivät edellisen vuoden tasosta 105 357 euroa. Muut rahoituskulut olivat yhteensä 27 108 euroa.

Rahoitustuottojen ja -kulujen erotus on 100 627 euroa, mikä on 12 821 euroa heikompi kuin vuonna 2024.

Vuoden 2025 vuosikatteeksi muodostui 1 047 428 euroa, kun vuosikate vuonna 2024 oli 1 094 910 euroa. Vuosikate heikkeni edellisvuodesta 47 481 euroa. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on käytössä seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$ ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Väittäminen pitää paikkansa, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Kärsämällä vuosikate/poistot -tunnusluku on päättyneeltä tilikaudelta 134,77 % ja edellisvuonna se oli 135,14 %. Vuoden 2025 poistot ovat 777 177 euroa, kun ne vuonna 2024 olivat 810 203 euroa.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot. Myös tässä tulee tarkastella poistojen vastaavuutta vuotuisen investointitasoon.

Vuosikate euroa / asukas on tunnusluku, joka kertoo tulorahoituksen riittävydestä. Kuntakohtainen tavoitetaso saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Tilikauden tulokseksi muodostui 270 251 euroa. Varausten ja rahastojen muutosten jälkeen tilikausi 2025 on ylijäämäinen 312 522 euroa. Vuoden 2024 tulos oli 284 705 euroa ja tilikausi oli ylijäämäinen 326 977 euroa.

Tuloslaskelman sitovuus

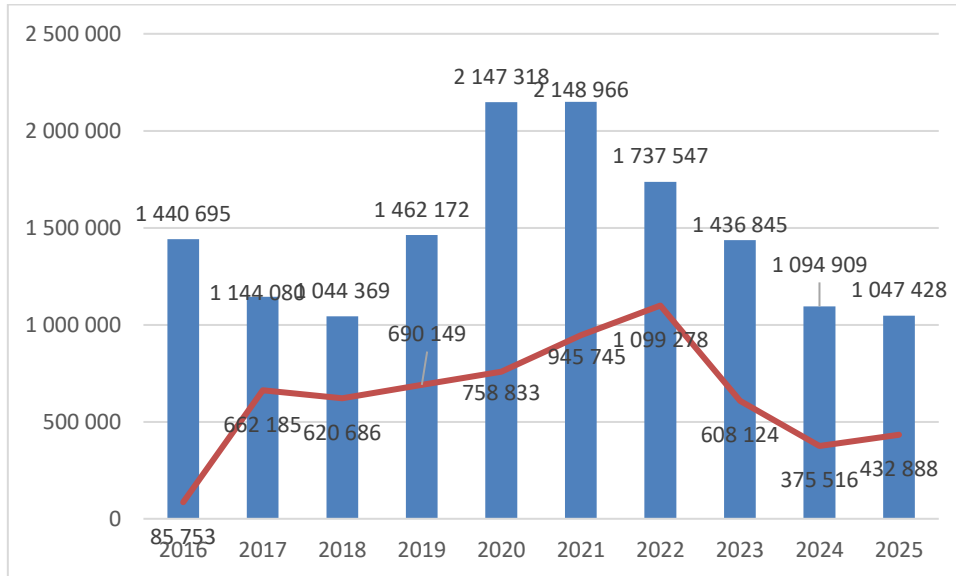
Tuloslaskelmassa seuraavat erät ovat sitovia valtuustoon nähden: verotulot, valtionosuudet, rahoitustuottojen ja –kulujen erotus, poistot ja arvonalentumiset, satunnaiset tuotot ja kulut, poistoeron muutos, varausten muutos ja rahastojen muutos.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	1 368	1 426
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-10 123	-10 036
Toimintakate	-8 745	-8 549
Verotulot	4 859	4 906
Valtionosuudet	4 832	4 624
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0	21
Muut rahoitustuotot	326	400
Korkokulut	-199	-304
Muut rahoituskulut	-27	-4
Vuosikate	1 047	1 095
Poistot ja arvonalentumiset	-777	-810
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	270	285
Tilinpäätössiirrot	42	42
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	313	327
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	13,52	14,21
Vuosikate/Poistot, %	134,77	135,14
Vuosikate, euroa/asukas	451,09	461,79
Asukasmäärä	2322	2371

Taulukko. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

3.2 Toiminnan rahoitus

Vuonna 2025 investointimenot olivat 581 535 euroa ja investointimenojen rahoitusosuudet, 148 644 euroa sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot, 2 euroa huomioiden nettona investoitiin yhteensä 432 888 euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta oli vuonna 2025 yhteensä 614 537 euroa.

Kuva. Nettoinvestoinnit ja vuosikate vuosina 2016– 2025.

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 2 738 576 eurolla. Uutta pitkäaikaista lainaa otettiin 4 000 000 euroa vuonna 2025, lyhytaikaiset lainat vähenivät 1 290 000 euroa. Rahoituksen rahavirta on yhteensä -292 035 euroa. Rahavarat kasvoivat vuodessa 322 502 euroa.

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien tulorahoitus, % = 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Vuonna 2025 investointien tulorahoitusprosentti –tunnusluku on 241,96 % ja vuonna 2024 288,54 %.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omahankintamenojen toteutumista pitkäaikaisella aikavälillä.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

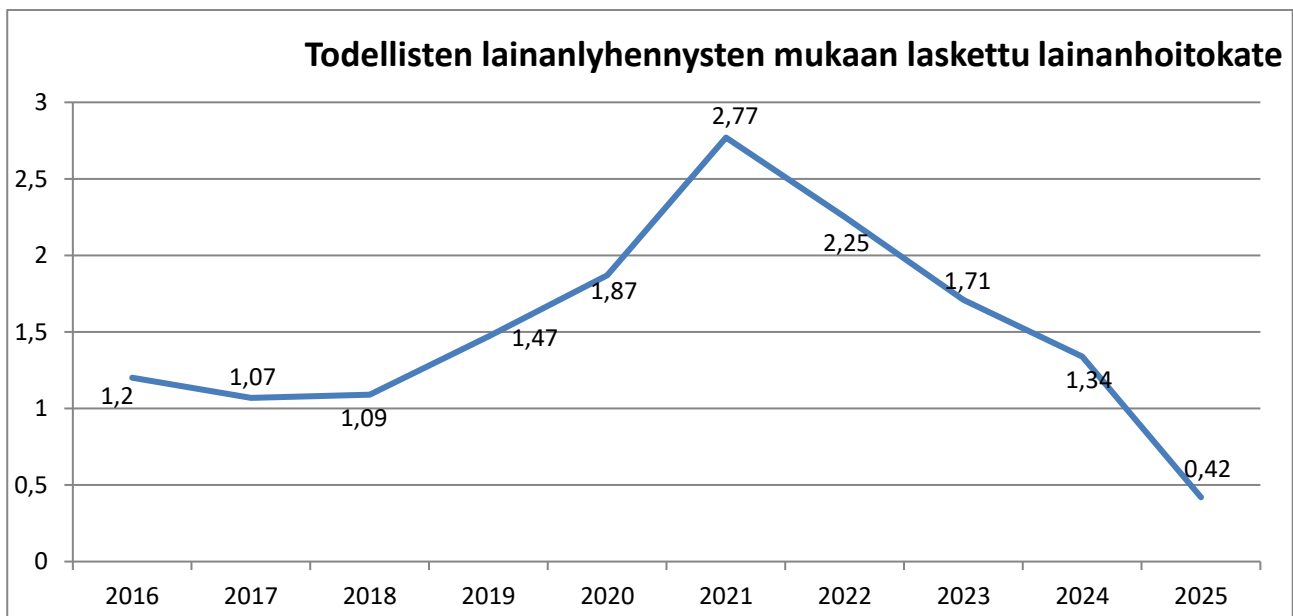
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta oli vuonna 2025 3 906 020 euroa, vuonna 2024 kertymä oli 4 651 923 euroa.

Laskennallinen lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Vuonna 2025 laskennallinen lainanhoitokate –tunnusluku on 0,89 ja vuonna 2024 0,93.

Kuva. Todellisten lainanlyhennysten mukaan laskettu lainanhoitokate vuosina 2016– 2025.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävytenä päivissä.

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv * Rahavarat 31.12 / Kassasta maksut tilikaudella

Vuonna 2025 maksuvalmius oli 285,31 päivää ja edellisvuonna 321,79 päivää. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

Rahoituslaskelman sitovuus

Rahoituslaskelmassa valtuustoon nähden sitovat antolainasaamisten vähennys, antolainasaamisten lisäys, pitkäaikaisten lainojen vähennys, pitkäaikaisten lainojen lisäys ja lyhytaikaisten lainojen muutos.

RAHOITUSLASKELMA		
	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 047	1 095
Tulorahoituksen korjaukset	0	-4
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-582	-558
Rahoitusosuudet investointimenoihin	149	178
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus	0	4
Toiminnan ja investointien rahavirta	615	716
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-225	-200
Antolainasaamisten vähennykset	19	14
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 739	-739
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 290	615
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-222	172
Korottomien velkojen muutos	155	-300
Rahoituksen rahavirta	-292	-437
Rahavarojen muutos	323	278
Rahavarat 31.12. 1 000 euroa	10 861	10 538
Rahavarat 01.01. 1 000 euroa	10 538	10 260

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran		
kertymä 5 vuodelta, 1000 €	3906	4652
Investointien tulorahoitus, %	241,96	288,54
Laskennallinen lainanhoitokate	0,89	0,93
Kassan riittävyys, pv	285,31	321,79
Asukasmäärä	2322	2371

3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Taseen loppusumma 31.12.2025 oli 28 061 907,24 euroa, mikä on 405 438 enemmän kuin vuonna 2024.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Omavaraisuusaste, % = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kärsämäen kunnan omavaraisuusaste on 60,16 %, kun se vuonna 2024 oli 60,05 %, 50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku kertoo, paljonko käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kärsämäen kunnan suhteellinen velkaantuneisuusprosentti on 100,49 % kun se vuonna 2024 oli 100,35 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) –tunnusluku lasketaan seuraavasti:

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Kunnalla on kertynyttä ylijäämää päättäneen tilikauden lopussa 11 353 780 euroa. Vuoden 2024 lopussa kertynyttä ylijäämää 11 041 277 euroa.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

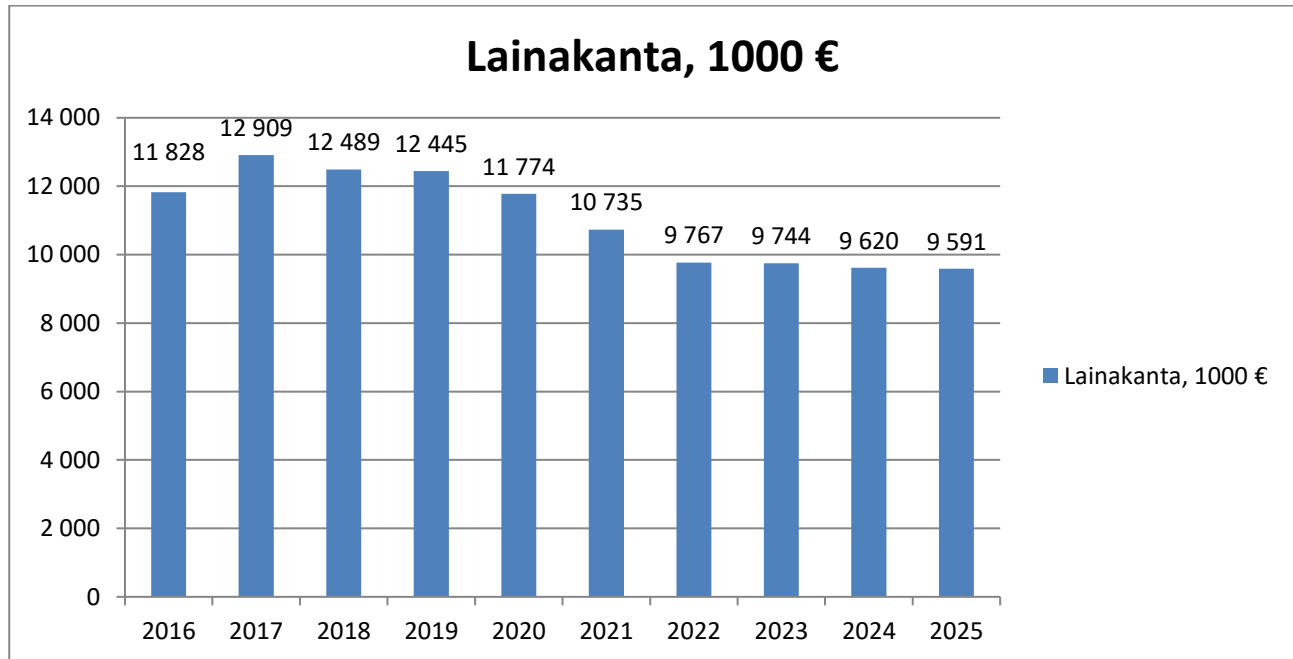
Lainakanta 31.12.

Lainakanta 31.12.2025 oli 9 591 108 euroa, kun se 31.12.2024 oli 9 619 684 euroa. Lainakanta väheni edellisvuodesta 28 576 euroa. Lainaa on asukasta kohden tilikauden 2025 lopussa 4 131 euroa, kun sitä tilikauden 2024 lopussa oli asukasta kohden 4 057 euroa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena. Lainojen ja vuokravastuiden määrä 31.12.2025 oli 9 683 239 euroa kun se 31.12.2024 oli 9 716 276 euroa.

Sijoitussalkun kirjanpitoarvo tilikauden 2025 lopussa oli 10 743 884 euroa, kun se vuoden 2024 lopussa oli 10 447 971 euroa.

Kuva. Lainakanta vuosina 2016- 2025.

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	9	8
Muut pitkävaikutteiset menot	287	351
Aineettomat hyödykkeet yht.	296	359
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 939	1 709
Rakennukset	7 869	8 210
Kiinteät rakenteet ja laitteet	855	1 032
Koneet ja kalusto	184	157
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	32	142
Aineelliset hyödykkeet yht.	10 879	11 250
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	4 488	4 398
Muut lainasaamiset	802	596
Muut saamiset	126	126
Sijoitukset yht.	5 416	5 120
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset yht.	0	0
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	108	176
Lainasaamiset	67	5
Muut saamiset	21	64
Siirtosaamiset	414	143
Lyhytaikaiset saamiset yht.	610	389
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	10 744	10 448
Rahoitusarvopaperit yht.	10 744	10 448
Rahat ja pankkisaamiset	117	90
VASTAAVAA YHT.	28 062	27 656

VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 338	4 338
Edellisten tilikausien alijäämä	11 041	10 714
Tilikauden yli/alijäämä	313	327
Oma pääoma yht.	15 692	15 379
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 187	1 229
Varaukset yht.	1 187	1 229
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	50	50
Pakolliset varaukset yht.	50	50
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	13	4
Toimeksiantojen pääomat yht.	13	4
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 966	4 681
Muut velat	400	400
Pitkäaikainen yht.	8 366	5 081
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 226	4 539
Saadut ennakot	7	1
Ostovelat	388	430
Muut velat	105	92
Siirtovelat	1 030	852
Lyhytaikainen yht.	2 755	5 914
VASTATTAVAA YHT.	28 062	27 656

TASEEN TUNNUSLUVUT

omavaraisuusaste, %	60,16	60,05
suhteellinen velkaantuneisuus, %	100,49	100,35
kertynyt ylijäämä, 1000€	11 354	11 041
kertynyt ylijäämä, € per asukas	4 890	4 657
lainakanta 31.12., 1000€	9 591	9 620
lainat € per asukas	4 131	4 057
Lainat ja vastuut 31.12. 1000€	9 683	9 716
Lainat ja vastuut/ asukas	4 170	4 098
lainsaamiset, 1000€	802	596
asukasmäärä	2 322	2 371

	2025	2024
	60,16	60,05
	100,49	100,35
	11 354	11 041
	4 890	4 657
	9 591	9 620
	4 131	4 057
	9 683	9 716
	4 170	4 098
	802	596
	2 322	2 371

4. KOKONAISTULOT JA -MENOT

Kokonaistulot ja -menot -laskelmassa on koottu yhteen kaikki kunnan menot ja tulot tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Siten se kuvaa rahanlähteitä ja -käyttöä.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

	2025	%	2024	%
TULOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	1 368 369,70	8,80 %	1 425 794,64	11,78 %
Verotulot	4 859 239,11	31,24 %	4 906 010,98	40,52 %
Valtionosuudet	4 832 095,00	31,07 %	4 624 262,00	38,19 %
Korkotuotot	101,18	0,00 %	21 030,26	0,17 %
Muut rahoitustuotot	326 170,68	2,10 %	400 059,15	3,30 %
Satunnaiset tuotot			0	
Tulorahoituksen korjaukset			0,00	0,00 %
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	148 644,47	0,96 %	178 356,76	0,24 %
Käyttöomaisuuden myyntitulot	2,00	0,00 %	3 955,00	0,02 %
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	19 300,00	0,12 %	14 400,00	0,12 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000 000,00	25,72 %	0	0,00 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	-00	0,00 %	614 623,29	0,056604
Oman pääoman lisäys	0		0	
Kokonaistulot yhteensä	15 553 922,14	100,00 %	12 188 492,08	100,00 %
MENOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	10 123 450,96	66,72 %	10 036 321,68	85,62 %
- Valmistus omaan käyttöön	-10 547,87	-0,49 %	-61 714,55	
Korkokulut	198 536,38	1,31 %	303 893,08	2,59 %
Muut rahoituskulut	27 108,35	0,18 %	3 748,16	0,03 %
Satunnaiset kulut				
Tulorahoituksen korjaukset	2,00		3572,75	
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	581 534,93	3,83 %	557 827,85	5,45 %
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäys	225 000,00	1,48 %	200 000,00	0,00 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 738 576,00	18,05 %	738 576,00	6,30 %
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	1 290 000,00	0,00 %	0,00	0,00 %
Oman pääoman vähennys	0		0	
Kokonaismenot yhteensä	15 173 660,75	91,08 %	11 782 224,97	100,00 %
Kokonaistulot - kokonaismenot , netto	380 261,39		406 267,11	

Täsmäytys:

Kokonaistulot – Kokonaismenot =380 261,39

Rahavarojen muutos – Muut maksuvalmiuden muutokset =322 502,47 - (-57 758,92)= 380 261,39

5. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

5.1 Konsernitarkastelu

Kuntakonsernin tilikauden tulos vuonna 2025 oli 297 338 euroa, kun se edellisellä vuonna oli 223 006 euroa. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden ylijäämä oli 299 353 euroa.

Konsernin riskit kohdistuvat kiinteistömassojen käyttöasteisiin, tilojen vuokratason sekä korjausvelkaan. Toinen riskiryhmä on kunnan ja asukkaiden tulopohjan kapeneminen ja työpaikkojen väheneminen. Toimintavuonna kiinteistömassojen käyttöasteet olivat pääosin hyvällä tai kohtuullisella tasolla. Kärämäen Asunnot Oy:n aikaisempina vuosina toteutetut uudisrakennushankkeet ovat pyrkineet vastaamaan laadukkaiden vuokra-asuntojen kysyntään. Asuinhuoneistojen suuremmat pintaremontit ja kalustehankinnat on ajoitettu pääasiassa asukasvaihdoksen yhteyteen.

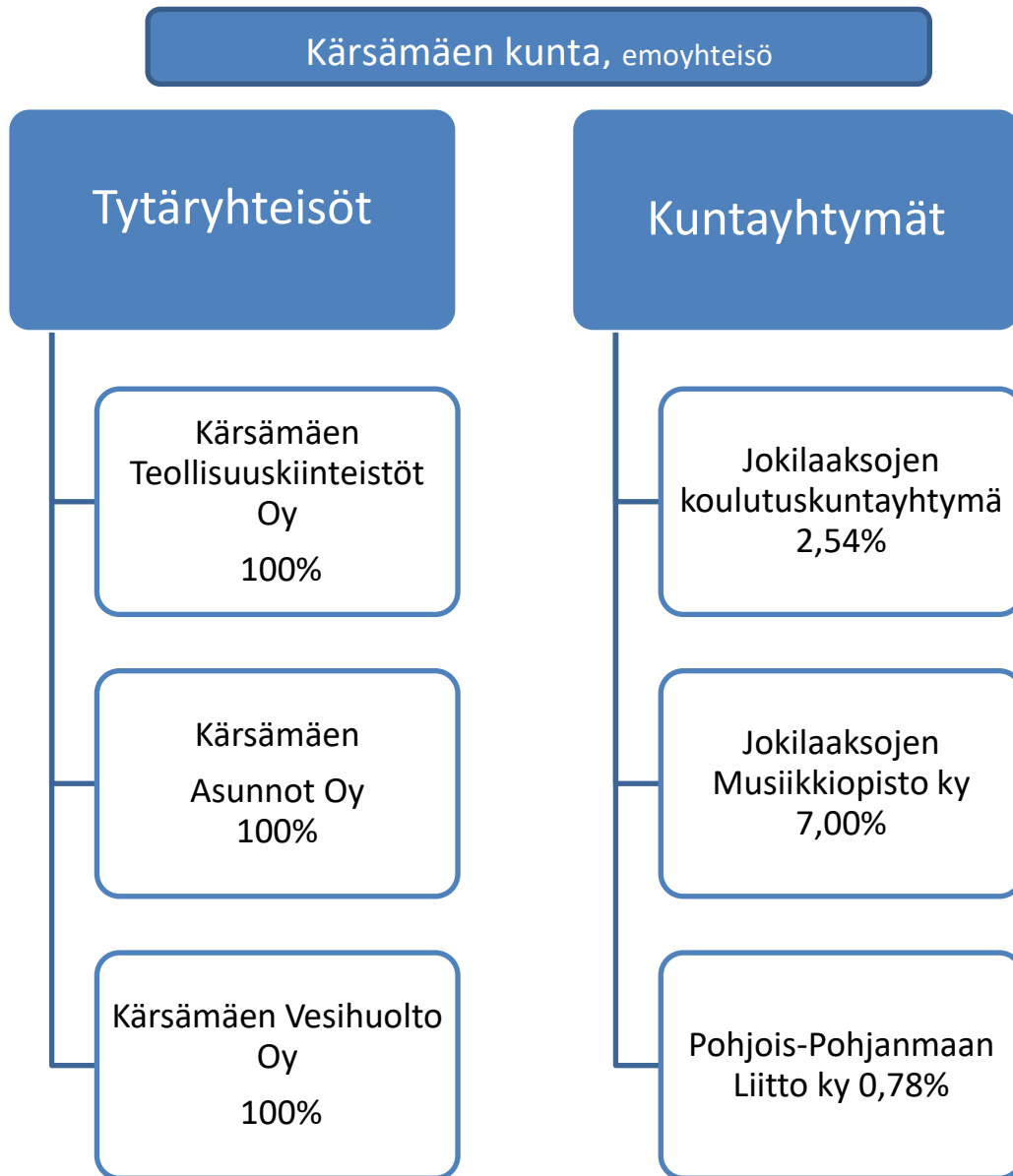
Vuosille 2024-2027 laaditussa kuntastrategiassa on otettu koko konsernin näkökulma huomioon, ja merkittävä osa strategioiden mukaisista toimenpiteistä liittyy olennaisesti myös kunnan tytäryhtiöiden toimintaan ja kehittämiseen. Kaikki kunnan ja tytäryhtiöiden päätökset perustuivat hyväksytyyn strategiaan. Strategiassa painottuvat elinvoiman kehittäminen, kunnan markkinointi, laadukas maaseutuasuminen, sijainnin tehokas hyödyntäminen ja monipuolinen kulttuuritarjonta.

Kunnan tytäryhtiöitä vuoden 2025 lopussa olivat Kärämäen Teollisuuskiinteistöt Oy, Kärämäen Vesihuolto Oy ja Kärämäen Asunnot Oy.

Konsernin omavaraisuusaste oli 43,79 % (v. 2024: 43,37 %) eli hieman edellisvuotta parempi. Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku parani ollen 126,47 % (v. 2024: 142,01 %). Konsernin lainakanta pieneni, ollen 17,74 miljoonaa euroa (v. 2024: 18,06 miljoonaa euroa). Konsernin lainat per/asukas ovat 7 638 euroa. Vuonna 2024 vastaava tunnusluku oli 7 615 euroa.

Seuraavassa on esitetty Kärsämäen kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja kuntayhtymät vuoden 2025 lopussa.

Yhtiöt

Kärsämäen Asunnot Oy on vuokra-asuntoyhtiö, joka vastaa kunnan vuokra-asunnoista ja niiden rakentamisesta. Vuokrataloyhtiöllä on selkeä ja itsenäinen toimiala.

Teollisuuskiinteistöt Oy:n tehtävänä on rakennuttaa ja vuokrata toimitiloja ja kiinteistöjä. Yhtiöllä on selkeä ja itsenäinen toimiala.

Kärsämäen Vesihuolto Oy vastaa vedenhankinnasta omistamiltaan pumppaamoilta tai sopimusperusteisesti hankkimiltaan kolmansilta osapuolilta. Yhtiö vastaa vesijohtoveden jakamisesta että viemäriveden poistamisesta puhdistettavaksi omistamaansa ja ylläpitämäänsä viemärlaitokseen. Yhtiön toimiala on selkeä ja itsenäinen.

Kunnan elinkeinopalvelut tuottaa Nivala-Haapajärven Seutu Nihak ry., joka vastaa suurelta osin alueellisesta edunvalvonnasta sekä elinkeinoelämää kehittävästä ja edistävästä EU-hankkeista. Yritysten toimitilat, kunnallistekniikka ja tietoliikenne ovat toimialueita, joiden rakentamiseen seutukunta ei osallistu vaan ne ovat edelleenkin kunnan omaa toimintaa.

Yhtiöiden ja Nihak:in toimintaa on esitelty kunnanhallituksessa ja valtuuston kokousten yhteydessä.

Kärsämäen Asunnot Oy

	2025	2024
Liikevaihto	1 131 071	1 141 641
Tilikauden voitto/tappio	- 55 678	-146 780

Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin 15.03.2004. Päätynyt vuosi oli yhtiön 21. toimintavuosi. Kärsämäen Asunnot Oy kuuluu tytäryhtiönä Kärsämäen kunnan konserniin. Perustamisvaiheessa yhtiöön sulautui seitsemän yhtiötä ja lisäksi Kärsämäen kunta sijoitti yhtiöön apporttisijoituksella kahdeksan erillisiä vuokrataloja ja osakehuoneistoja. Yhtiö on rakennuttanut uudet rivitalon vuonna 2017 osoitteeseen Saunatie 5. Vuonna 2019 yhtiöön on sulautunut yksi uusi yhtiö ja yhtiö on hankkinut omistukseensa vuonna 2018 rakennetun paritalon. Tilikaudella 2020 yhtiö rakennutti Keskuskoulun tontille 2 uutta rivitaloa. Tilikaudella 2021 yhtiö on jatkanut uudisrakentamista rakennuttamalla Keskuskoulun tontille 2 uutta rivitaloa sekä Haapatielle 4 omakotitaloa, jotka valmistuivat tilikauden 2022 aikana. Lisäksi yhtiön v.2021 omistukseensa hankkima asunto-osakeyhtiö sulautettiin yhtiöön ja huonokuntoinen kiinteistö on purettu. Vuonna 2022 yhtiö osti 6 huoneiston rivitalokiinteistön ydinkeskustasta. Yhtiön vuokratalot sijaitsevat omilla ja Kärsämäen kunnalta vuokratuilla tonteilla.

Yhtiö omistaa 20 kpl vuokrauskohteita, joissa on yhteensä 184 huoneistoa, joista 10 kpl osakehuoneistoja. Kiinteistöistä 41 kpl rivitaloja, 4 omakotitaloa sekä 1 paritalokiinteistö.

Tilikaudella on tehty muutamia pienempiä huoneistoremontteja. Lisäksi tilikaudella tyhjennettiin Mäntytie 4 asukkaista ja valmistaudutaan tämän purkamiseen. Luottotappiokirjauksia on tehty yhteensä 3.471,56 euroa, kaikki yli tilikauden saatavat on poistettu kirjanpidosta ja ovat perintäyhtiöllä jälkiperinnässä. Yhtiön toiminnan odotetaan jatkuvan taloutta tervehdyttäen sekä asuntokannan uudistamisella ja remonteilla käyttöastetta nostaen.

Yhtiön suurimpana riskinä on vuokrausasteen mahdollinen pienentyminen ja siitä aiheutuva rahoitusvaje, lisäksi muuttuneet korkokulut rasittavat yhtiön taloutta. Kysyntä näyttää kuitenkin siltä, että vuokra-asuntojen tarve on pysyvää.

Kärsämäen Vesihuolto Oy

	2025	2024
Liikevaihto, €	573 208	552 648
Tilikauden voitto/tappio, €	10 901	9 675

Yhtiön tavoitteena ovat vedenhankinnan ja – jakelun turvaaminen joka hetki ympäristön kannalta kestävällä tavalla ja kohtuullisin kustannuksin ja jätevesien puhdistaminen reilusti lupaehdot täytäten. Yhtiöllä on verrattain vakaa taloudellinen asema. Yhtiöllä on kolme kiinteää ja yksi siirrettävä varavoimakone. Puhdistamon sakeutettu liete kuljetetaan jatkokäsittelyyn Haapaveden jätevedenpuhdistamolle. Kärsämäen Vesihuolto Oy:n vuosi 2025 oli kokonaisuutena onnistunut ja yhtiö saavutti tavoitteitaan.

Veden myynti oli 193 084 m³ joka oli edellistä vuotta 3 % enemmän. Laskuttamattoman veden osuus saatiin pienennettyä 16 % tasolle ja veden toimitus pystyttiin varmistamaan koko toiminta-alueelle laatutavoitteiden ja toimintavarmuuden kannalta onnistuneesti. Kertomusvuoden aikana korjattiin 7 vesijohtovuotoa. Edellisenä vuonna vuotoja korjattiin 15 kpl. Laskuttamattoman veden määrä on laskenut merkittävästi edellisen 2 vuoden aikana. Kertomusvuoden aikana jätevettä käsiteltiin kaikkiaan 144 082m³. Tästä vesimäärästä n. 93 573m³ (n. 65 %) oli vuotovesiä. Vuotovesimäärä pysyi samana edelliseen vuoteen verrattuna.

Yhtiön liikevaihto nousi edelliseen tilikauteen verrattuna 20 560 euroa ollen 573 208 euroa. Liikevaihdon nousu johtui suoraan veden myynnin lisäyksestä. Uusia liittymismaksuja kertyi 4200 euroa. Yhtiön taloudellinen tilanne on säilynyt positiivisella uralla, tilikauden tulos oli 10 901 euroa. Yhtiöllä ei ole pitkäaikaisia lainoja lukuun ottamatta kerättyjä liittymismaksuja 391 637 euroa sekä Kärsämäen kunnalta kerättyjä liittymismaksuja 102261 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 79 587 euroa.

Toimintaan liittyvät suurimmat riskit ovat pohjavesialueiden saastuminen, runkolinjojen vaurioituminen ja saastuminen tai tärkeän laitoksen palaminen. Lisäksi on tunnistettava pieneen henkilökuntamäärään liittyvät riskit.

Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy

	2025	2024
Liikevaihto, €	833 312	815 417
Tilikauden voitto/tappio, €	99 896	154 566

Yhtiölle talousarviossa asetetut tavoitteet ovat pääasiallisesti toteutuneet. Yhtiön taloudellisen tilan vakaus on säilytetty ja tilikausi oli voitollinen.

Vuokrattavien tilojen käyttöaste on ollut hyvä koko tilikauden ajan, turvaten yhtiön maksuvalmiutta. Olemassa oleviin tiloihin on tehty muutoksia asiakkaiden toiveiden mukaan, jotta pystytään vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin. Lunastusvuokrasopimus-vaihtoehtoa on tarjottu asiakkaille.

Yleisestä taloustilanteesta ja sen myötä yritysten laskusuhdanteista johtuen vuokrasopimuksiin jouduttiin tekemään muutoksia. Uuden kiinteistön hankinnasta on käyty neuvotteluja ja hankinta toteutui tilikauden 2026 aikana. Yhtiön toiminta perustuu joustavaan ketjuun ideasta/toimitilan tarpeesta aina solmittavaan vuokrasopimukseen saakka.

Yhtiön tilikauden voitto oli vuonna 99 896 euroa. Yhtiön liikevaihto kasvoi ollen 833 312 euroa. Yhtiön oma pääoma yhteensä on 2 081 781 euroa. Yhtiön pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta ovat 2 695 960 euroa.

Kunnanhallitus on antanut ohjeistusta tytäryhtiöiden yhtiökokousedustajille yhtiökokouksia varten.

5.2 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnanhallitus ohjaa ja koordinoi kuntakonsernin toimintaa ja taloutta ja antaa tarvittaessa tytäryhteisöjen toimintaa velvoittavia ohjeita. Kunnanjohtaja vastaa konsernin operatiivisesta johtamisesta kunnan osalta ja seuraa kunnan omistajapolitiikan toteutumista. Valtuusto on hyväksynyt Kärämäen kunnan konserniohjeen 26.9.2023.

Valtuusto valitsee kuntayhtymien valtuustojen ja kuntayhtymäkokousten jäsenet ja kuntayhtymäkokousten jäsenet ja varajäsenet toimikautensa alussa. Kuntayhtymien valtuustot valitsevat kuntayhtymien hallitukset.

Kunnanhallitus valitsee tytär- ja osakkuusyhtiöiden yhtiökokousedustajat. Yhtiöiden hallitusten jäsenet valitaan yhtiöiden yhtiökokouksissa. Yhtiöiden toimitusjohtajat/edustajat ovat vuosittain raportoineet kunnanhallitukselle yhtiöiden toiminnasta. Tytäryhtiöiden ajankohtaisia asioita- ja hankkeita on esitelty myös puheenjohtajistopalaverissa.

Tiedonkulku tytäryhtiöstä omistajalle on ollut riittävää sillä edellä mainitun ohjauksen lisäksi on järjestetty valtuuston iltakouluja, joissa tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ovat olleet raportoimassa yhtiöiden toiminnasta. Lisäksi tytäryhtiöiden ajankohtaisia suunnitelmia on käsitelty puheenjohtajistopalaverissa. Yhtiöiden hallitusten kokousten esityslistat tulee toimittaa kunnanjohtajalle.

Toimialajohtajat toimivat kunnanjohtajan apuna omalla toimialallaan tytäryhtiöiden toiminnan seurannassa ja ilmoittavat havaitsemistaan epäkohdista ja kehittämistarpeista kunnanjohtajalle.

Kunnan tytäryhtiöissä tilintarkastusyhteisönä on tilikauden 2025 osalta toiminut KPMG Oy.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Kunnanhallitus ohjeistaa tytäryhtiöiden yhtiökokousedustajaa. Kunnanjohtaja on suullisesti ohjeistanut muiden yhteisöjen yhtiökokous- ja muiden kokousten edustajia tarpeen vaatiessa. Ohjeiden anto on ollut riittävää ja tarkoituksenmukaista.

Kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Tytäryhteisön hallitus vastaa asianmukaisen talouden hoidon järjestämisestä. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Tätä varten tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa kuntaan sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tulee toimittaa tietoja mm. tulevista konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista konsernijohdon tarkemmin määrittelemällä tavalla.

Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestäminen

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohdon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Toiminnan tuloksellisuutta arvioidaan suhteessa kunnan omistajapoliittisissa linjauksissa määrittämiin tavoitteisiin. Kuntakonsernin yksikön on annettava pyydettyä ja tilinpäätöksen valmistelun yhteydessä kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskeamiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee antaa seuranta varten kunnalle kunnan ohjeistuksen mukainen raportti asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Tytäryhteisöjen toimitusjohtajat / hallituksen puheenjohtajat kutsutaan kunnanhallituksen ja valtuuston kokouksiin tai iltakouluihin tarvittaessa tai vähintään kerran vuodessa raportoimaan yhteisön toiminnasta ja taloudellisesta tilanteesta.

Riskienhallinta

Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy:n hallinnoimien toimitilojen vuokrausaste on parantunut ja kaikki tilat olivat tilikauden lopussa vuokrattuina. Yhtiön riskinä on lainamäärä, tilojen käyttöaste ja vuokratason alhaisuus.

Kärsämäen Vesihuolto Oy vastaa vedenhankinnasta ja viemärivereden puhdistamisesta. Riskinä ovat vesijohtoverkostoon kohdistuva korjausvelka, vedenottamoalueiden saastumisen ja runkolinjojen vaurioitumisen aiheuttamat jakelun keskeytykset. Kärsämäen kunnan väestö ja samalla Vesihuolto Oy:n asiakasmäärä on vähentynyt ja ennusteiden mukaan tulee edelleen vähenemään. Yhtiöllä ei ole pitkäaikaista lainaa.

Kärsämäen Asunnot Oy:n käyttöasteen pieneneminen alle 95 % vaikeuttaa yhtiön normaalia toimintaa. Yhtiön suurin riski on käyttöasteen mahdollinen aleneminen ja siitä aiheutuvan tulorahoituksen

vähenevän vaikutukset maksuvalmiuteen ja mm. korjausvelkaan. Yhtiössä on ryhdytty kuromaan kiinni korjausvelkaa.

5.3 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3 773	3 988
Toimintakulut	-12 378	-12 329
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0	0
Toimintakate	-8 606	-8 341
Verotulot	4 859	4 906
Valtionosuudet	5 628	5 441
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	34	46
Muut rahoitustuotot	333	404
Korkokulut	-426	-613
Muut rahoituskulut	-28	-4
Vuosikate	1 796	1 838
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 499	-1 615
Omistuksen eliminointi	0	0
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	297	223
Tilinpäätössiirrot	2	2
Tilikauden verot	0	0
Laskennalliset verot	0	0
Vähemmistöosuudet	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	299	224

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	30,48	32,34
Vuosikate/Poistot, %	119,84	113,81
Vuosikate, euroa/asukas	774	775
Asukasmäärä	2322	2371

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 796	1 838
Satunnaiset erät	-365	0
Tulorahoituksen korjauserät	83	-33
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-852	-996
Rahoitusosuudet investointimenoihin	161	185
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5	43
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 192	1 036
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	56	51
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 649	110
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 010	-1 434
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 350	706
Oman pääoman muutokset	90	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	8	1
Saamisten muutokset	-88	239
Korottomien velkojen muutokset	-214	-406
Rahoituksen rahavirta	-852	-734
Rahavarojen muutos	341	303
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	11 707	12 268
Rahavarat 1.1.	12 048	11 966
	341	303

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-846	-1 809
Investointien tulorahoitus, %	259,68	226,62
Laskennallinen lainanhoitokate	0,84	0,85
Kassan riittävyys, pv	220,18	291,16
Asukasmäärä	2322	2371

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2025 1 000 €	2024 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	21 726	22 512
Aineettomat hyödykkeet	449	531
Aineettomat oikeudet	9	8
Muut pitkävaikutteiset menot	440	523
Ennakkomaksut	0	0
Aineelliset hyödykkeet	20 323	21 041
Maa- ja vesialueet	2 416	1 965
Rakennukset	16 423	16 949
Kiinteät rakenteet ja laitteet	866	1 045
Koneet ja kalusto	355	356
Muut aineelliset hyödykkeet	136	359
Ennakkomaksut ja kesk.er.hankinnat	126	366
Sijoitukset	954	940
Osakkuusyhteisöosuudet	0	0
Osakkeet ja osuudet	747	631
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut lainasaamiset	77	96
Muut saamiset	131	214
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	77	115
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 455	13 018
Vaihto-omaisuus	54	46
Saamiset	1 353	1 266
Pitkäaikaiset saamiset	628	735
Lyhytaikaiset saamiset	725	531
Rahoitusarvopaperit	10 912	10 648
Rahat ja pankkisaamiset	1 136	1 059
VASTAAVAA YHTEENSÄ	35 258	35 645

VASTATTAVAA	2025 1 000 €	2024 1 000 €
OMA PÄÄOMA	15 433	15 103
Peruspääoma	4 338	4 338
Arvonkorotusrahasto	0	0
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	0	0
Muut omat rahastot	619	621
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	10 177	9 920
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	299	224
VÄHEMMISTÖOSUUDET	0	0
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
VARAUKSET	0	0
Poistoero	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET	66	50
Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	66	50
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	91	120
VIERAS PÄÄOMA	19 669	20 373
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	14 940	12 279
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	392	375
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	2 404	5 777
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	1 934	1 942
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	35 258	35 645

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	43,79	42,37
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	126,47	142,01
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	10 476	10 144
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	4 512	4 278
Konsernin lainat, €/asukas	7 638	7 615
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	17 735	18 056
Lainat ja vastuut 31.12. 1000€	17 800	18 106
Lainat ja vastuut/ asukas	7 666	7 637
Kunnan asukasmäärä	2 322	2 371

6. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

6.1 Asiaa koskeva sääntely

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

6.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos ennen varausten ja rahastojen muutoksia on 270 250,59 euroa. Kuntalain 115 §:n perustuen kunnanhallitus esittää valtuustolle hyväksyttäväksi tilinpäätökseen liittyen seuraavaa:

- Tehdään keskuskoulun I-vaiheen investointiin liittyvä poistoeron vähennys 21 754,44 euroa.
- Tehdään keskuskoulun II-vaiheen investointiin liittyvä poistoeron vähennys 20 516,64 euroa.

Kärsämäen kunnanhallitus esittää valtuustolle, että tilikauden 2025 ylijäämä 312 521,67 euroa siirretään edellisten tilikausien yli/alijäämätilille, jonka ylijäämä ennen siirtoa on yhteensä 11 041 277,13 euroa.

Taseeseen on kertynyt ylijäämää siirron jälkeen ottaen huomioon edellisten vuosien ylijäämän yhteensä 11 353 798,80 euroa.

6.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vuoden 2025 talousarvio taloussuunnitelmiseen vuosille 2026 - 2027 hyväksyttiin valtuustossa 12.12.2023. Alkuperäinen talousarvio oli ylijäämäinen 98 635 euroa. Talousarviovuoden aikana tehtyjen talousarviomuutoksien jälkeen lopullisen budjetin alijäämäksi muodostui yhteensä 14 365 euroa. Tilinpäätös toteutui lopullista talousarviota paremmin ja tilikauden ylijäämäksi muodostui 312 522 euroa.

Kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää 31.12.2025 11 353 798,80 euroa.

Voimassa olevan vuoden 2026 talousarvion ja 2027-2028 taloussuunnitelmavuosien aikana taseeseen ei arvioida kertyvän alijäämää.

7. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

7.1 Seuranta koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Kuntalaki 110 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

7.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

7.2.1 Käyttötalouden toteutuminen ja hallintokuntien toimintakertomukset

Käyttötalouden määrärahojen toteutuminen valtuuston sitovuustasolla esitetään sivulla 53 minkä jälkeen esitetään lautakuntien kertomukset vuoden toiminnasta ja asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Seuraavassa taulukossa on yhteenvetona esitetty käyttötalouden sitovuustaso valtuustoon nähden. Käyttötalouden valtuuston sitovuustasona on päävastualueen määrärahat nettona.

ORGANISAATIOKAAVA

Valtuuston sitovuustaso	Tulosityksikkö
Keskusvaalilautakunta	Vaalit
Tarkastuslautakunta	Tilintarkastus
Kunnanhallitus	Yleishallinto Elinkeinotoimi Ympäristöpalvelut
Opetustoimen lautakunta	Opetustoimen hallinto Perusopetus Toisen asteen koulutus Muu sivistystyö Varhaiskasvatus
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	HYTE-hallinto Kirjasto- ja kulttuuritoimi Liikunta- ja nuorisotoimi
Tekninen lautakunta	Yhdyskuntatekniikka Kiinteistötoimi

	Alkuperäinen talousarvio	TA-muutos	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	%-vertailu
Keskusvaalilautakunta	-17 723,26	0,00	-17 723,26	-16 034,33	1 688,93	90,47 %
Toimintatuotot	0,00	0,00	0,00	2 611,00	2 611,00	0,00 %
Toimintakulut	-17 723,26	0,00	-17 723,26	-18 645,33	-922,07	105,20 %
Tarkastuslautakunta	-29 521,04	0,00	-29 521,04	-22 335,13	7 185,91	75,66 %
Toimintakulut	-29 521,04	0,00	-29 521,04	-22 335,13	7 185,91	75,66 %
Kunnanhallitus	-1 666 266,67	8 700,00	-1 657 566,67	-1 581 419,25	76 147,42	95,41 %
Toimintatuotot	206 460,00	0,00	206 460,00	185 480,18	-20 979,82	89,84 %
Toimintakulut	-1 872 726,67	8 700,00	-1 864 026,67	-1 766 899,43	97 127,24	94,79 %
Opetustoimen lautakunta	-6 733 985,27	-18 000,00	-6 751 985,27	-6 791 655,20	-39 669,93	100,59 %
Toimintatuotot	113 030,00	0,00	113 030,00	255 917,55	142 887,55	226,42 %
Toimintakulut	-6 847 015,27	-18 000,00	-6 865 015,27	-7 047 572,75	-182 557,48	102,66 %
Hyte-lautakunta	-805 888,28	-8 700,00	-814 588,28	-673 011,11	141 577,17	82,62 %
Toimintatuotot	2 330,00	0,00	2 330,00	9 336,51	7 006,51	400,71 %
Toimintakulut	-808 218,28	-8 700,00	-816 918,28	-682 347,62	134 570,66	83,53 %
Tekninen lautakunta	155 279,29	0,00	155 279,29	339 921,63	184 642,34	218,91 %
Toimintatuotot	2 206 230,00	0,00	2 206 230,00	2 203 662,40	-2 567,60	99,88 %
Toimintakulut	-2 050 950,71	0,00	-2 050 950,71	-1 863 740,77	187 209,94	90,87 %
Kaikki yhteensä	-9 098 105,23	-18 000,00	-9 116 105,23	-8 744 533,39	371 571,84	95,92 %

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan vaaliviranomaisena vaalien toteuttamisesta määräysten mukaisesti ja luotettavasti. Vaalilain mukaan kotimaan yleisistä ennakoäänestyspaikoista kunnassa määrää kunnanhallitus. Kärsämäen kunnassa ennakoäänestyspaikkana toimi kirjasto, lisäksi ennakoäänestys oli mahdollista erillisen aikataulun mukaan kiertäneessä äänestysautossa. Äänestysalueita on yksi.

Alue- ja kuntavaalien vaalipäivä oli sunnuntaina 13.4.2025 ja ennakoäänestys 2.-8.4.2025. Aluevaaleissa äänestysaktiivisuus oli Kärsämäen osalta 55,1 % ja kuntavaaleissa 58,5 %.

	TP 2024	Alkup. TA 2025	TA-muutos	TA 2025 muutosten jälkeen	TP 2025	Poikkeama
Keskusvaalilautakunta	-16 424,83	-17 723,26	0	-17 723,26	-16 034,33	1 688,93
TOIMINTATUOTOT	13 620,00	0,00	0	0,00	2 611,00	2 611,00
TOIMINTAKULUT	-30 044,83	-17 723,26	0	-17 723,26	-18 645,33	-922,07

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.

Tarkastuslautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella voimassa olevan talous- ja toimintasuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Tarkastuslautakunta	TP 2024	Alkup. TA 2025	TA-muutos	TA 2025 muutosten jälkeen	TP 2025	Poikkeama
		-23 694,80	-29 521,04	0,00	-29 521,04	-22 335,13
TOIMINTAKULUT	-23 694,80	-29 521,04	0,00	-29 521,04	-22 335,13	7 185,91

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

1.1.-31.5.2025	1.6.-31.12.2025
Marjatta Seppä, puheenjohtaja	Laura Mäki, puheenjohtaja
Timo Littow, varapuheenjohtaja	Mika Autio, varapuheenjohtaja
Tapio Myllymäki	Tapio Myllymäki
Juha Räisänen	Marjatta Seppä
Jaana Takalo	Esko Loukkola

Lautakunnan jäsen Tapio Myllymäki on toiminut tarkastuslautakunnan sihteerinä ja pöytäkirjanpitäjänä.

Tilintarkastus

Valtuusto on valinnut tilintarkastusyhteisöksi KPMG Oy:n ja sen päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut Elina Pesonen, JHT, KHT.

Tarkastuslautakunnan työskentely vuonna 2025

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2025 aikana yhteensä 6 kertaa. Lautakunta on laatinut työsuunnitelman, jota on vuoden aikana täydennetty ja noudatettu. Arviointiaan varten tarkastuslautakunta on kuullut viranhaltijoita, lautakuntien sekä tytäryhtiöiden edustajia sekä tilintarkastajaa tilintarkastuksen osalta. Arviointia varten on tutustuttu toimielinten asiakirjoihin.

KUNNANHALLITUS

Valtuuston sitovuustaso

	TP 2024	Alkup. TA 2025	TA-muutos	TA 2025 muutosten jälkeen	TP 2025	Poikkeama
Kunnanhallitus	-1 260 119	-1 666 267	8 700	-1 657 567	-1 581 419	-76 147,42
TOIMINTATUOTOT	253 792	206 460	0	206 460	185 480	-20 979,82
TOIMINTAKULUT	-1 513 911	-1 872 727	8 700	-1 864 027	-1 766 899	-97 127,24

Toimielimen sitovuustaso:

	TP 2024	Alkup. TA 2025	TA-muutos	TA 2025 muutosten jälkeen	TP 2025	Poikkeama
Kunnanhallitus	-1 260 119	-1 666 267	8 700	-1 657 567	-1 581 419	-76 147,42
Yleishallinto	-794 032	- 1 169 357	0	- 1 160 657	-1 158 442	-2 234
TOIMINTATUOTOT	251 066	206 460	0	206 460	185 480	20 980
TOIMINTAKULUT	-1 045 098	-1 375 817	8 700	-1 367 117	-1 343 902	-23 214
Poistot	-37 256	-30 580	0	-30 580	-30 281	-299
Elinkeinotoimi	-185 062	-200 470	0	-200 470	-184 359	- 16 111
TOIMINTATUOTOT	2 726	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-187 788	-200 470	0	-200 470	-184 359	-16 111
Ympäristöpalvelut	-281 025	-296 440	0	-296 440	-238 638	- 57 802
TOIMINTAKULUT	-281 025	-296 440	0	-296 440	-238 638	- 57 802

TOIMINTA-AJATUS

Kunnanhallituksen määrärahat sisältävät resurssit yleishallinnon, elinkeinotoimen ja ympäristöpalvelujen tehtäväalueille.

Kunnanhallitus vastaa kunnan johtamisesta ja kehittämisestä valtuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti. Kunnanhallitus johtaa ja valvoo kunnan ja kuntakonsernin toimintoja, vastaa strategian valmistelusta, toiminnan tuloksellisuudesta, kunnan talouden ohjauksesta ja organisaation kehittämisestä, riskienhallinnasta ja omistajaohjauksesta sekä valvoo kunnan yleistä etua.

Vastuualueet: yleishallinto, elinkeinotoimi ja ympäristöpalvelut

STRATEGISET TAVOITTEET JA MITTARIT

KÄRSÄMÄESTÄ PUHEENAIHE		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Maaseutuelämän ylistys	Maaseudun mahdollisuuksien ja elämänlaadun viestintä	some-päivitysten määrä, seuraajat ja tykkäykset
Kuntamielikuvan kehittäminen	Positiivinen henki toiminnassa, päätöksenteossa ja viestinnässä	Asukas- ja yrittäjäkyselyt
Positiivisten tarinoiden virta	Kärsämäen hyvien juttujen esiin nostaminen monikanavaisesti	some-päivitysten määrä, seuraajat ja tykkäykset
Some- ja medianäkyvyys	Some-tiimitoiminta, lyhytvideoiden tuottaminen yhteistyössä alan ammattilaisten kanssa.	some-päivitysten määrä, seuraajat ja tykkäykset

PARHAAN PALVELUN PAIKKAKUNTA		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kuntalaisten ja yrittäjien hyvä palvelu	Palvelemme kaikki laadukkaasti ja nopeasti. Kärsämäki palvelee hyvin.	Asukas- ja yrittäjäkyselyt
Sujuvat prosessit ja ketterä toiminta	Asiat etenevät sujuvasti. Uusi asianhallintajärjestelmä. Sähköistä – ja ei-sähköistä asiointia kehitetään edelleen.	Asukas- ja yrittäjäkyselyt
Yhteistyötahot: mm. hyvinvointialue ja kolmas sektori	Monipuolinen yhteistyö järjestöjen ja Pohteen kanssa.	osallistuminen verkostotoimintaan

LAADUKAS MAASEUTUASUMINEN		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Asumisen kokonaispalvelut	Uusien ja nykyisten asukkaiden laadukas palveleminen läpi koko palveluketjun.	asukasluku, nettomuutto
Maanhankinnan, asumisratkaisujen ja elinvoimapolitiikan saumaton kokonaisuus	Asumisratkaisuja kehitetään ennakoitavasti tulevaisuuden tarpeet tunnistaen. Asiassa selvitetään kuntien yhteishankkeen mahdollisuuksia.	asukasluku, nettomuutto
Vuokra-asumisen kehittäminen	Vuokra-asumisen ratkaisuja kehitetään kaikille asukasryhmille yhteistyössä Kärsämäen Asunnot Oy:n kanssa.	Uudet hankkeet – asukasluku, nettomuutto
Kylien asumismahdollisuuksien hyödyntäminen	Kylien maaseutuasumisen mahdollisuuksien kartoittaminen – asunnot markkinoille	asukasluku, nettomuutto
Kyläneuvoston toiminnan käynnistäminen	Kyläneuvosto ei kokoontunut vuonna 2025. Järjestäytyminen huhtikuussa 2026.	kyläneuvoston kokoontumiset ja toimintaan osallistuminen.

KESKIPISTE PUOLIMATKASSA

TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Luonnonmukaisen pysähdyspaikan kehittäminen	Suomelan, Hanhipuron sekä pappilan tienoon aluekonseptien kehittämien kehittäminen kaavaprosessin yhteydessä.	valmistuvat suunnitelmat
Ohitustien rakentamisen ennakointi: kaavat, liiketilat, liikennevirtaa hyödyntävät palvelut	Taajaman yleis- ja asemakaavan päivittäminen ja laajentaminen 2023-2025	Kaavoitusprosessin eteneminen ja valmistuminen

KULTTUURISTA ELÄMYKSIÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kulttuurin kehittäminen kokonaisuutena	Kulttuuri nähdään monipuolisena osana elämää, 2025 julkistettiin Kärsämäen historian 2. osa.	Kulttuuritapahtumat paikkakunnalla.
Luovan kulttuuriyrittäjyyden edistäminen	Kattilakosken kulttuuriosuuskunta mukana osatoteuttajana Luova Triangelihankkeessa, hanke alkoi 2024	Hankkeen tuotokset ja mittarit
Paanutontun tarinat	Paanutonttu Kärsämäen mainonnassa ja viestinnässä	mainokset, jutut, postaukset

PUHDAS SIIRTYMÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Seutukunnalle tulevat miljardi-investoinnit	Tuulivoimakaavoitus ja tuulivoiman luvittaminen joustavasti ja nopeasti yhteistyössä maanomistajien kanssa	Hankkeiden toteutuminen: kaavat ja rakennusluvat
Kestävä kehitys, luontoarvot, ilmastomuutoksen torjunta, energiaratkaisut	Kärsämäki mukana BIOTUTO- Yhteistyöllä nostetta kierrätysravinteisiin ja paikalliseen bioenergian tuotantoon.- hankkeessa	Hankkeen tuotokset ja mittarit

Palvelutuotannon periaatteet:

- 1) Kunnan omana toimintana tuotettavat palvelut
 - asiakirjahallinta ja muut hallintopalvelujen toimisto- ja talouspalvelut
- 2) Sidosyksiköltä ostettavat palvelut
Kuntien Hetapalvelut Oy:
 - Talous- ja henkilöstöhallintoJoki ICT Oy: Ict- ja tietohallintopalveluja
- 3) Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut
 - maaseutupalvelut
 - lomituspalvelut
 - Ympäristö- ja rakennusvalvonta
- 4) Yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostettavat palvelut
 - it-palvelut
 - elinkeinojen neuvonta- ja kehittämispalvelut
 - Ruokahuolto- ja siivous

5) Valtion tuottamat palvelut

- yleinen edunvalvonta
- kuluttajaneuvonta

6) Välitetyt palvelut

Asiointipisteessä

- Kelan yhteispalvelu
- TE-toimisto yhteispalvelu
- Maistraatti

Strategiat ja ohjelmat:

- Kuntastrategia 2024-2027
- NIHAK-seudun kasvuohjelma
- Konserniohjeet
- Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointiohjelma
- Kärsämäen liikenneturvallisuuksuunnitelma
- Sisäisen valvonnan ohje
- Hankintaohjeet
- Kotouttamissuunnitelma 2023-2025
- Vanhuspoliittinen suunnitelma
- Päihdestrategia
- Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Hyvinvointikertomus ja hyvinvoinnin kunta-kortti
- Savuton kunta

YLEISHALLINTO

Vastuulliset viranhaltijat: kunnanjohtaja, kunnansihteeri Tuukka Kuisma

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Valtuusto päättää toiminnan ja talouden keskeistä tavoitteista sekä hallinnon järjestämisestä, talouden ja rahoituksen puitteista.

Hallitus vastaa kunnan hallinnosta ja talouden hoidosta, sen ohjauksesta ja seurannasta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä valvoo kunnan etua.

Keskushallinto vastaa keskitetyistä asiakirjahallinnon tehtävistä. Lisäksi se huolehtii kunnanhallituksen ja valtuuston kokousasioista. Tehtäviin kuuluu myös kuukausittaisen Kaiku-kuntajulkaisun toimittaminen sekä Kelan ja maistraatin sähköisten palvelujen välittäminen kunnan asiointipisteessä.

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Vuonna 2025 tavoitteena on ollut edelleen kunnan oman varautumisen tason parantaminen päivittämällä ja ylläpitämällä aiheeseen liittyviä suunnitelmia sekä harjoittelemalla häiriö- ja poikkeustilanteissa toimintaa. Vuoden aikana pidettiin yllä omien valmius- ja varautumissuunnitelmien ajantasaisuutta, parannettiin varautumisen tasoa hankinnoin sekä avainhenkilöstön koulutuksiin sekä osallistuttiin viranomaisten järjestämiin valmius- ja häiriötilanneharjoituksiin, joista merkittävimpana POHJOINEN25VSS-valmiusharjoitus.

Asiointipisteen ja kunnan neuvonnan palveluja on kehitetty edelleen osana kirjaston toimintaa. Asiointipisteeseen kartoitetaan uusia yhteistyötahoja ja palveluja lisätään mahdollisuuksien mukaan. Asiointipisteen ja kirjaston yhteyteen hankittiin hiljainen neuvottelutila. Kunnan henkilöstöhallinto vastaa keskitetystä kunnan työntekijöiden työterveyshuollon, yhteisten koulutuksen sekä työsuojeluorganisaation ja yhteistyötoimikunnan toiminnan järjestämisestä. Työterveyshuollon palveluntuottajana Terveystalo työterveys Oy, palvelujen toteutumista ja kehittämistä seurataan säännöllisin yhteistyöpalaverin.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita ostetaan Kuntien Hetapalvelut Oy:ltä ja em. palveluita kehitetään yhdessä palveluntuottajan ja sen muiden asiakasorganisaatioiden kanssa. Talousarviossa on varauduttu taloushallinnon ohjelmistojen päivittämiseen, uusi ohjelmisto käyttöön otetaan syksyllä 2026. Vuonna 2025 siirryttiin työehtosopimusten mukaiseen tasopalkkajärjestelmään.

Vuonna 2025 järjestettiin 12 kunnanhallituksen kokousta, 8 valtuuston kokousta ja 4 iltakoulua. Luottamushenkilöille järjestettiin koulutusta ja infotilaisuuksia uuden valtuuston aloitettua kunta-vaalien jälkeen.

Ajankohtaiset asiat tiedotetaan henkilökunnalle mm. sähköpostilla, hallinto henkilöstön kehittämisryhmä kokoontuu säännöllisesti. Yhteistoimintaryhmä kokoontuu tarvittaessa samoin työsuojelutoimikunta.

Sähköistä asiointia ja sähköisten palvelujen osalta toimitaan jatkuvan kehittämisen periaatteen mukaisesti. Kunnan sähköisen asioinnin, tietohallinnon ja tietoturvan kehittämistä jatketaan yhteistyössä Joki-ICT Akkuna-portaalissa. Kärsämäen kunta oli vuonna 2024 mukana Jäpi-hankkeessa yhteistyössä alueen kuntien ja Joki-ICT Oy:n kanssa.

Kärsämäen historian 2. osa julkistettiin marraskuussa 2025. Historiatutkimuksen toinen osa käsittelee aikaa ennen itsenäisen kunnan vaiheita ja tapahtumia Kärsämäellä vuodesta 1860 vuoteen 1960.

Kunnan some-viestinnässä toteutetaan kuntastrategiaa ja viestitään kuntalaisille ja muille kohderyhmille monikanavaisesti. Kesäkuussa julkaistiin KesäKaiku-kuntatiedote, joka neliväripainoksena toimi samalla kunnan kesäesitteenä.

Kunnan henkilöstöä on ohjattu huolehtimaan henkisestä ja fyysisestä hyvinvoinnista. Henkilökunnan hyvinvointia tuetaan 240 €/vuosi per työntekijä liikunta-/hieronta-/kulttuuriedulla.

	TP2024	TA2025	TP2025
Hallintopalvelujen henkilökunta	4	4	4
Kunnan vakinaisten vakanssien lkm	88	90	88
Työmarkkinatuen kuntaosuus, €	86 536	200 000	244 935
Valtuuston kokouksia	9	10	8
Hallituksen kokouksia	15	18	12

Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuusto kokoontui vuoden aikana neljä kertaa.

Nuorisovaltuusto järjesti vuoden aikana muun muassa laskettelureissun Vuokattiin helmikuussa, kaikenikäisille suunnatun pääsiäisjuhdin sekä jouluisia työpajoja yhteistyössä kirjaston kanssa. Nuorisovaltuuston edustaja osallistui Maa- ja Kotitalousseuran järjestämään kekri -tapahtumaan tekemällä tapahtumassa lapsille kasvomaalauksia.

Nuorisovaltuusto täydensi syksyllä kokoonpanoan sekä nimesi edustajan ja varaedustajan Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuustoon. Nuorisovaltuustosta nimettiin edustaja myös kunnanvaltuuston kokouksiin.

Nuorisovaltuustolla on sosiaalisen median kanavat sekä Instagramissa että Facebookissa. Niiden ylläpidosta vastaa nuorisovaltuuston puheenjohtaja.

Vanhus- ja vammaisneuvosto

Kärsämäen kunnan vanhus- ja vammaisneuvostolla oli kolme kokousta vuoden aikana. Neuvosto kokoontui virallisten kokousten lisäksi myös vapaamuotoisemmin, esimerkiksi toiminnan suunnittelemiseksi.

Alueellinen vanhus- ja vammaisneuvostojen verkosto, johon kuuluu Kärsämäen lisäksi Pyhäjärvi, Haapajärvi ja Reisjärvi, tapasi vuoden aikana kaksi kertaa. Keväällä 2025 tapaaminen järjestettiin Kärsämäellä.

Neuvosto teki kannanoton kunnan hallitukselle uima-altaan puolesta.

Pohteen vanhusneuvostoon ja vammaisneuvostoon nimettiin edustajat Kärsämäen kunnan vanhus- ja vammaisneuvostosta.

Valtakunnallisen vanhustenviikon yhteydessä neuvosto järjesti ikäihmisille suunnatun tapahtuman yhteistyössä seurakunnan ja SPR:n Kärsämäen osaston kanssa.

Neuvosto päätti jakaa talven 2025-2026 aikana kenkiin laitettavia liukuesteitä ikääntyneille ja vammaisille.

Neuvosto järjesti jäsenilleen etäkatsomon muun muassa vuoden 2025 vanhusneuvostopäivän tiimoilta, jolloin kokoonnuttiin yhdessä seuraamaan tapahtuman ohjelmaa.

Neuvosto otti osaa ennen joulua kunnassa järjestettyyn hyväntekeväisyyskampanjaan, jossa kerättiin lahjoja sellaisille lapsille ja nuorille, joilla on rajallinen mahdollisuus saada jouluna lahjoja.

Työllisyyspalvelut

TE-palvelut siirtyivät kuntien vastuulle 1.1.2025. Raahen työllisyysalueen vastuukuntana TE-palveluissa mukaan toimii Raahen kaupunki. Työllisyysalueen toiminnan tarkoituksena on järjestää työvoimaviranomaisen tehtävät Haapajärven, Haapaveden, Kärämäen, Oulaisen, Pyhäjoen, Pyhäjärven, Pyhännän, Raahen, Reisjärven, Siikajoen ja Siikalatvan kuntien alueella. Työvoimaviranomainen tuottaa ja hankkii ostopalveluina työvoimapalveluita, joilla pyritään parantamaan työmarkkinoiden kohtaantoa alueella.

Julkisiin työvoimapalveluihin kuuluu työnhaun hallinnointi, työnvälitys, työkyvyn ja kotoutumisen tuki sekä näitä tukevat palvelut. Sen lisäksi työllisyysalue voi järjestää muita sopijakuntien edellyttämiä työllisyyspalveluita. Työllisyysalueen henkilöasiakkaisiin kuuluu lähes 6 000 työnhakijaa, joista noin 3 000 työttömiä. Työllisyysalue palvelee myös yritysasiakkaita osaavan työvoiman saatavuuden edistämiseksi. Kärämäen kunnan lopullinen maksuosuus oli 181 278 euroa.

Vuonna 2025 kunnan omista työllisyyspalveluista painopisteenä oli syrjäytymisen ja nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyden ennaltaehkäisy sekä työllistämisen- ja työpajatoiminnan kierrätyskeskuksen toiminnan kehittäminen sekä tavoite luoda toimivaa yhteistyötä Pohteen ja työllisyysalueen suuntaan.

Maaseutupalvelut

Nivalan kaupunki tuottaa maaseutuhallinnon viidelle kunnalle, jotka ovat Kärämäki, Nivala, Oulainen, Sievi ja Ylivieska. Yhteistoiminnan järjestämistä varten on perustettu yhteiseksi toimielimeksi Nivalan maaseutulautakunta. Palveluja tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluina.

Tavoitteet:

Alueellinen maaseutulautakunta on viiden kunnan yhteinen lautakunta, jossa on jäseniä yhteensä kuusi.

Pääasiallisin tehtävä on hoitaa viljelijöiden EU- ja kansallisten maataloustukien hakemisen järjestäminen, hakemusten käsittely ja maksatustehtävät annettuja säädöksiä ja ohjeita noudattaen. Tehtävät hoidetaan Ruokaviraston Maksajavirastosopimuksen mukaisesti. Toiminta hoidetaan lähipalveluina siten, että jokaisessa kunnassa on toimipiste.

Maaseutulautakunnan toiminta-alueen maatiloilla on investoitu maatalouteen ja varsinkin maidontuotantoon vuonna 2025. Maidontuottajien lukumäärä laski, mutta maidontuotanto kasvoi yhteistoiminta-alueella noin 3 %.

Kärämäellä pidettiin tiedotustilaisuus tilusjärjestelyistä syksyllä 2025, jonka perusteella Maanmittauslaitos aloitti tarveselvityksen tekemisen kunnassa.

Alueella toimii PeltoTekno – satoa ilmastoviisaasti hanke, jonka tavoitteena on lisätä maatalousyrittäjien osaamista alueelle soveltuvista peltoviljelyn uusista teknologioista, joiden käytöllä on positiivisia ilmasto- ja ympäristövaikutuksia.

Viljelijätukikoulutuksia pidettiin jokaisessa yhteistoiminta-alueen kunnassa. Lisäksi koulutusta järjestettiin yhdessä muiden toimijoiden kanssa koko vuoden ajan sekä lähi- että etäkoulutuksina. Kärsämäen kunnan lopullinen maksuosuus oli 46 942 euroa.

Lomitus

Maatalouslomituksen paikallisyksiköt toimivat Toholammin paikallisyksikön alaisuudessa.

Tavoitteet:

Lomatoimen yksikkö suorittaa lomituspalvelulain mukaiset tehtävät. Lomituspalvelujen tuotanto tehostuu ja lomituspalvelujen tilakohtainen käyttö lisääntyy helpottaen tilojen toimintaa. Kunta tukee maksullista lomitusapua ja samalla edesauttaa lomittajien työllistymisessä.

Kunnan maksulliseen lomitusapuun maksama osuus oli 13 242 euroa vuodelle 2025. Eläinlääkärien matkasubventioiden toteuma oli 9 663 euroa.

ELINKEINOTOIMI

Vastuullinen viranhaltija: kunnanjohtaja

- PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS:** Kunta järjestää elinkeinoelämän toimitilapalveluja Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy:n avulla. Elinkeinojen neuvonta- ja projektipalvelut tuottaa Nihak ry. Kunta ostaa puoli henkilötyövuotta elinkeinoneuvontapalvelua Nihak ry:ltä. Kärsämäen kunnalla on käytössään kaikki Nihakin osaamispalvelut.
- TOIMINNAN TAVOITTEET:** Elinkeinoelämän edistämisessä tavoitteita ja toimintaa ohjaa Kärsämäen kuntastrategia.

Tavoitteena on Kärsämäen aidot kilpailuedut tunnistaen turvata olemassa olevien yritysten toimintaedellytyksiä ja edistää uusien työpaikkojen syntyä.

Nihak ry:lle maksettiin elinkeinojen kehittämisen hoidosta (ml. kuntakohtaiset yrityspalvelut, aluekehittäminen, VauHaus palvelut) **112 573** euroa (josta jäsenmaksun suuruus 54 281 euroa). Toimintaympäristön ja palvelutarpeiden muutosta seudullisten elinkeinopalvelujen osalta tarkastellaan ennakoivalla otteella.

Tytäryhtiöiden asioista tiedotetaan valtuutetuille valtuuston kokousten yhteydessä.

Kunta voi lainata tytäryhtiöille käyttöpääoman kattamiseksi lainaa tarpeen mukaan enintään 500 000 euroa yhteensä.

Mittarit	TP 2024	TA2025	TP2025
Väkiluku	2 371	2350	2 322
Kuntien välinen nettomuutto	-45	*	-45

Työttömyysaste (%)	11,2	8,0	10,3
Vuosikate €/asukas	462	360	452
Verotulot €/asukas	2069	2126	2092
Valtionosuudet €/asukas	1950	2093	2081

Mittarit	TP2024	TA2025	TP2025
Perustetut yritykset	23 kpl	23 kpl	12 kpl
Yrittäjätapahtumat lkm (%)	5 kpl	5 kpl	4 kpl

YMPÄRISTÖPALVELUT

Vastuullinen viranhaltija: kunnanjohtaja

- PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS:** Kunta järjestää ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa- ja rakennusvalvonnan palvelut yhteistoiminnassa Haapajärven (vastuukunta), Reisjärven ja Pyhäjärven kanssa ja osallistuu ympäristölautakunnassa päätöksentekoon em. palveluita koskien.

Pyhäjärven rakennustarkastajan työpanosta ostetaan 1 päivä viikossa Kärsämäen tehtävien hoitamiseen. Ympäristönsuojelussa Haapajärvi on ostanut Pyhäjärveltä 1 päivän viikossa Kärsämäen ja maa-ainesvalvonnan tehtävien hoitamiseen. Ympäristöterveydenhuollon toiminnasta Haapajärvi, Kärsämäki, Pyhäjärvi ja Reisjärvi ovat tehneet yhteistyösopimuksen. Vuonna 2025 ympäristöpalveluiden toiminta on tasaantunut ja sopeutunut Haapajärven kaupungin organisaatioon. Henkilökunta on osoittanut joustavuutta, sitoutumista, tehokkuutta sekä halua ja kykyä kehittyä.

- TOIMINNAN TAVOITTEET**

Palvelut ostetaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Eläinlääkintäpalveluissa on käytössä yhteisvastaanottomalli.

Kunnan maksuosuus ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen osalta oli **226 338** euroa.

YMPA, Kärsämäki	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025	tot. %
Hallinto	-15 811	-18 615	-24 289	-24 697	-27 480	111
Ympäristönsuojelu	-31 885	-18 999	-17 388	-19 372	-16 217	84
Ympäristöterveys	-24 858	-35 642	-31 761	-34 986	-26 900	77
Eläinlääkintähuolto	-119 273	-128 043	-124 191	-119 066	-118 890	100
Valvontaeläinlääkäri	0	-7 688	-17 793	-26 603	-11 194	42
Yhteisvastaanotto	-13 925	-16 466	-14 229	-16 303	-16 603	102
Rakennusvalvonta	-22 366	-25 483	-27 994	-39 098	-10 445	27
Yhteensä	-228 118	-250 936	-257 645	-280 125	-226 338	81
Väkiluku	2 533	2 474	2 440	0	2 373	0
€/asukas	-90	-101	-106	0	-95	0

OPETUSTOIMEN LAUTAKUNTA

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja Ira Toppinen

1. TOIMINTA-AJATUS

Opetustoimen lautakunnan tehtävänä on opetus- ja varhaiskasvatuspalvelujen järjestäminen sekä toimialueensa johtaminen ja kehittäminen.

2. TAVOITTEET JA MITTARIT

KÄRSÄMÄESTÄ PUHEENAIHE		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Maaseutuelämän ylistys	Lähiympäristön ja luonnon huomioiminen toiminnassa.	
Kuntamielikuvan kehittäminen	Maksuton varhaiskasvatus ja ryhmäavustajat päiväkotiryhmissä. Pidetään opetuksen ryhmäkoot pieninä ja erityisopetuksen määrä riittävänä.	oppilasmäärät
Positiivisten tarinoiden virta	Elämäntarinallisuus perusopetuksessa.	tarinakansiot
Some- ja medianäkyvyys	Somevastaavat varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.	some-päivitysten määrä

PARHAAN PALVELUN PAIKKAKUNTA		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kuntalaisten ja rittäjien hyvä palvelu	Tarjoamme laadukkaita varhaiskasvatus- ja opetuspalveluita.	kuntalaiskysely, asiakastyytyväisyyskysely
Sujuvat prosessit ja ketterä toiminta	Henkilöstön jatkuvasta hyvinvoinnista huolehditaan.	työtyytyväisyyskysely
Positiiviset kohtaamiset	Yhteisöllisyyden ja vanhempainyhdistystoiminnan tukeminen.	
Yhteistyötahot: mm. hyvinvointialue ja kolmas sektori	Runsas yhteistyö järjestöjen kanssa. Yhteiset foorumit Pohteen kanssa.	osallistuminen verkosto-toimintaan
Vahvistaminen ennakoivasti hyvinvointia	Tunnetaitokasvatus lapsille ja nuorille. Liikunnan lisääminen kohderyhmässä.	kouluterveyskysely

KULTTUURISTA ELÄMYKSIÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kulttuurin kehittäminen kokonaisuutena	Tarjotaan kulttuuripalveluita laajasti lapsille ja nuorille.	tapahtumien määrä ja osallistumisaste
Paanutontun tarinat	Paanutonttu vieraillee mahdollisuuksien mukaan opetustoimen yksiköissä ja tapahtumissa.	vierailut

PUHDAS SIIRTYMÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI

Kestävä kehitys, luontoarvot, ilmastomuutoksen torjunta, energiaratkaisut		Vihreä lippu -toiminta perusopetuksessa ja lukiossa. Kestävän kehityksen Komentosilta-verkostossa toimiminen.			aktiviteetit	
Valtuuston sitovuustaso	TP 2024	TA 2025 alkuper.	TA muutos	TA 2025 yht.	TP 2025	Poikkeama
Opetustoimen lautakunta	-6 684 722	-6 733 985	-18 000	-6 751 985	-6 791 655	39 670
toimintatuotot	257 479	113 030		113 030	255 918	-142 888
toimintakulut	-6 942 201	-6 847 015	-18 000	-6 865 015	-7 047 573	182 558
poistot	-41 321	-34 500		-34 500	-31 307	-3 193

Toimielimen sitovuustaso	TP 2024	TA 2025 alkuper.	TA-muutos	TA 2025 yht.	TP 2025	Poikkeama
Opetustoimen hallinto	-103 582	-112 229		-112 229	-126 006	13 777
toimintatuotot	358				933	-933
toimintakulut	-103 940	-112 229		-112 229	-126 939	14 709
poistot	-827	-200		-200	-194	-6
Perusopetus	-3 681 765	-3 766 893		-3 784 893	-3 721 063	-63 830
toimintatuotot	174 262	79 840		79 840	168 099	-88 259
toimintakulut	-3 856 027	-3 846 733	-18 000	-3 864 733	-3 889 162	24 429
poistot	-28 701	-24 710		-24 710	-24 242	-468
Toisen asteen opetus	-723 497	-702 755		-702 755	-674 020	-28 735
toimintatuotot	20 359	14 720		14 720	11 874	2 846
toimintakulut	-743 856	-717 475		-717 475	-685 894	-31 581
poistot	-10 848	-8 760		-8 760	-6 064	-2 696
Muu sivistystyö	-117 083	-123 630		-123 630	-103 409	-20 221
toimintatuotot						
toimintakulut	-117 083	-123 630		-123 630	-103 409	-20 221
poistot						
Varhaiskasvatus	-2 058 796	-2 028 478		-2 028 478	-2 167 158	138 679
toimintatuotot	62 500	18 470		18 470	75 011	-56 541
toimintakulut	-2 121 296	-2 046 948		-2 046 948	-2 242 169	195 220
poistot	-945	-830		-830	-807	-23

OPETUSTOIMEN HALLINTO

Vastuullinen viranhaltija: Sivistysjohtaja Ira Toppinen

PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hallinto tuottaa toimistopalvelut.

Nettomäärärahat ja laskennalliset kustannukset

Toimielimen sitovuustaso	TP 2024	TA 2025	TA-muu- tos	TA 2025 yht.	TP 2025	Poikkeama
Opetustoimen hallinto netto	-103 582	-112 229		-112 229	-126 006	13 777
Poistot						
Opetustoimen hallinto	-827	-200		-200	-194	-6

Hallinnon toteutumisessa on kokouskulut sekä toimistosihteerin (60 %) ja sivistysjohtajan (50 %) palkkakulut sekä muut hallinnolliset kulut.

PERUSOPETUS

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja Ira Toppinen, perusopetuksen rehtori Arja Karttunen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Perusopetus sisältää Frosteruksen yhtenäiskoulun ja Saviselän koulun perusopetuksen sekä erityisopetuksen ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan.

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Perusopetuksen tehtävä on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Tavoitteena on varmistaa hyvä perusopetuksen taitotaso ja laadukas opetus. Panostetaan varhaiseen puuttumiseen, riittävään tukeen ja oppimisympäristön turvallisuuteen. Keskiössä opetuksen lisäksi on oppilaiden kokonaisvaltainen hyvinvointi. Toiminnassa huomioidaan yhteistyö koteihin sekä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa sekä kouluympäristön kestävä kehitys ja ekologisuus. Myös kansainvälisyysprojekteissa ollaan mukana.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Parhaiten taitotaso saavutetaan osaavalla ja pätevällä henkilökunnalla sekä tarkoituksenmukaisella ja riittävällä resurssoinnilla sekä perusopetukseen että erityisopetukseen. Opettajien osaamista ylläpidetään mahdollistamalla osallistuminen omaa opetussektoria tukeviin koulutuksiin. Opetusryhmissä vaalitaan opiskelurauhaa riittävän pienellä ryhmäkoolla, erilaisilla tukitoimilla, erillisellä erityisopetuksella ja osaavilla koulunkäynninohjaajilla. Tukiopetusta annetaan aina tarvittaessa ja läksyparkki tarjotaan kahdesti viikossa. Taitotasoa seurataan vertaamalla koulun toimintaa alueen ja koko maan tunnuslukuihin. Nykyaikainen opetus mahdollisista riittävän laadukkaalla ja ajantasaisella AV- ja IT-laitteistolla ja sen käyttöön kouluttamisella.

Kodin ja koulun yhteistyötä tehdään joustavasti ja yhteistyössä huomioidaan myös vanhempainyhdistys. Lisäksi tehdään yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden, sekä paikallisten yrittäjien kanssa. Kestävää kehitystä ylläpidetään Vihreä lippu -toiminnan kautta.

Oppilaiden kokonaisvaltaista fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia tuetaan välituntiliikkumisen mahdollistamisella, kouluajan ulkopuolisella kerhotoiminnalla, riittävällä oppilashuollon kapasiteetilla ja toimivalla kouluterveydenhoidolla. Kouluturvallisuutta ylläpidetään KiVa-koulun toimintaohjelmalla, matalan kynnyksen yhteistyöllä poliisin, sosiaalitoimen ja terveydenhuollon kanssa, ja turvatiimin säännöllisillä kokouksilla.

TOTEUTUMINEN 2025

Henkilökunnan rekrytoinnissa on pyritty osaavan ja pätevän henkilöstön saamiseen ja osaamistasoa on pidetty yllä säännöllisellä kouluttautumisella muun muassa turvallisuusosaamisessa. Ryhmäkoot on saatu pidettyä kohtuullisia ja tukitoimia ja erillistä erityisopetusta on tarjottu tarpeen mukaisesti. Tukiopetusta on tarjottu säännöllisesti ja läksyparkkia on pidetty Frosteruksen koululla kahdesti viikossa. IT-laitteiston ajantasaisuudesta on huolehdittu.

Kodin ja koulun yhteistyötä on tehty sekä luokkakohtaisesti, että koko koulun yhteisenä toimintana yhteistyössä vanhempainyhdistyksen kanssa. Myös yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden ja paikallisten yrittäjien kanssa on ollut aktiivista. Vihreä lippu-toiminnan kautta on ylläpidetty kestävän kehityksen ajatusta koulu yhteisössä.

Oppilaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia on tuettu toimivalla kouluterveydenhoidolla ja riittävällä oppilashuollon kapasiteetilla. Kouluvalmentajakapasiteettia saatiin lisättyä kolmen kunnan yhteisen Silta-hankeen avulla yhdestä työpäivästä kolmeen työpäivään. Silta-hanke keskittyy kiusaamisen ja väkivallan vastaiseen toimintaan kouluympäristössä. Myös kerhotoiminta on ollut monipuolista ja välituntiliikkumista on tuettu huolehtimalla välituntialueen kunnossapidosta ja tarjonnasta. Kouluturvallisuutta on tuettu henkilöstön turvallisuuskoulutuksilla ja kiusaamisen vastaisella KiVa-toiminnalla, yhteistyötä on tehty koulupoliisin, sosiaalitoimen ja terveydenhuollon kanssa. Myös koulun turvatiimi on kokoontunut säännöllisesti.

Mittarit/suoritteet perusopetus	TP 2024	TA 2025	TP 2025
oppilasmäärä	310	289	306
kustannukset € / oppilas	10 754	11 837	11 089
opetustuntien määrä 0-9 lk	25 877	24 795	25 896
Kustannukset € / opetustunti	129	138	131
kustannukset yhteensä	3 333 711	3 420 844	3 393 338

**) ilman aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä kouluavustajia.*

Nettomäärärahat ja laskennalliset kustannukset

Toimielimen sitovuustaso	TP 2024	TA 2025	TA-muutos	TA 2025 yht.	TP 2025	Poikkeama
Perusopetus netto	-3 681 765	-3 766 893	-18 000	-3 784 893	-3 721 063	-63 830
Poistot						
Perusopetus	-28 701	-24 710		-24 710	-24 242	-468

TOISEN ASTEEN OPETUS

Vastuullinen viranhaltija: lukion rehtori Kari Oikarinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Toisen asteen opetuksen tehtäväalue on lukiokoulutus.

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Toisen asteen opetuksen tehtävänä on järjestää lukiokoulutusta, joka tähtää lukion päättötodistukseen ja ylioppilastutkintoon.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Lukion opiskelijamäärä säilyy kohtuullisena, vuosiluokan koko vähintään 20 opiskelijaa.

Kehitetään yhteistyötä muiden lukioiden kanssa ja laajennetaan opetustarjontaa etäopetuksen avulla.

Lukiolaisille tarjotaan mahdollisuus suorittaa korkeakouluopintoja.

Mahdollisimman moni lukion päättäneistä saa opiskelupaikan korkeakouluista.

Tietokoneet ja muut opetusvälineet pidetään ajan tasalla. Lukio tarjoaa opiskelijoilleen kaiken digitaalisessa ylioppilastutkinnossa tarvittavan tekniikan.

Lukion taidelinjalla tarjotaan kuvataiteen ja tanssin opetusta.

Opintoretkillä ja muilla vierailuilla lisätään yhteisöllisyyttä, tuodaan vaihtelua luokkaopetukseen ja laajennetaan näkemystä tulevista opiskelu- ja työmahdollisuuksista.

TOTEUTUMINEN 2025

Lukion opiskelijamäärä tilastointipäivinä 20.1.2025 oli 44 ja 20.9.2025 oli 38 (jolloin lisäksi myös yksi aineopiskelija). Vuosiluokkien tavoitekoko ei toteutunut.

Oulun Eteläisen alueen lukioiden muodostamassa JokiElukiossa opiskelijoilta kuusi suoritusta.

Vuonna 2024 ylioppilaaksi valmistuneista 6 % aloitti yliopisto-opinnot ja 18 % AMK-opinnot heti saman vuoden aikana. Vastaavat valtakunnalliset luvut olivat 21 % ja 11 %.

Vuosina 2008–2024 Kärämäen lukiosta ylioppilaaksi valmistuneista aloitti yliopisto-opinnot heti saman vuoden aikana 19 % ja AMK-opinnot 27 %. Vastaavat valtakunnalliset luvut ovat yliopisto 23 % ja AMK 17 %.

Keväällä 2025 valmistui 15 ylioppilasta.

Tietokoneet ja muut opetusvälineet ovat ajan tasalla. Ajoittaista päivitystarvetta esiintyy.

Lukion taidelinjalla kolme kuvataiteen opintojaksoa.

Kevätlukukaudella tehtiin opintoretki Jyväskylään, jossa tutustuttiin yliopistoon ja ammattikorkeakouluun. Liikuntapäivää vietettiin Vuokatissa. Yksi liikunnan opintojakso toteutettiin kolmi-päiväisenä vaelluksena syyskuun alussa. Ranskan kielen opiskelijat tekivät opintoretken Pariisiin huhtikuussa. On osallistuttu lukioiden välisiin matematiikka- ja salibandykilpailuihin.

Mittarit/suoritteet toisen asteen opetus	TP 2024	TA 2025	TP 2025
opiskelijamäärä	52,5	60	41,5
opetustuntien määrä	4 481	4 700	4 598
Kustannukset € / opiskelija	13 781	14 055	16 241
kustannukset € /opetustunti	161	150	147

* Lukion opiskelijamäärä on kevät- ja syyslukukauden tilastointipäivien opiskelukuukausilla painotettu keskiarvo

Nettomäärärahat ja laskennalliset kustannukset

Toimielimen sitovuustaso	TP 2024	TA 2025	TA-muu- tos	TA 2025 yht.	TP2025	Poikkeama
Toisen asteen opetus netto	-723 497	-702 755		-702 755	-674 020	-28 735
Poistot						
Toisen asteen opetus	-10 848	-8 760		-8 760	-6 064	-2 696

MUU SIVISTYSTYÖ

Vastuullinen viranhaltija: Sivistysjohtaja Ira Toppinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Muu sivistystyö vastuualue sisältää kansalais- musiikki- ja tanssiopiston tulosityksiköt.

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta edistää ihmisten monipuolista kehittymistä ja tarjota mielekkäitä vapaa-ajan harrastuksia kuntalaisille. Olen-
naista vapaassa sivistystyössä on, että se on avointa kaikille.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Tavoitteellista opiskelua tarjotaan esimerkiksi taiteen perusopetuksen ja avoimen yliopisto-ope-
tuksen muodossa. Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoit-
teellista ja tasolta toiselle eteneviä opintoja.

TOTEUTUMINEN 2025

Jokihelmen opisto

Kurssit ovat olleet suosittuja /väkirikkaita.

Toiminta 2025:

Vapaan sivistystyön kursseja suunniteltu 113 kpl, toteutui 100 kpl.

Opiskelijoita netto 418 henkilöä, brutto 1904 kurssilaista, mikä kertoo sen, että sama kurssilai-
nen osallistuu useammalle kurssille. Brutto-luvussa on mukana myös vaalipaneelin ja kuvataide-
koulun näyttelyn yleisö. Tunteja on toteutunut 2031 h.

Vapaan sivistystyön budjetin alitus johtuu ennakoitua suuremmista kurssimaksutuloista ja toi-
mintakulujen säästymisestä, sekä henkilöstökulujen laskusta.

Kansalaisopisto	TP2024	TA 2025	TP 2025
opetustunnit	2 001	2 250	2 031
Kustannukset € / opetustunti	38,11	35,46	29,32
Kustannukset yhteensä €	76 264	79 780	59 559

Jokilaaksojen musiikkiopisto

Kärsämäen tuntikehys on suunniteltu siten, että opetusta tarjotaan 35/vko.

Musiikkiopisto	TP 2024	TA 2025	TP 2025
jäsenkunta osuus	7	7	7
osuus tunneista h / vk	35	35	35

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Laadukkaiden varhaiskasvatustarjoamisen tarjoaminen kaikissa yksiköissä ja siitä viestiminen, kuten somenäkyvyys ja nettisivujen päivitys.

Pätevien työntekijöiden rekrytointi ja kiinnostavien työmahdollisuuksien tarjoaminen. Henkilöstön osaaminen kehittäminen ja koulutusten tarjoaminen.

Tavoitteena on, että kaikki 5-vuotiaat ovat varhaiskasvatuksen tai avoimen vakan piirissä. Laaditaan toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus suunnitelma ja kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma ja niiden toteutumista noudatetaan. Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Lapsimäärä on kasvanut varhaiskasvatuksessa, huolehditaan suhdeluvun toteutumisesta. Henkilöstön osaamista tuetaan, tarjoamalla koulutuspäiviä 3/hlö/vuosi. Pätevien työntekijöiden määrää tarkastellaan. Seurataan avoimen varhaiskasvatuksen kävijämääriä ja tehdään säännöllisesti tyytyväisyyskyselyitä vanhemmille. Tavoitteena on 4-vuotisneuvola käytännön vakiinnuttaminen. Osallistutaan eri foorumeille kuten lakastut ja LAPE-ryhmä, Loisto ja esimiestapaamiset.

TOTEUTUMINEN 2025

Varhaiskasvatuksen viestimiseen ja somenäkyvyyteen on panostettu. Some-päivityksiä (Facebook, Instagram) varhaiskasvatuksen toiminnasta ja tapahtumista on julkaistu Lastentalolta 30, Satukontista 36, Taikapurjeesta ja Paanutontusta 41 ja avoimesta varhaiskasvatuksesta 20 kpl vuonna 2025. Varhaiskasvatuksen nettisivuja on pidetty ajan tasalla.

Varhaiskasvatuksen lapsimäärä on hieman laskenut loppuvuoden 2025 aikana. Vuonna 2025 kärsämäkisistä 5-vuotiaista 91 % oli varhaiskasvatuksen piirissä. Esihenkilöt huolehtivat päivittäin suhdeluvun toteutumisesta. Vuorohoidon tarve on lisääntynyt, mikä vaikuttaa myös työntekijäresurssin tarpeeseen. Ryhmäavustajan resurssia on lisätty tukea tarvitsevien lasten määrän kasvaessa.

Pätevien työntekijöiden määrää tarkastellaan. Pyrimme rekrytoimaan lisää päteviä varhaiskasvatuksen opettajia julkaisemalla työpaikkailmoituksia vähintään kaksi kertaa vuodessa. Vuonna 2025 varhaiskasvatuksen henkilöstöstä on yksi pätevoitynyt sosionomiksi ja yksi työntekijä opiskelee sosionomiksi.

Henkilöstön osaamista tuetaan, tarjoamalla koulutuspäiviä vähintään 3/hlö/vuosi. Varhaiskasvatuksen henkilöstö on osallistunut neljän kunnan yhteisiin Seudullisiin varhaiskasvatuksen koulutuksiin kolme kertaa syksyn aikana. Varhaiskasvatuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on päivitetty syksyllä 2025. Kiusaamisen vastainen suunnitelma valmistuu 2026. Ohjeistukset väkivaltatilanteiden ennaltaehkäisyyn ja väkivaltatilanteissa toimimiseen laadittiin tammiukuussa. Yhteistyössä henkilökunnan kanssa on laadittu myös varhaiskasvatuksen henkilöstön pelisäännöt.

Kärsämäen varhaiskasvatus liittyi varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssiin vuonna 2025. Järjestelmän käyttöönotto tapahtui projektirahoituksen avulla palkattujen asiantuntijoiden avustuksella yhdessä kolmen muun kunnan kanssa. Henkilöstöä koulutettiin Valssin käyttöön ja Kärsämäki oli mukana valtakunnallisessa Valssi-arvioinnissa lokakuussa. Lapsille tehtiin loppuvuodesta Arvid-kysely, jolla selvitettiin lasten tyytyväisyyttä varhaiskasvatukseen.

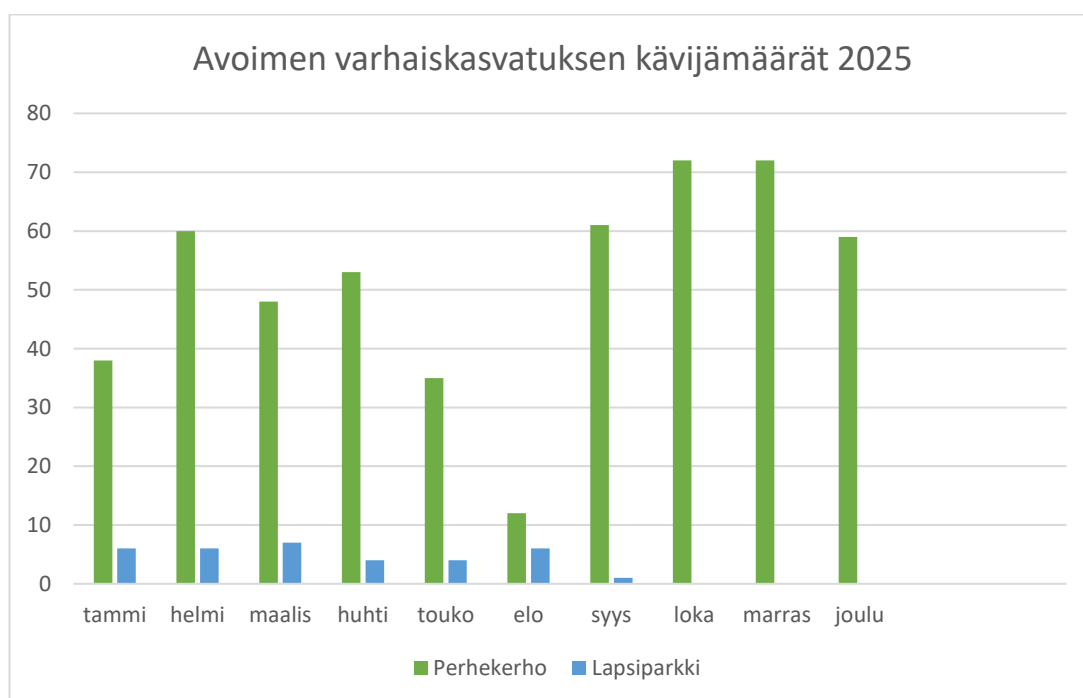
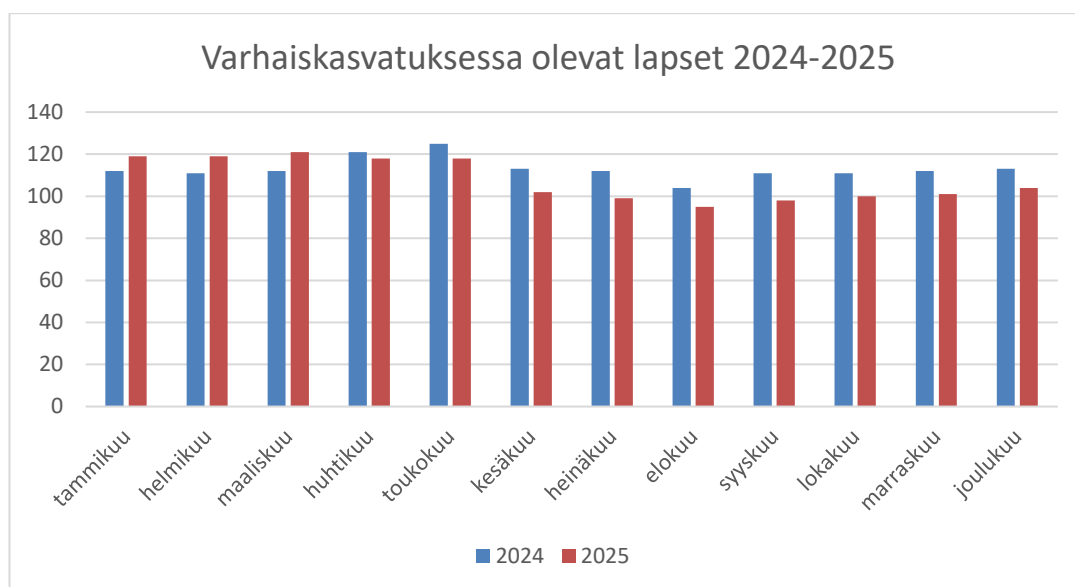
Avoimen varhaiskasvatuksen kävijämääriä seurataan ja tehdään säännöllisesti tyytyväisyyskyselyitä vanhemmille. Kolmannen sektorin puolelta varhaiskasvatuksessa ovat vierailleet SPR sekä maa- ja kotitalousnaiset. Yhteistyötä on tehty myös Vestian, seurakunnan, kirjaston, neuvolan sekä palo- ja pelastuslaitoksen kanssa. Olemme osallistuneet eri foorumeille kuten

lakastut ja LAPE-ryhmä, Loisto ja esimiestapaamiset. Kärsämäen varhaiskasvatuksen henkilöstö osallistui syyskuussa Varhaiskasvattaja 2025 tapahtumaan Ylivieskassa.

Varhaiskasvatuksen budjetin ylitys johtui pääasiassa henkilöstökuluista, joita kasvattivat vuoro- hoidon lisääntyminen, toisen kiertävän sijaisen palkkaaminen alkuvuodesta sekä pitkien sairastomien sijaistukset.

Nettomäärärahat ja laskennalliset kustannukset

Toimielimen sitovuustaso	TP 2024	TA 2025	TA-muu- tos	TA 2025 yht.	TP 2025	Poikkeama
Varhaiskasvatus netto	-2 058 796	-2 028 478		-2 028 478	-2 167 158	138 679
Poistot						
Varhaiskasvatus	-945	-830		-830	-807	-23

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN LAUTAKUNTA

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja Ira Toppinen

1. TOIMINTA-AJATUS

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan tehtäviin sisältyy kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen palvelujen tuottaminen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelman valmistelu, ylläpito ja seuranta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan tehtävänä on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä lautakunnan alaisten palveluiden tuottaminen. Kunnan tehtävä muuttui radikaalisti vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden käynnistyttyä. Tämä muutostyö on heijastunut myös vuoteen 2025.

2. TAVOITTEET JA MITTARIT

KÄRSÄMÄESTÄ PUHEENAIHE		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Maaseutuelämän ylistys	kuntalaisten aktivointi viestinnässä	näkyvyys eri medioissa
Kuntamielikuvan kehittäminen	Harrastusmahdollisuuksien esittely ja tiedottaminen	harrastemessut
Positiivisten tarinoiden virta	Osallisuutta lisäävät tapahtumat	julkaisut ja tapahtumat
Some- ja medianäkyvyys	Viestintä on strateginen tavoite kaikilla toimialoilla, somenäkyvyyden lisääminen myös kuntalaisten toimesta	tiktok sisällön tuottaminen mm. nuorisotoimessa
Näkyvä mainonta ja selkeät opasteet	tapahtumailmoittelun lisääminen	uusia kanavia testaukseen

PARHAAN PALVELUN PAIKKAKUNTA		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kuntalaisten ja yrittäjien hyvä palvelu	nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalveluita kaikille kohderyhmille ympärivuotisesti	toteutuneet tapahtumat. Digitaalinen nuorisotyön määrä Discordissa.
Sujuvat prosessit ja ketterä toiminta	Avustusten haku joustavasti	kunta-akkunan tilastot
Positiiviset kohtaamiset	kuntalainen keskiössä palveluiden tuottamisessa, positiivinen asiakaspalvelukokemus, osallisuus	palautekyselyt
Yhteistyötahot: mm. hyvinvointialue ja kolmas sektori	Eri verkostot, kuten MiePäVäki.	osallistuminen
Vahvistaminen ennakoivasti hyvinvointia	Kunnan tarjoamat liikkumista edistävät palvelut, kuten kuntosaliohjaus, elintapaneuvonta, ulttuurihyvinvointi	ohjattujen määrä, tapahtumien määrä

LAADUKAS MAASEUTUASUMINEN		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kyläneuvoston toiminnan käynnistäminen	Kylien foorumin käynnistäminen	tapaamiset ja osallistuminen

KULTTUURISTA ELÄMYKSIÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kulttuurin kehittäminen kokonaisuutena	ympärivuotisuuden lisääminen	sesongin ulkopuolella tapahtuva toiminta
Luovan kulttuuriyrittäjyyden edistäminen	kulttuurimatkailuhankkeisiin osallistuminen	hankkeet ja niiden resurssit
Kylien kulttuuri tapahtumissa ja matkailussa	osallistaminen suunnitteluun	tapahtumat
Paanutontun tarinat	Paanutontun tuotteistamisen jatkaminen	oheistuotteet

Valtuuston sitovuustaso	TP 2024	TA 2025 alkuper.	TA muutos	TA 2025 yht.	TP 2025	Poikkeama
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ltk. netto	-787 842	-805 888	-8 700	-814 588	-673 011	-141 578
toimintatuotot	3 853	2 330		2 330	9 337	-7 007
toimintakulut	-791 695	-808 219	-8 700	-816 919	-682 348	-134 571
poistot	-83 731	-73 520		-73 520	-73 481	-39

Toimielimen sitovuustaso	TP 2024	TA 2025 alkuper.	TA muutos	TA 2025 yht.	TP 2025	Poikkeama
HYTE-hallinto	-93 989	-106 569		-106 569	-84 089	-22 480
toimintatuotot	293	150		150	541	-391
toimintakulut	-94 282	-106 719		-106 719	-84 630	-22 089
poistot	-463	-90		-90	-88	-2
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	-323 500	-317 311		-317 311	-277 921	-39 390
toimintatuotot	2 524	1 980		1 980	2 403	-423
toimintakulut	-326 024	-319 291		-319 291	-280 324	-38 967
poistot	-8 056	-780		-780	-756	-24
Liikunta- ja nuorisotoimi	-370 353	-382 009	-8 700	-390 709	-311 001	-79 708
toimintatuotot	1 036	200		200	6 392	-6 192
toimintakulut	-371 389	-382 209	-8 700	-390 909	-317 394	-73 515
poistot	-75 212	-72 650		-72 650	-72 637	-13

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hallinto tuottaa toimistopalvelut. Hyvinvointityötä seurataan hyvinvointikertomuksessa ja hyvinvoinnin kuntakortissa ja niissä määritellään hyvinvoinnin tavoitteet ja strategiset painopisteet.

TOTEUTUMINEN 2025

Lautakunta on kokoontunut 6 kertaa. Kärsämäen kunnan järjestötapaaminen järjestettiin kaksi kertaa. Hyte-ryhmä kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

Kuntaan on palkattu 1.8.2025 alkaen hyvinvointikoordinaattori, jonka tehtäviin kuuluu hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistäminen.

Kärsämäki on osallistunut Rannikon ja Eteläisen alueiden hyte-ryhmän tapaamisiin sekä muihin alueellisiin ja maakunnallisiin hyte-tapaamisiin. Hyvinvointikoordinaattori osallistui kuntien hyvinvointiyhdyshenkilöille ja hyvinvoinnin teemaverkoston vetäjille suunnattuun hyte-työpajaan ja hyvinvointifoorumiin lissä marraskuussa.

Kärsämäki on ollut mukana erilaisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkostoissa, työryhmissä, työpajoissa ja tapahtumissa kuten järjestötyö, digihyvinvointi ehkäisevän päihdetyö, lähisuhdeväkivalta sekä soveltavan liikunta ja liikenneturvallisuus.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde ja Pohjois-Pohjanmaan kunnat keräsivät syksyllä 2024 tietoa asukkaiden hyvinvoinnista. Tietoa kerättiin 7–17-vuotiailta lapsilta ja nuorilta Zekki-Pro-työkalulla yhteistyössä Diakonia-ammattikorkeakoulun (Diak) kanssa. Tiedonkeruuseen osallistui 28 Pohjois-Pohjanmaan kuntaa. Kyselyyn vastasi yli 25 000 lasta ja nuorta.

Pohde järjesti vuonna 2025 yhdessä tiedonkeruussa hyvän tuloksen saaneiden kuntien kanssa tilaisuuden, jossa kunnat esittelevät tekijöitä, jotka vaikuttavat heidän kunnissaan lasten kokemukseen omasta hyvinvoinnistaan. Lisäksi kunnat pohtivat yhdessä, mitkä tekijät mahdollisesti yhdistävät heidän hyviä tuloksiaan. Kärsämäki oli 10-13-vuotiaiden lasten osalta kolmen parhaimman tuloksen saaneen kunnan joukossa ja oli ZekkiPro -tilaisuudessa esittelemässä omia onnistumisiaan.

Kärsämäen kunta oli vastaanottavana tahona Job Shadow Dayssä toukokuussa 2025, kun työnseuraaja oli tutustumassa hyvinvointikoordinaattorin työhön yhden päivän ajan. Job Shadow Day on suunnattu ihmisille, noiden työllistyminen voi olla elämäntilanteesta, vammasta tai sairaudesta johtuen haastavaa. Työnseuraaja pääsee päivän aikana tutustumaan työhön, josta on kiinnostunut. Vastaanottavana tahona toimiva työnantaja saa tilaisuuden tutustua erilaisiin ihmisiin ja moninaisiin työntekijöihin. Päivää koordinoi Vates-säätiö.

Rannikon ja Eteläisen alueen hyvinvointiyhdyshenkilöt julkaisevat hyvinvointiuutiset -uutiskirjettä, jossa kunnat vuorotellen tuovat esille positiivisia uutisia alueelta. Kärsämäki oli julkaisu-vuorossa joulukuussa yhdessä Kalajoen ja Pyhännän kanssa. Uutinen julkaistiin Kulttuuri ja hyvinvointi Kärsämäki -facebook sivulla ja Kärsämäen kunnan internetsivuilla.

Hyvinvointikoordinaattori on tehnyt yhteistyötä sekä kunnan eri toimialojen kuten koulun, nuorisotoimen ja kirjaston kanssa. Työllisyyspalvelujen kanssa toteutettu yhteistyö on ollut paikallisilta kaupoilta ja ravintoloilta kerätyn ylijäämäruoan jakamista vähävaraisille. Yhteistyötä on tehty myös muiden tahojen, kuten seurakunnan ja järjestöjen kanssa esimerkiksi erilaisten hyvinvointiin ja terveyteen liittyvien tapahtumien ja tilaisuuksien muodossa. Hyvinvointikoordinaattori toimii myös vanhus- ja vammaisneuvon sekä nuorisovaltuuston sihteerinä.

Kirjastoimenjohtajan ostopalvelusopimus päättyi maaliskuun 2025 loppuun. Kirjastovirkailija nimettiin vastaavaksi kirjastonhoitajaksi ja sivistysjohtaja kirjastotoimenjohtajaksi 1.6.2025 alkaen. Henkilöstömenojen poikkeama selittyy tämän lisäksi sivistysjohtajan opintovapaalla sekä sillä,

että hyvinvointiohjaajan tehtävä oli täyttämättä alkuvuoden ajan. Nämä tekijät johtivat ennakoitua pienempiin kustannuksiin.

Vuonna 2025 sivistysjohtajan opintovapaan sijaisena toimi varhaiskasvatuspäällikkö ja perusopetuksen rehtori.

Kärsämäen kunnanhallitus päätti joulukuussa 2024 perustaa kyläneuvoston, jonka tehtävänä on edistää kylien elinvoimaa, asukkaiden hyvinvointia sekä omatoimisuutta. Lisäksi neuvoston tavoitteena on vahvistaa kyläläisten osallistumista kunnan päätöksenteon valmisteluun. Vaikka paikallinen kyläneuvosto ei vuonna 2025 vielä järjestäytynyt, Kärsämäellä on ollut edustus maakunnallisessa kyläneuvostossa.

Paanutontun tarinat kulkevat mukana Kärsämäen tapahtumissa ja Paanutontun voi nähdä niissä usein myös henkilökohtaisesti. Paanutonttu aiheisia tuotteita on annettu kunnan lahjoina ja taiteilija Merja Sirviöllä on laaja valikoima erilaisia oheistuotteita myytävänä.

Kattilakosken kulttuuriosuuskunta on mukana Luova Triangeli -hankkeessa, jossa kehitetään taiteen ja kulttuurin tekijöiden, ohjelma- ja tapahtumapalveluiden sekä matkailupalveluiden yhteistyötä.

Nettomäärärahat ja laskennalliset kustannukset

HYTE HALLINTO	TP 2024	TA 2025	TA-muutos	TA 2025 yht.	TP 2025	Poikkeama
HYTE-hallinto netto	-93 989	-106 569		-106 569	-84 089	-22 480
Poistot						
Hyte-hallinto	-463	-90		-90	-88	-2

KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMI

Vastuulliset viranhaltijat: kirjastotoimenjohtaja Kirsi Nahkanen, sivistysjohtaja Ira Toppinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kirjasto tarjoaa kuntalaisille monipuolisen tekemisen, työnteon ja virkistytymisen tilan. Kirjasto on kunnan peruspalvelu, joka tarjoaa palveluitaan maksuttomasti kaikille kuntalaisille. Kirjasto-tila ovat esteetön, viihtyisiä ja yhteisöllisyyttä tukeva.

Kulttuuritoimen tavoitteena on saavuttaa eri-ikäiset kuntalaiset ja järjestää monipuolisesti erilaisia tapahtumia ympärivuotisesti.

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Kirjastopalveluiden toimintaa säätelee Laki yleisistä kirjastoista. Lain mukaisena kirjastopalveluiden tavoitteena on edistää väestön sivistyksellistä ja tiedollista yhdenvertaisuutta, lukutaitoja, elinikäistä oppimista, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kirjastopalvelut tavoittavat vuositasolla yli puolet kärsämäkisistä. Toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat kuntastrategiaan sekä kirjaston toimintojen kehittämiseen Joki-kirjastoina sekä oman kunnan sisällä.

Kulttuuritoimi järjestää maksuttomia ja kohtuuhintaisia kulttuuripalveluja ympäri vuoden yhteistyössä tärkeiden kumppanien kanssa. Kulttuuritoimi tekee jatkuvasti yhteistyötä kunnan eri sektoreiden (kirjasto, vapaa-aika, koulutoimi) samoin kuin seurakunnan, kansalaisopiston, eri yhdistysten, yhteisöjen ja muiden kulttuuritoimijoiden kanssa.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Kirjastossa on tarjolla asiakaspalvelua 41 tuntia viikossa. Kirjastossa on käytössä omatoimiaika

arkisin 7–21 ja viikonloppuisin 9–18, jolloin kirjastokortilla, sekä pin-koodilla pääsee käyttämään kirjaston palveluita omatoimisesti.

Lasten ja nuorten kirjastotyö on yksi kirjaston painopistealueista. Kirjasto tarjoaa koululuokille kirjastonkäytön opetusta, kirjavinkkausta, satutunteja sekä erilaisia lukemiseen innostamisen tempauksia pyydettäessä.

Kirjallisuutta hankitaan monipuolisesti. Joki.finna.fi verkkokirjaston kautta jokikirjastojen monipuolinen aineisto on asiakkaiden käytettävissä ja varattavissa. Kirjasto on mukana joki-kirjastojen kuljetusrenkaassa, joten varatut kirjat kulkevat nopeasti. Kärämäki on mukana Kansalliskirjaston ja yleisten kirjastojen yhteistyössä tuottamassa e-kirjastopalvelussa, joka tarjoaa E-kirjoja, äänikirjoja ja digilehtiä yhdessä sovelluksessa. Muita e-aineistoja, kuten eloku-via, musiikkia-aineistoja ja digitaalisia sanomalehtiä on käytettävissä edelleen Pohjoisen ekir-jaston palveluvalikoimassa.

Digitukea annetaan asiakkaille pyydettäessä. Kotipalvelua tarjotaan asiakkaille, jotka sairauden tai vamman vuoksi ovat estyneet käyttämästä kirjastoa.

Kirjasto toimii aktiivisesti yhteistyössä eri hallintokuntien, kirjastojen sekä kolmannen sektorin kanssa. Lisäksi toimintaa kehitetään erilaisten hankkeiden avulla.

Arvioinnilla seurataan yleisten kirjastojen tehtävien toteuttamista ja toiminnan järjestämistä. Kokoelman sisällön osalta jatketaan itsearviointia. Toimintoja arvioidaan laadun ja tuloksellisuuden pohjalta ja toimintaa pyritään kehittämään tulosten avulla.

Kulttuuritoimen arvioinnissa huomioidaan tilaisuuksien ja tapahtumien määrä sekä niiden näkyvyys eri medioissa. Kuntalaisten hyvinvointi lisääntyy ja kulttuurin tekijät ja kokijat kohtaavat.

TOTEUTUMINEN 2025

Kirjasto on ollut avoinna suunnitelmien mukaisesti. Omatoimiaika on ollut avoinna arkisin klo 7–21 ja viikonloppuisin klo 9–18, jolloin kirjastokortilla, sekä pin-koodilla pääsee käyttämään kirjaston palveluita omatoimisesti. Asiakaspalvelua on ollut tarjolla 41 tuntia viikossa, ja omatoimiaikaa on 29 tuntia viikossa.

Lasten ja nuorten kirjastotyö on ollut yksi kirjaston painopistealueista. Yhteistyö koulun kanssa on sujunut suunnitelmien mukaan ja olemme tarjonneet koululuokille kirjastonkäytön opetusta, kirjavinkkausta, satutunteja, pop-up kirjastoa sekä erilaisia lukemiseen innostamisen tempauksia pyydettäessä.

Digitukea on annettu asiakkaille pyydettäessä. Kotipalvelua on tarjottu asiakkaille, joiden on korkean iän tai liikuntarajoitteen vuoksi haasteellista päästä kirjastoon. Vuonna 2025 kotipalvelun piirissä oli 3 asiakasta. Kirjasto on toiminut aktiivisesti yhteistyössä eri hallintokuntien, kirjastojen sekä kolmannen sektorin kanssa.

Vuoden aikana kirjaston tiloissa on ollut katseltavana 9 erilaista näyttelyä. Kirjastosta on käyty vierailulla seurakunnan perhekerhossa sekä ikäihmisten kerhossa. Kirjastossa on järjestetty säännöllisesti kerran kuussa satuhetkiä ja kirjakahvit-tilaisuuksia. Alkuvuodesta pidettiin myös lautapeli-iltoja. Lukemisen edistämisen tapahtumia olivat myös kirjanjulkistustilaisuus helmikuussa ja lokakuussa järjestetty Harry Potter -tapahtuma, joka kiinnosti sekä lapsia että aikuisia.

Runokahvit pidettiin pari kertaa vuoden aikana. Syksyllä järjestettiin lastenteat-teriesitys yhteistyössä kulttuuripalveluiden kanssa. Loma-aikoina on kirjastossa ollut tehtäviä lapsille.

Kirjastovirkailijat osallistuivat keväällä Kirjastossa tavataan-päiville Haapajärvellä sekä syksyllä Ilona seminaariin Pyhännällä.

Vastaava kirjastonhoitaja on osallistunut esiintymiskoulutukseen ja työhyvinvointikoulutukseen.

Kulttuuritoimella on ollut liki 50 tapahtumaa, esimerkiksi elokuvailtoja, konsertteja, työpajoja, teatteriesityksiä. Keväällä järjestettiin yhteistyössä Kärsämäen kunnan ja varhaiskasvatuksen sekä seurakunnan, Saviselän kyläseuran ja maa- ja kotitalousseuran kanssa koko perheen tapahtuma, jossa esiintyivät Nelli- ja Niilo-pellet. Tapahtumassa oli toiminnallista sisältöä ja tarjolla oli vohveleita. ARS Kärsämäki näyttely oli 14.6.-31.7. Entisestä nuorisotalo Poppelista on tullut purkutaidenäyttelyn toteutuspaikka. Kattilakosken kulttuuriosuuskunta on myös tuottanut kunnalle kulttuuritapahtumia ja ollut mukana suunnittelemassa Kärsämäen Oulu2026 kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumia. Joulun avajaisissa Kataja-Areenalla 29.11. esiintyi Tanssiopisto Uusi-kuu ja kansanmusiikkiyhtye Noroikka. Joulunavajaisissa julkistettiin myös Matti Leiviskän Kärsämäen historia -kirjasarjan toinen osa.

Kirjastolla toteutettiin loppuvuonna joululahjakeräys lapsille, joilla on rajalliset mahdollisuudet saada lahjoja jouluna. Kärsämäki osallistui myös Joulupostia ikäihmisille -kampanjaan, jossa kerättiin joulukortteja kotihoidon ja asumispalvelujen asiakkaille.

Kulttuuritapahtumista on tiedotettu kunnan some-kanavissa, kaiku-lehdessä, kauppojen ilmoitustauluilla sekä infotauluilla kirjastolla ja koululla. Uutena tiedotuskanavana on vuonna 2025 otettu käyttöön Kärsämäen kunnan what's app -kanavana. Kesäsomettajia ei ole erikseen ollut, vaan jokainen on huolehtinut oman toimialueensa some-julkaisuista.

Kirjastotoimen mittarit/suoritteet	TP 2024	TA 2025	TP 2025
lainaa / asukas	11,4	15	11,78
kirjastokäyntiä / asukas	12,7	14	14,16
nettikäyntiä / asukas	4,5	4	4,9

Nettomäärärahat ja laskennalliset kustannukset

KIRJASTOTOIMI	TP 2024	TA 2025	TA-muutos	TA 2025 yht.	TP 2025	Poikkeama
Kirjastotoimi netto	-261 644	-260 071		-260 071	-237 938	-22 133
Poistot						
Kirjastotoimi	-8 056	-780		-780	-756	-24

Kulttuuritoimen mittarit/suoritteet	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Asukkaita	2 371	2 350	2 322
Kulttuuri ja yhdistys avustukset	12 245	14 000	13 500
€/asukas	5,2	6,0	5,8

Nettomäärärahat ja laskennalliset kustannukset

KULTTUURITOIMI	TP 2024	TA 2025	TA-muu- tos	TA 2025 yht.	TP 2025	Poik- keama
Kulttuuritoimi netto	-61 854	-57 240		-57 240	-39 983	-17 257
Poistot						
Kulttuuritoimi						

LIIKUNTA- JA NUORISOTOIMI

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja Ira Toppinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Liikuntatoimi pyrkii luomaan uusia ja pysyviä toimintakäytäntöjä sekä lisäämään kuntalaisten liikunta-aktiivisuutta eri ikäryhmissä eri teemoilla. Lisäksi osallistumme liikuntapaikkarakentamiseen mm. lähiliikuntapaikkojen ja ulkoilureittien suunniteluun ja toteuttamiseen.

Nuorisotoimen tavoitteena on järjestää yhteistyökumppaneiden kanssa mielekästä toimintaa Kärsämäkisille nuorille, kuten retkiä

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Liikuntatoimen tavoitteena on edistää liikuntaa kaikilla osa-alueilla, korostaen väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla. Liikuntatoimi pyrkii luomaan ja ylläpitämään edellytyksiä kuntalaisten omatoimiselle liikunnan harrastamiselle sekä monipuoliselle ja laajalle järjestötoiminnalle. Toimiva, väestön terveyttä ja aktiivisuutta lisäävä liikuntatoimi, on osa kuntalaisten viihtyisyyttä ja kunnan vetovoimaisuutta.

Haluamme parantaa nuorten elinoloja ja luoda edellytyksiä nuorten kansalaistoiminnalle. Nuorisotila Poppeli on maksuton nuorten kohtaamispaikka, jossa nuoret voivat vapaa-ajallaan tavata toisiaan turvallisessa ympäristössä aikuisen läsnä ollessa. Poppelissa voidaan pelata erilaisia pelejä, jutella kavereiden ja aikuisten kanssa sekä järjestetään erilaisia teemapäiviä. Nuorisotyöntekijä tekee myös koulunuoristyötä ja jalkautuu nuorten pariin.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Mittareina voidaan käyttää liikuntaryhmiin ja elintapaohjauksen osallistuneiden määrää.

Mittareina voidaan käyttää nuorisotalotoiminnalla ja koulunuorisotyöllä tavoitettujen nuorten määrää. Myös nuorisovaltuuston aktiivisuutta tullaan mittaamaan.

TOTEUTUMINEN 2025

Kirjastolla on lainattavissa valikoima erilaisia liikuntavälineitä sekä kuntosalilätkä 2x/vuosi/kuntalainen. Kuntosalilätkää lainattiin vuonna 2025 68 kertaa. Kirjaston lainattavien liikuntavälineiden valikoimaa täydennettiin muun muassa lumiliukukenkien ja picklet ball -mailojen muodossa. Suomelan aidatulle kentälle maalattiin picklet ball -pelin rajaviivat. Loppuvuodesta Suomelan kuntoportaille pystytettiin kuvallinen taulu jossa, ohjeet kuntoporrasharjoituksiin. Taulun kuvat toteutettiin yhteistyössä Toimintakeskus Rantapääskyn kanssa.

Hiihtoladut pidettiin kunnossa ja hiihtokampanja kuntalaisille toteutettiin tammi-huhtikuussa. Hiihtäminen koiran kanssa mahdollistettiin Kärsämäen laduilla. Kärsämäellä oli oma joukkue

vuotuisessa pyöräilyn kilometrikisassa ja Kärsämäki saavutti kuntasarjassa 6. sijan.

Kevään 2025 ajan Kärsämäen uimahallilla oli vielä uiminen mahdollista. Kun uimahalli suljettiin, kunta aloitti maksuttoman linja-auto kuljetuksen kärsämäkisille Haapavedelle vesijumppaan. Samalla kyydillä on pystynyt kulkemaan Haapavedelle myös muut kuin vesijumppaan menijät. Hiekoitushiekkaa on jaettu.

Virkutin -laite oli käytössä vuonna 2025. Virkutin- palvelu on laitteineen ja sisältöineen erityisesti erityisryhmille ja ikääntyville kohdentuva virtuaalinen laitepalvelu, jossa tavoitteena on ylläpitää, eheyttää ja kehittää fyysisiä valmiuksia, ns. kuivalla maalla. Virkutinta vietiin syksyllä eri yksiköihin ja yhteisöihin (Ryhmäkoti Kimppa-Kämppään, Toimintakeskus Rantapääskyyn, eläkeläisten kerhoon Konttilassa). Laite oli kaikkien käytettävissä myös kirjastolla.

Keväällä oli muutamia yhteislenkkejä. Loppuvuodesta oli kaikille avoimia, maksuttomia jumppia sekä ulkona että sisällä liikunnanohjaajan ohjaamana. Kokeiluna aloitettiin maksuttomien kuntosalivuorojen mahdollistaminen Liikuntakeskus Buustilla alle 29-vuotiaille kärsämäkisille nuorille. Vuorojen yhteydessä oli mahdollista saada ohjausta kuntosaliharjoitteluun liikunnanohjaajalta.

Nuorisovaltuusto kokoontui vuonna 2025 4 kertaa. Nuorisovaltuusto järjesti keväällä laskettelu-reissun Vuokattiin, pääsiäisjähdin huhtikuussa ja jouluisia työpajoja yhdessä kirjaston kanssa. Nuorisovaltuusto oli mukana myös Maa- ja kotitalousseuran järjestämässä Kekri -tapahtumassa tekemällä kasvomaalauksia lapsille.

Nuorisotila Poppis on ollut auki vuoden jokaisena kuukautena, kesätaukoa huomioimatta. Nuorisotilan kävijämäärät ovat olleet laskussa vuoden 2025 ajan. Tämä johtuu osittain luonnollisesta kävijäkunnan muutoksesta, kun tietty ikäryhmä siirtyy toiselle asteelle opiskelemaan. Poppiksessa on paikalla aina nuorisotyön ammattilainen, joka ottaa jokaisen nuoren lämmöllä vastaan, Poppikseen kaikki ovat tervetulleita omana itsenään. Nuoriso-ohjaajalla on aina aikaa kuunnella ja ennen kaikkea kuulla nuoria. Nuoret pääsevät vaikuttamaan millaista toimintaa he nuorisotilalla haluaisivat järjestettävän. Nuoret ovat toivoneet nuorisotilalle laadukasta led-nauha-valaistusta, sellainen toteutettiin vuonna 2025 pelitilaan sekä olotilan puolelle. Nuorisotilatoiminnat ovat olleet maksuttomia ja kaikille avoimia, joskin ikäryhmittäin rajattuja. Nuorisotilalla suurin osa kävijöistä on ollut yläkouluikäisiä poikia. Teemallisia iltoja on vietetty nuorisotilalla suunnilleen parin kuukauden välein, ruokaillat vetävät aina hyvin porukkaa. Tila on pääsääntöisesti auki yläkouluikäisille ja sitä vanhemmille nuorille, mutta vuonna 2025 myös 5-6lk on tarjottu omia aikoja, mutta tämä ei ole herättänyt paljoa kiinnostusta. Keväällä vietettiin Saviselässä pop-up nuokkareita muutaman kerran, nämä tavoitti hyvin alakouluikäisiä lapsia. Nuorisotila on ollut auki n. 250 h, kävijöitä on käynyt n. 500 sekä toimintakertoja on kertynyt 90 (kesäkuukausia ei laskettu mukaan).

Nuoriso-ohjaaja on tehnyt nuorisotyötä myös koululla. Koululla on järjestetty kevätkaudella katabavälitunteja 6–9 luokkalaisille sekä syyskaudella toimintavälitunteja yhteistyössä hyvinvointikoordinaattorin kanssa. Syksyllä nuoriso-ohjaaja on ollut mukana ryhmäyttämässä yläkoulujen luokkia yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Etsivä nuorisotyöntekijän kanssa on säännöllisesti järjestetty lukiolla "aulapäivystyksiä" eli nuorisotyö on ollut ennalta ilmoitettuna aikana paikalla lukiolla, välillä erilaisten toimintojen kanssa ja toisinaan ihan vaan juttelemassa ja kohtaamassa

lukiolaisia. Nämä on otettu hyvin vastaan. Etsivän kanssa myös säännölliset K-16 illat nuorisotilalla ovat toimineet läpi vuoden. Nuoriso-ohjaaja on tarpeen mukaan järjestänyt koululla myös keskustelutuokioita nuorille.

Muiden toimijoiden kanssa tiivis yhteistyö jatkui myös vuonna 2025. Kesäkuussa kolmatta kertaa ollut aarrejahti oli jälleen menestys ja myös matkailijoilta on tullut tästä hyvää palautetta. Tärkeimpänä haluaisin nostaa esille liikkuvan nuorisotyön, jota nuoriso-ohjaaja ja etsivä nuorisotyöntekijä ovat kehittäneet vuonna 2025. Liikkuvaa työtä tehdään walkers-tyylisesti, eli kohdataan nuoria siellä missä he aikaa viettävät. Meillä on aina ollut pientä tarjottavaa mukana ja olemme liikkuneet etsivien pakettiautolla. Liikkuva työmuoto on koettu tärkeäksi ja olemme saaneet työmuodosta kiitosta myös nuorilta itseltään. Parhaillaan olemme tavoittaneet nelisenkymmentä nuorta muutaman tunnin aikana iltaisin. Eli vaikka nuorisotilalla on hiljaista, nuoret eivät silti ole aina kotona vaan kylällä viettämässä aikaa kavereiden kanssa, tällöin myös nuorisotyön on hyvä näkyä kylällä. Myös syysloman perinteinen nuotionuokkari partiomajalla on ollut jälleen kerran suosittu. Nuoriso-ohjaaja on ollut jalkautumassa etsivien kanssa mm. Kauppojen yössä Ylivieskassa sekä koulujen päättäriiviikonloppuna niin Kärämäellä kuin lähikunnissa.

Nuorille on tarjottu reissuja vuonna 2025. Helmikuussa Vuokatin laskettelu, maaliskuussa Kuopion ostosreissu, kesäkuussa Powerpark ja Haapaveden hevostuokio, lokakuussa Haaparannan ostosreissu. Retkillä on ollut aina paljon osallistujia.

Vuonna 2025 kunnan kesätöiden järjestäminen siirrettiin 4h:lta kunnalle. Kunta työllisti kesän aikana 34 kärämäkistä nuorta kunnan eri toimipisteisiin. Talousarvioon tehtiin määrärahamuu- tos 8 700 €, kun kesätyöntekijöiden kustannukset siirrettiin kunnanhallitukselta nuorisotoimelle.

Nettomäärärahat ja laskennalliset kustannukset liikuntatoimi

LIIKUNTATOIMI	TP 2024	TA 2025	TA-muu- tos	TA 2025 yht.	TP 2025	Poik- keama
Liikuntatoimi netto	-249 719	-274 175		-274 175	-201 215	-72 960
Poistot						
Liikuntatoimi	-75 006	-72 500		-72 500	-72 496	-4

Liikuntatoimen mittari/suoritteet	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Liikunta avustukset	14 750	15 000	13 100
€/asukas	6,2	6,4	5,6
Hyvinvointi avustukset	4 400	5 000	4 300
€/asukas	1,9	2,1	1,9

Nettomäärärahat ja laskennalliset kustannukset nuorisotoimi

NUORISOTOIMI	TP 2024	TA 2025	TA-muu- tos	TA 2025 yht.	TP 2025	Poik- keama
Nuorisotoimi netto	-120 633	-107 834	-8 700	-116 534	-109 786	-6 748
Poistot						
Nuorisotoimi	-206	-150		-150	-141	-9

Nuorisotoimen mittarit/suoritteet	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Asukkaita	2 371	2 350	2 322
Avustukset yhteistöille	9 000	11 000	11 000
€/asukas	3,80	4,68	4,74

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Ilkka Saari

1. TOIMINTA-AJATUS

Tekninen lautakunta sisältää määrärahat yhdyskuntatekniikan ja kiinteistötoimen tehtäväalueille.

Teknisen lautakunnan tehtäviä ovat asumiseen, rakentamiseen, jätehuoltoon ja maankäyttöön kohdistuvat tehtävät. Lautakunta huolehtii kunnalle kuuluvasta yhdyskuntahuollosta, yksityistiehallinnosta ja jätehuollon tehtävistä. Huolehtii kunnan kiinteistöjen huollosta ja siivouksesta sekä kunnan ruokahuoltopalveluiden järjestämisestä.

2. TAVOITTEET JA MITTARIT

1. KÄRSÄMÄESTÄ PUHEENAIHE		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kuntamielikuvan kehittäminen	Puistojen (skeitti-, liikenne-, koira-, kuntoilupuisto) ja yleisten alueiden kunnossapito ja siisteys	Asukastyytyväisyys Hankkeiden toteutuminen
Näkyvä mainonta ja selkeät opasteet	Tienvarsimainostaulut, opaste- taulut	Yritystytyväisyys, yritysten palautteet huomioidaan

2. PARHAAN PALVELUN PAIKKAKUNTA		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kuntalaisten ja yrittäjien hyvä palvelu	Tehokas ja taloudellinen rakentaminen, rakennuttaminen ja rakennusten ylläpito omien toimintojen sekä yritysten ja kuntalaisten käyttöön	Toimintamenot ja -tulot / k-m ² Investointihankkeiden toteutuminen
Sujuvat prosessit ja ketterä toiminta	Lautakunta kokoontuu joustavasti tarpeen mukaan	Kokoukset/v
Positiiviset kohtaamiset	Palvelualttius	Asiakastyytyväisyys
Yhteistyötahot: mm. hyvinvointialue ja kolmas sektori	Tarjotaan asianmukaiset, toimivat ja puhtaat tilat	Asiakastyytyväisyys

3. LAADUKAS MAASEUTUASUMINEN		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Maanhankinnan, asumisratkaisujen ja elinvoimapolitiikan saumaton kokonaisuus	Maanosto Kaavoitus	Investointihankkeiden toteutuminen
Kylien asumismahdollisuuksien hyödyntäminen	Haja-asutusalueen vapaana olevien tonttien ja tyhjillään olevien asuntojen markkinointi	Tonttipörssi

4. KESKIPISTE PUOLIMATKASSA		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Keskustaympäristön kehittäminen	Kaavateiden ja kevyenliikenteen väylien peruskorjaus ja kunnossapito. Uusien kaavateiden ja kevyenliikenteen väylien suunnittelu ja rakentaminen Liikenneturvallisuuden parantaminen Yleisten alueiden siisteys/raivaaminen	Katujen kunnossapito/km/v Kadut km/v Kevyenliikenteenväylät km/v Investointihankkeiden toteutuminen Asukastyytyväisyys
Luonnonmukaisen pysähdyspaikan kehittäminen	Virkistysalueiden ja leirintäalueen hoito, kunnossapito ja kehittäminen	Hankkeiden toteutuminen Asukastyytyväisyys
Ohitustien rakentamisen ennakointi	Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus Riittävä tonttivaranto erilaisiin tarpeisiin	Hankkeiden toteutuminen

5. KULTTUURISTA ELÄMYKSIÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Kulttuurin kehittäminen kokonaisuutena	Torialueen ja Ehtalan rakennusten kunnossapito ja alueiden kehittäminen ja hyödyntäminen	Asukastyytyväisyys Hankkeiden toteutuminen

6. PUHDAS SIIRTYMÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE/HANKE	MITTARI
Seutukunnalle tulevat miljardi-investoinnit	Maankäytön suunnittelu ja kaa-voitus	Yhteishankkeiden toteutuminen
Vastuullisuussuunnitelma	Suunnitelmavuosien hankkeiden suunnittelussa huomioidaan puhdas siirtymä	Hankkeiden toteutuminen
Kestävä kehitys, luontoarvot, ilmastonmuutoksen torjunta, energiaratkaisut	Hiilijalanjäljen pienentäminen kunnan toiminnassa Energian kulutuksen optimointi kiinteistöittäin	Energiakulutuksen seuranta Tievalaistuksen energiakulutuksen seuranta

Valtuuston sitovuustaso

	TP 2024	TA 2025 alkuper.	TA- muutos	TA 2025 yht.	TP 2025	Poikkeama
Tekninen lautakunta	223 990	155 279	0	155 279	339 922	-184 641
TOIMINTATUOTOT	2 333 127	2 206 230	0	2 206 230	2 203 662	2 570
TOIMINTAKULUT	-2 109 137	-2 050 951	0	-2 050 951	-1 863 741	-187 210

Toimielimen sitovuustaso

Yhdyskuntateknikka	-406 396	-416 742	0	-416 742	-359 910	-56 832
Hallinto	-200 433	-190 290	0	-190 290	-195 601	5 311
TOIMINTATUOTOT	2 942	2 400		2 400	4 867	-2 467
TOIMINTAKULUT	-203 375	-192 690		-192 690	-200 468	7 778
Poistot	-1 468	-900		-900	-879	-21

Liikenneväylät ja muut yl.alu- eet	-183 509	-204 412	0	-204 412	-146 653	-57 759
TOIMINTATUOTOT	61 031	69 220		69 220	71 782	-2 562
TOIMINTAKULUT	-244 540	-273 632		-273 632	-218 436	-55 196
Poistot	-167 737	-157 770		-157 770	-152 360	-5 410

Kaavoitus- ja mittaus-toimi	0	-2 500	0	-2 500	-211	-2 289
TOIMINTAKULUT	0	-2 500		-2 500	-211	-2 289
Poistot	-10 000	-10 000		-10 000	-10 000	0

Jätehuolto	-4 047	-3 000	0	-3 000	-1 389	-1 611
TOIMINTAKULUT	-4 047	-3 000		-3 000	-1 389	-1 611
Poistot	0	0		0	0	0

Koneet	-18 407	-16 540	0	-16 540	-16 056	-484
TOIMINTATUOTOT	14 746	17 350		17 350	17 217	134
TOIMINTAKULUT	-33 153	-33 890		-33 890	-33 272	-618
Poistot	-19 975	-22 910		-22 910	-22 913	3

Kiinteistötoimi	630 386	572 021	0	572 021	699 832	-127 809
Omat toimitilat	415 658	363 831	0	363 831	408 523	-44 690
TOIMINTATUOTOT	1 896 785	1 799 210		1 799 210	1 723 821	75 391
TOIMINTAKULUT	-1 481 127	-1 435 379		-1 435 379	-1 315 297	-120 082
Poistot	-357 282	-368 460	0	-368 460	-364 568	-3 892

Vuokratut asunnot	8 323	5 490		5 490	11 045	-5 555
TOIMINTATUOTOT	27 031	25 600		25 600	25 408	192
TOIMINTAKULUT	-18 708	-20 110		-20 110	-14 363	-5 747
Poistot	-3 734	-3 730	0	-3 730	-3 734	4

Muut vuokratilat	104 343	105 900	0	105 900	116 680	-10 780
TOIMINTATUOTOT	171 298	174 850		174 850	175 507	-657
TOIMINTAKULUT	-66 955	-68 950		-68 950	-58 827	-10 123
Poistot	-87 590	-87 570		-87 570	-87 567	-3

Maa- ja metsätilat	102 062	96 800	0	96 800	163 584	-66 784
TOIMINTATUOTOT	124 113	117 600	0	117 600	174 362	-56 762
TOIMINTAKULUT	-22 051	-20 800		-20 800	-10 778	-10 022

Välitetyt työpalvelut	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	35 182	0		0	10 699	-10 699
TOIMINTAKULUT	-35 182	0		0	-10 699	10 699

YHDYSKUNTATEKNIikka

Vastuuelin: Tekninen lautakunta

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Ilkka Saari

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Yhdyskuntatekniikan tehtäväalueita ovat: hallinto, liikenneväylät ja muut yleiset alueet, kaavoitus- ja mittaus-toimi, jätehuolto ja koneet.

2. TOIMINAN TAVOITTEET

Hallinnon tehtävänä on hoitaa teknisen toimen toimistopalvelut sekä investointikohteiden suunnittelu, rakentaminen ja rakennuttaminen.

Liikenneväylien hoidossa tavoitteena on pitää kaavatiet ja kevyenliikenteenväylät hyvässä kunnossa turvallisen liikennenympäristön luomiseksi ja ylläpitämiseksi. Huolehditaan puistojen, leikkikenttien ja muiden alueiden pitämisestä viihtyisinä ja turvallisina.

Asemakaavat ja osayleiskaavat laaditaan MRL:n säännösten mukaisesti.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Kunnossapitoluokituksen avulla ohjataan talviaurauksen ja hiekoituksen aloittamista oikeaan aikaan edistämään turvallista liikkumista. Kunnossapidosta huolehditaan pääosin ostopalveluna. Katuvalaistuksessa käytetään LED-tekniikkaa sähkönkulutuksen minimoimiseksi.

Yksityisteille maksetaan talviauraus- ja kesäkunnossapitoavustukset sekä osallistutaan sellaisten yksityisteiden peruskorjaukseen, jotka saavat valtiosuuden. Avustuksien määräraha talousarviossa on 40 000 eur.

Puisto- ja viheralueiden sekä yleisten alueiden kunnossapitoa ja hoitoa tehostetaan ja parannetaan. Talousarviossa tähän on varattu 5 000 eur vuodelle 2025. Määräaikaisille kesätyöntekijöille on varaus 25 000 eur.

Pyhäjoen ranta-alueen kunnostusta Paanukirkon ja Vanhan Pappilarakennuksen alueella tehdään hankkeella, johon saadaan avustusta ELY:ltä ja Vattenfallista (Vattenfall-puitesopimus). Hankkeelle on varattu 5 000 eur ja saatava avustus on 66 % kustannuksista.

Asemakaavat ja osayleiskaavat laaditaan MRL:n säännösten mukaisesti, palvelut hoidetaan ostopalveluna.

TOTEUTUNUT 2025:

Lautakunta on kokoontunut 8 kertaa.

Yksityisteille maksettu talviaurausavustukset yht. 21 276,55 eur toukokuussa, saajina 40 tiehoitokuntaa ja 31 yksityishenkilöä. Kesäkunnossapitoavustuksia maksettu 36 yksityistielle, perusparannusavustuksia v. 2025 ei ole maksettu.

Kunnan rakennusjärjestyksen uudistus käynnistettiin helmikuussa. Lautakunta käsitteli hyväksymisvaiheen suunnitelman tammikuun 2026 kokouksessa ja esitti asian edelleen kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi.

Tuulikaarron tuulivoimapuiston osayleiskaava Kärsämäki Itä ja Kärsämäki Länsi kaavaehdotusaineisto on asetettu julkisesti nähtäville ajalle 1.7.2025-31.8.2025 kuulemista varten ja niistä on pyydetty viranomaislausunnot.

Tuulikankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut julkisesti nähtävillä 20.10.2025-20.11.2025 välisen ajan.

Nordi Oy:n kaavoitusaloite tuulivoimaosayleiskaavan laatimisesta Kärsämäen Sydänmaan alueelle on hyväksytty kokouksessa 20.11.2025.

Yleiskaavan laajennus teollisuusalueen pohjoispuolelle Nelostien ja Juurusojan väliselle alueelle eteni kaavaehdotusvaiheeseen ja kaavaehdotus on ollut nähtävillä ajalla 26.11.2025-29.12.2025. Asemakaavan päivitys teollisuusalueella ja laajennus sen pohjois- ja itäpuolelle sekä asemakaavan laajennus Puusaarentien etelä- ja pohjoispuolelle eteni kaavaehdotusvaiheeseen ja kaavaehdotus oli nähtävillä myös samalla ajalla kuin yleiskaavan laajennus.

Määräaikaisia työntekijöitä palkattiin 2 henkilöä kesän ajaksi osittain puisto- ja viheralueiden sekä kiinteistötoimen tehtäviin.

Pyhäjoen ranta-alueen kunnostushankkeen loppukustannukset olivat 4 590 eur. Kustannuksista katettiin ELY:n ja Vattenfallin avustuksilla 66 %. Kärsämäen seurakunta osallistui myös kustannusten kattamiseen.

Mittarit/suoritteet		TP2024	TA2025	TP2025
Katujen kunnossapito	€/km/v	2 834,80	3 094,91	1 938,89
	kadut/km	14,270	14,270	14,270
	kv/km	5,485	5,485	5,485
Tievalaistus	€/v	13 670,57	12 600	10 867,59
Yksityisteiden avustukset/ Talvikunnossapito	€/v	19 464,85	19 500	21 276,55
	€/km/v	237,20	236,31	274,31
	km/v	82,060	82,520	77,564
Yksityisteiden avustukset/ Kesäkunnossapito	€/v	10 979,98	11 000	12 109,70
Lk I 250,00 €/km	€/km/v	214,47		236,55
Lk II 180,00 €/km	km/v	51,195		51,194
Lk III 120,00 €/km				
Perusparantaminen Valtionavustusta perusparannukseen saaville tiekunnille	€/v	19 842,51	9 500	0,00

NETTOMÄÄRÄRAHAT JA LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Toimielimen sitovuustaso	TP 2024	TA 2025 alkuper.	TA-muutos	TA 2025 yht.	TP 2025	Poikkeama
Yhdyskunta-tekniikka	-406 396	-416 742		-416 742	-359 910	-56 832
Poistot						
Yhdyskunta-tekniikka	-199 179	-191 580	0	-191 580	-186 152	-5 428

Talousarvion nettomenojen alitus 13,64 %. Toimintakuluissa alitusta teiden, katujen ja ulkoalueiden puhtaanapidossa, alueiden kunnossapidossa ja materiaalimenoissa sekä tieavustusmenoissa. Toimintakulujen ylitystä ICT-palveluissa ja sosiaali- ja terveyspalveluissa.

KIINTEISTÖTOIMI

Vastuuelin: Tekninen lautakunta

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Ilkka Saari

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kiinteistötoimen tehtäväalueita ovat: tilapalvelut, maa- ja metsätilat, sekä välitetyt palvelut. Tehtäväalueelle kuuluu myös kunnan siivous- ja ruokahuoltopalvelujen järjestäminen.

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Tilapalveluiden tehtävänä on järjestää ja ylläpitää kunnan eri hallintokuntien ja ulkopuolisten asiakkaiden käyttöön tiloja, jotka ovat käytettävyyttä ja kustannukset huomioon ottaen tarkoituksenmukaisia, turvallisia ja terveellisiä.

Kunnan omistamat metsät hoidetaan hyvän metsänhoidon periaatteen mukaisesti ja kunnan omistamat peltoalueet vuokrataan.

Kiinteistöjen ostopalveluna järjestettävään siivous- ja ruokahuoltopalvelun laatuun kiinnitetään huomiota.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Kiinteistöjen kunnossapidosta, käytettävyydestä ja arvon säilyttämisestä huolehditaan mahdollisimman laadukkaasti. Kunnossapidon työt tehdään osin omana työnä ja osin ostopalveluna.

Metsän myyntituloksi vuodelle 2025 on hakkuumäärän perusteella arvioitu 75 000 eur, taloussuunnitteluvuosille 2026 ja 2027 arvio on 50 000 eur.

Talousarviossa on varauduttu Päiväkoti Kuusipihan lattian korjauskustannuksiin (5 000 eur), Päiväkoti Satukontin ulkokaton pesuun ja maalaukseen (7 000 eur), Toimintakeskuksen ilmastointikanavien puhdistukseen (2 000 eur) sekä Frosteruksen koulun valaistuksen uudistamiseen energiakulutusta vähentäviin led-valoihin sekä käytävien ja luokkatilojen maalauskustannuksiin. Liikuntahallin lattian huoltolakkaus tehdään v. 2025 ja tähän on varauduttu talousarviossa (5 000 eur).

Vuokrattavista tiloista omakotitalo Koivulalle ja eläinlääkäreiden autotallille ei ole varattu määrärahoja vuodelle 2025 käytön loppumisen vuoksi.

Taloussuunnitelmavuosien määräraharavauksissa on huomioitu Saviselän koulutoiminnan loppuminen ja Koivupuiston tilojen järjestely.

TOTEUTUNUT 2025:

Metsän myyntitulot vuonna 2025 olivat 127 584 eur.

Raahan kaupungille vuokrattu toimistotila kirjaston tiloista TE-palvelujen käyttöön tammikuun

alusta.

Hyvinvointialue Pohteen toiminta päättyi Palvelutalo Koivupuiston vuodeosaston ja keittiön tiloissa keväällä. Pohde irtisanoi keittiön osalta vuokrasopimuksen päättymään elokuun loppuun ja vuodeosaston osalta vuoden 2025 loppuun.

Pohteen ja alueen kuntien väliset ns. 3+1 -vuokrasopimukset päättyivät myös 31.12.2025. Koska yhteistä ratkaisumallia ei saatu neuvoteltua kuntien kanssa, Pohde päätyi esittämään kuntakohtaisen pohjaehdotuksen vuokranalennusprosentteineen. Tekninen lautakunta arvioi kokouksessaan, että toiminta voidaan näiden pohjalta jatkaa. Vuokranalennus ei koske Paloaseman vuokraa, koska vuokrasopimus on voimassa vuodelle 2028.

Uimahallin käyttö loppui toukokuun lopussa.

Toimintakeskuksen tiloissa tehty muutoksia Pohteen lukuun ja tiloihin siirtyy nyt myös kuntouttava työtoiminta. Tehtyjä muutoksia olivat mm. ovien lukitukseen liittyvät muutokset, ikkunoiden kalvotukset ja laitoskeittiön tilojen muutostyöt toimisto/ruokailutilaksi.

Frosteruksen koulun liikuntasalin seinien ja lattiarajojen tiivistyksen lisäksi kiinteistöllä tehtiin wc- ja luokkatilojen pintaremonttia maalaamalla ja vaihtamalla laattoja ja akustiikkalevyjä. Valaistusta uudistettiin vaihtamalla led-valoihin.

Päiväkoti Satukontin ulkokaton pesu ja maalaus sekä liikuntahallin lattian huoltolakkaus toteutivat suunnitellusti.

Saviselän koulukiinteistön kauppa tehtiin joulukuussa.

Tekninen lautakunta hyväksyi Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen liittymisen kaudelle 2026-2035 marraskuun kokouksessa.

Kiinteistöt/käyttötarkoitus	kpl määrä	k-m ²
Toimistorakennukset	1	472
Terveystilojen rakennukset	2	1 940
Sosiaalipalvelurakennukset	1	823
Kokoontumisrakennukset	18	3 153
Opetusrakennukset	7	9 884
Pelastustoimen rakennukset	2	1 195
Muut rakennukset	7	2 363

Mittarit/suoritteet		TP2024	TA2025	TP2025
Toimintatuotot	€/k-m ² /v	105,65	100,84	97,06
Toimintakulut	€/k-m ² /v	79,01	76,88	70,02
Kiint. sähköenergian kulutus	€/v	-228 814	-201 400	-192 659
sähköenergian kulutus sis. myös osakehuoneistot				

NETTOMÄÄRÄRAHAT JA LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Toimielimen sitovuustaso	TP 2024	TA 2025 alkuper.	TA-muutos	TA 2025 yht.	TP 2025	Poikkeama
Kiinteistötoimi	630 386	572 021	0	572 021	699 832	-127 811
Poistot						
Kiinteistötoimi	-448 606	-459 760	0	-459 760	-455 868	-3 892

Talousarvion nettotulojen ylitystä 22,34 %. Toimintakuluissa alitusta palveluiden osalta puhtaanapidossa ja rakennusten ja alueiden kunnossapidossa. Lämmitys-, kalusto- ja materiaalihankintamenot alittuivat myös arviosta. Metsänmyyntitulot toteutuneet tuloarviota suurempana.

Ruokahuolto- ja siivouspalvelut

Ruokahuolto- ja siivouspalvelujen hoidosta on 1.6.2021 alkaen vastannut Fodbar Oy. Lautakunta päätti käyttää optiovuoden 1.6.2026-31.5.2027 tehdyn sopimuksen mukaisesti. Ruokahuollon ja siivoustoimen tehtävien suorittamista on valvottu käyttäjien antamien palautteiden ja oman valvonnan avulla. Tuottaja ja kunta suorittavat yhteiset tarkastuskäynnit kohteissa vuosisiivouksen jälkeen.

Siivouspalvelun kustannukset ja Frosteruksen keittiön nettokäyttökustannukset sisältyvät hallintokuntien kustannuksiin käytön suhteessa.

	TP2024	TA2025	TP2025
Siivouspalvelut	246 231	242 920	224 920
Ruokahuoltopalvelut	393 769	384 120	392 407

7.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelmaosan toteutuminen 2025	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- Muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	2 528 050	0	2 528 050	2 646 460	118 410
Myyntituotot	433 290	0	433 290	495 372	62 082
Maksutuotot	12 200	0	12 200	17 262	5 062
Tuet ja avustukset	103 470	0	103 470	181 264	77 794
Muut toimintatuotot	1 979 090	0	1 979 090	1 952 562	-26 528
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	10 548	10 548
TOIMINTAKULUT	-11 626 155	-18 000	-11 644 155	-11 401 541	242 614
Henkilöstökulut	-5 568 417	-18 000	-5 586 417	-5 795 874	-209 456
Palvelujen ostot	-3 215 358	0	-3 215 358	-2 996 388	218 970
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-942 050	0	-942 050	-802 745	139 305
Avustukset	-413 660	0	-413 660	-414 693	-1 033
Muut toimintakulut	-1 486 670	0	-1 486 670	-1 391 841	94 829
TOIMINTAKATE	-9 098 105	-18 000	-9 116 105	-8 744 533	371 572
Verotulot	4 996 000	-130 000	4 866 000	4 859 239	-6 761
Valtionosuudet	4 918 000	0	4 918 000	4 832 095	-85 905
Rahoitustuotot ja -kulut	30 500	35 000	65 500	100 627	35 127
Korkotuotot	32 500	0	32 500	101	-32 399
Muut rahoitustuotot	302 500	0	302 500	326 171	23 671
Korkokulut	-251 000	35 000	-216 000	-198 536	17 464
Muut rahoituskulut	-53 500	0	-53 500	-27 108	26 392
VUOSIKATE	846 395	-113 000	733 395	1 047 428	314 033
Poistot ja arvonalentumiset	-790 030	0	-790 030	-777 177	12 853
TILIKAUDEN TULOS	56 365	-113 000	-56 635	270 251	326 886
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET	42 270	0	42 270	42 271	1
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	98 635	-113 000	-14 365	312 522	326 887

Kiinteistöveroprosentit

2025

Yleinen kiint.v/ maa-alueet	1,30
Yleinen kiint.v/ rakennukset	1,03
Vak. asuinrakennukset	0,75
Muut asuinrakennukset	1,50
Voimalaitokset	3,10
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00

Taulukko. Kiinteistöveroprosentit vuonna 2025.

Verotulot 2025	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- Muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	3 548 000	-130 000	3 418 000	3 402 261	-15 739
Kiinteistövero	860 000	0	860 000	868 023	8 023
Osuus yhteisöveron tuotosta	588 000	0	588 000	588 955	955
	4 996 000	-130 000	4 866 000	4 859 239	

Valtionosuudet 2025	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- Muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet yhteensä	4 918 000	0	4 918 000	4 832 095	-85 905
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 378 000	0	4 378 000	4 374 420	-3 580
Opetus- ja kulttuuritoimen muut vos	113 000	0	113 000	-248	-113 248
Verotulomenetysten kompensatio	427 000	0	427 000	457 923	30 923

Taulukko. Vuoden 2025 verotulojen ja valtionosuuksien erittely.

INVESTOINNIT V. 2025

1.1.-31.12.2025

HALLINTOTOIMI

MAA-ALUEET

100 Maan hankinta ja myynti

Perustelut:

Lisämääräraha khall 19.5.2025 § 71, valt 28.5.2025 § 19

Maan hankinta ja myynti	TA 2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot, maan hankinta	0	128 000	128 000	127 372,00	628,00
Tulot, maan myynti	0		0	0,00	0,00
Netto	0	128 000	128 000	127 372,00	628,00

Toteutunut:

Ostettu määräala 37,57 ha tilasta Kuja 317-402-35-101

124 Teollisuuskenttä/Kierrätysterminaali

Perustelut:

Kierrätysterminaalin rakentaminen

Avustus 70 %/JTF-rahoitus aj. 12.6.2023-31.12.2025

Hanke aloitettu v. 2022.

Toteutuneet kust. v. 2022 eur 43 734,44

v. 2023 eur 60 000,00

v. 2024 eur 147 918,62

Avustuksen osuus v. 2023-2024 eur -147 594,76

Teollisuuskenttä/Kierrätysterminaali	TA2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	118 000	25 000	143 000	143 660,39	-660,39
Tulot	-82 600		-82 600	-102 070,71	19 470,71
Netto	35 400	25 000	60 400	41 589,68	18 810,32

Toteutunut:

Hanke valmis. Hankkeen kokonaiskustannukset yht. 395 313,45

eur, avustuksen osuus yht. 249 665,47 eur ajalta 12.6.2023-31.12.2025

Rakennettu kiertotalousterminaali, jossa vuokrattavaa varastohallitilaa ja asfaltoitua kenttää.

KAAVAT

128 Asemakaavojen uusiminen ja muutokset

Perustelut:

Asema- ja yleiskaavojen laajentaminen ja päivittäminen

Avustus Ympäristöministeriö 70 % hyv.kustannuksista ajalta 20.8.2024-14.11.2025. Hanke aloitettu v. 2023

Rahoituslähde Euroopan unionin NextGeneration EU.

Toteutuneet kust. v. 2023 eur 20 000,00

v. 2024 eur 25 628,02

Avustuksen osuus v. 2024 -14 630,00

Asema- ja yleisk. laajent. ja päivitt.	TA2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
--	--------	-----	-----------------	-----	-----------

Menot	40 000	27 600	67 600	67 802,90	-202,90
Tulot	-28 000	-19 300	-47 300	-46 573,76	-726,24
Netto	12 000	8 300	20 300	21 229,14	-929,14

Toteutunut: Hanke jatkuu v. 2026.

ARVOPAPERIT

131 Osakkeet

Perustelut: Khall 27.5.2025 § 86, lisämääräraha kv 21.1.2026 § 5

Osakkeet	TA2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	0	90 000	90 000	90 000,00	0,00
Tulot	0		0	0,00	0,00
Netto	0	90 000	90 000	90 000,00	0,00

Toteutunut: Konsernisijoitus: Kärämäen Teollisuuskiinteistöt Oy

IRTAIN OMAISUUS

142 ICT-hankinnat/hallintotoimi

Perustelut: ICT-ohjelmisto- ja konehankinnat

ICT-hankinnat/hallintotoimi	TA2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	25 000		25 000	17 363,95	7 636,05
Tulot			0		0,00
Netto	25 000	0	25 000	17 363,95	7 636,05

Toteutunut: Konehankinnat yht 10 kpl lisälaitteineen, tukiasemat 8 kpl.

145 Lisenssit/hallintotoimi

Perustelut: Lisenssit

Lisenssit/hallintotoimi	TA2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot			0	5 836,95	-5 836,95
Tulot			0		0,00
Netto	0	0	0	5 836,95	-5 836,95

Toteutunut: Ylläpito- ja tukiasemalisenssihankinnat.

151 Äänieristetty neuvottelutila

Perustelut: Äänieristetyn neuvottelutilan hankinta kirjaston tilloihin

Äänieristetty neuvottelutila	TA 2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	15 000		15 000	15 186,73	-186,73

Tulot			0		0,00
Netto	15 000	0	15 000	15 186,73	-186,73

Toteutunut: Hankittu käytetty Framer 2Q Lounge asennuksineen
Hanke valmis

HALLINTOTOIMI YHTEENSÄ

	TA2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	198 000	270 600	468 600	467 222,92	1 377,08
Tulot	-110 600	-19 300	-129 900	-148 644,47	18 744,47
Netto	87 400	251 300	338 700	318 578,45	20 121,55

SIVISTYSTOIMI

400 ICT-hankinnat/ Sivistystoimi

Perustelut: Tietokoneiden hankinta kouluille

ICT-hankinnat/Sivistystoimi	TA2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	15 000		15 000	0	15 000
Tulot			0	0	0
Netto	15 000	0	15 000	0	15 000

Toteutunut: Määräraha käytetty hankkeille 403,404 ja 405

403 ICT-hankinnat/Lukio

Perustelut:

ICT-hankinnat/Lukio	TA2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot			0	6 791,80	-6 791,80
Tulot		0	0		0,00
Netto		0	0	6 791,80	-6 791,80

Toteutunut: Konehankinnat yht. 9 kpl

404 Lisenssit/Varhaiskasvatus

Lisenssit/Varhaiskasvatus	TA2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot			0	960,00	-960,00
Tulot		0	0		0,00

Netto		0	0	960,00	-960,00
-------	--	---	---	--------	---------

Toteutunut: Koneiden lisenssit

405 ICT-hankinnat/Varhaiskasvatus

ICT-hankinnat/Varhaiskasvatus	TA2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot		0		6 419,73	-6 419,73
Tulot		0	0		
Netto		0	0	6 419,73	-6 419,73

Toteutunut: Kone-/tablettihankinnat yht. 8 kpl.

SIVISTYSTOIMI YHTEENSÄ

	TA2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	15 000	0	15 000	14 171,53	828,47
Tulot		0	0	0,00	0,00
Netto	15 000	0	15 000	14 171,53	828,47

TEKNINEN TOIMI

YLEISET ALUEET

514 Suomalaisen tenniskentän kunnostus

Perustelut: Tenniskentän kunnostustyöt

Hanke aloitettu v. 2024

Toteutuneet kust. v.2024 eur 26 513,16

Suomalaisen tenniskentän kunnostus	TA2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	15 000		15 000	13 484,26	1 515,74
Tulot	0		0	0,00	0,00
Netto	15 000	0	15 000	13 484,26	1 515,74

Toteutunut: Tenniskentän pinnoituksen lopputyöt.

Hanke valmis

KIINTEISTÖT

519 Suomalaisen caravan/ kehittäminen ja korjaus

Perustelut: Suomalaisen alueiden parantaminen ja kehittäminen sekä rakennusten korjauksia.

Suomelan caravan/ kehittäm. ja korj.	TA2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	20 000		20 000	16 587,97	3 412,03
Tulot				0,00	0,00
Netto	20 000	0	20 000	16 587,97	3 412,03

Toteutunut:

Aitan lattian ja katon kunnostustyöt, sisääntuloportin ja -aidan asentaminen, piha-alueen kunnostustyöt, ulkokeittiön ja varasto-tilan lattiaremontti, kalusteremontti.

501 Frosteruksen keittiön koneiden uusiminen

Perustelut:

Keittiön alkuperäisten koneiden ja laitteiden uusiminen.

Frosteruksen koulun keittiön koneet	TA 2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	25 000	-25 000	0	0,00	0,00
Tulot				0,00	0,00
Netto	25 000	-25 000	0	0,00	0,00

Toteutunut:

Ei toteutunut.

LIIKENNEVÄYLÄT

Teiden päällystäminen

Perustelut:

Kaavateiden ja alueiden päällysteiden paikkaukset

Kaavateiden paikkaukset	TA 2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	10 000		10 000	10 048,25	-48,25
Tulot			0	0,00	0,00
Netto	10 000	0	10 000	10 048,25	-48,25

Toteutunut:

Kaavateiden paikkauksia liittymien osalta

LIIKENNEVÄYLÄT YHTEENSÄ

LIIKENNEVÄYLÄT YHTEENSÄ	TA 2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	10 000	0	10 000	10 048,25	-48,25
Tulot	0	0	0	0,00	0,00
Netto	10 000	0	10 000	10 048,25	-48,25

IRTAIN OMAISUUS

578 Työkoneet

Perustelut:

Pyöräkuormaajan hankinta

Työkoneet	TA 2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	60 000		60 000	60 020,00	-20,00
Tulot	0		0	0,00	0,00
Netto	60 000	0	60 000	60 020,00	-20,00

Toteutunut:

Hankittu vaihtokone Avant 760GT lisävarusteineen:
ruohonleikkuri ja niittomurskain

TEKNINEN TOIMI YHTEENSÄ

	TA 2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	130 000	-25 000	105 000	100 140,48	4 859,52
Tulot	0	0	0	0,00	0,00
Netto	130 000	-25 000	105 000	100 140,48	4 859,52

INVESTOINTIOHJELMA YHTEENSÄ

	TA 2025	MRM	TA 2025 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	343 000	245 600	588 600	581 534,93	7 065,07
Tulot	-110 600	-19 300	-129 900	-148 644,47	18 744,47
Netto	232 400	226 300	458 700	432 890,46	25 809,54

7.2.4. Rahoitusosan toteutuminen

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

	Alkup. Talousarvio 2025	Ta-muutos	Ta muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama muutoksen jälkeen
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	846 395	-113 000	733 395	1 047 428	314 033
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00	0,00	-2	-2
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-343 000	-245 600	-588 600	-581 535	7 065
Rahoitusosuudet investointimenoihin	110 600	19 300	129 900	148 644	18 744
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	2	2
Toiminta ja investoinnit, netto	613 995	-339 300	274 695	614 537	339 842
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	-225 000	-225 000	-225 000	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	19 300	19 300
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 125 000	1 875 000	4 000 000	4 000 000,00	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 738 580	0,00	-2 738 580	-2 738 576	4
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-1 400 000	-1 400 000	-1 290 000	110 000
Toimeksiantojen var. muutokset	0,00	0,00	0,00	8 972	8 972
Saamisten muutos	0,00	0,00	0,00	-221 522	-221 522
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	0,00	0,00	0,00	154 791	154 791
Vaikutus maksuvalmiuteen	415	-89 300	-88 885	322 502	411 387

7.2.5.Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN YHTEENVETO 2025

1000 EUR

	Sit.	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. TA	TA- muutos	TA muut. jälkeen	Tot.	Poikkeama	Alkup. TA	TA- muutos	TA muut. jälkeen	Tot.	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	N	18	0	18	16	2					
TARKASTUSLAUTAKUNTA	N	30	0	30	22	7					
KUNNANHALLITUS	N	1 666	-9	1 657	1 581	76					
OPETUSTOIMEN LAUTAKUNTA	N	6 734	18	6 752	6 792	-40					
HYTE LAUTAKUNTA	N	806	9	815	673	142					
TEKNINEN LAUTAKUNTA	N	-155	0	-155	-340	185					
KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ		9 098	18	9 116	8 745	372					
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						4 996	-130	4 866	4 859	-7
Valtionosuudet	B						4 918	0	4 918	4 832	-86
Korkotulot	B						33		33	0	-32
Muut rahoitustulot	B						303	0	303	326	24
Korkokulut	B	251		251	199	52					
Muut rahoituskulut	B	54		54	27	26					
Satunnaiset kulut	B										
INVESTOINTIOSA											
HALLINTOTOIMI	N	87	251	339	319	20					
SIVISTYSTOIMI	N	15	0	15	14	1					
TEKNINEN TOIMI	N	130	-25	105	100	5					
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ		232	226	459	433	26					
RAHOITUSOSA											
Antolainojen muutos	B	0	225	225	225	0	0	0	0	19	19
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						2 125	1 875	4 000	4 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	2 739	0	2 739	2 739	0					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N	0	1 400	1 400	1 290	110					
Vaikutus maksuvalmiuteen			-124	-124	380						
		12 374	1 745	14 119	14 037	586	12 374	1 745	14 119	14 037	-82

8.TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

8.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja –tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja –asetusta kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti.

8.2 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024	
Toimintatuotot			
Myyntituotot	275 425,83	268 231,21	
Maksutuotot	17 262,00	18 545,00	
Tuet ja avustukset	181 264,16	254 900,80	
Vuokratuotot	835 033,90	836 674,97	
Muut toimintatuotot	59 383,81	47 442,66	1 425 794,64
Valmistus omaan käyttöön		10 547,87	61 714,55
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-4 674 618,12	-4 624 572,66	
Henkilösivukulut	-1 073 170,44	-1 059 781,95	
Eläkekulut	-948 914,31	-963 845,06	
Muut henkilösivukulut	-124 256,13	-95 936,89	
Palvelujen ostot	-2 776 443,78	-2 723 859,15	
Varasto +/-			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-802 743,01	-923 046,56	
Avustukset	-414 693,03	-304 312,16	
Vuokrakulut	-294 482,91	-297 709,63	
Muut toimintakulut	-87 299,67	-103 039,57	-10 036 321,68
TOIMINTAKATE		-8 744 533,39	-8 548 812,49
Verotulot		4 859 239,11	4 906 010,98
Valtionosuudet		4 832 095,00	4 624 262,00
Alv:n takaisinperintä			
Rahoitustuotot ja kulut			
Korkotuotot	101,18	21 030,26	
Muut rahoitustuotot	326 170,68	400 059,15	
Korkokulut	-198 536,38	-303 893,08	
Muut rahoituskulut	-27 108,35	-3 748,16	113 448,17
VUOSIKATE		1 047 427,85	1 094 908,66
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-777 177,26	-810 203,20	
Arvonalentumiset	0,00	-777 177,26	-810 203,20
Satunnaiset erät			
TILIKAUDEN TULOS		270 250,59	284 705,46
Varausten lisäys/vähennys		42 271,08	42 271,08
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ		312 521,67	326 976,54

8.3 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA		
	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 047 427,85	1 094 908,66
Tulorahoituksen korjaukset	-2,00	-3 572,75
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-581 534,93	-557 827,85
Rahoitusosuudet investointimenoihin	148 644,47	178 356,76
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2,00	3 955,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	614 537,39	715 819,82
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-225 000,00	-200 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	19 300,00	14 400,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 738 576,00	-738 576,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 290 000,00	614 623,29
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	8 971,98	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	-221 522,36	172 109,19
Korottomien velkojen muutos	154 791,46	-300 020,81
Rahoituksen rahavirta	-292 034,92	-437 464,33
Rahavarojen muutos	322 502,47	278 355,49
Rahavarat 31.12. 1 000 euroa	10 861	10 538
Rahavarat 01.01. 1 000 euroa	10 538	10 260

8.4 Tase

TASE

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	9 444,10	7 940,35
Muut pitkävaikutteiset menot	286 955,11	351 177,65
Aineettomat hyödykkeet yht.	296 399,21	359 118,00
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 939 298,23	1 709 376,36
Rakennukset	7 868 506,74	8 209 976,49
Kiinteät rakenteet ja laitteet	854 529,39	1 032 304,56
Koneet ja kalusto	183 968,35	156 870,99
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	32 227,16	141 569,48
Aineelliset hyödykkeet yht.	10 878 529,87	11 250 097,88
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	4 488 075,09	4 398 075,09
Muut lainasaamiset	801 500,00	595 800,00
Muut saamiset	126 475,06	126 475,06
Sijoitukset yht.	5 416 050,15	5 120 350,15
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yht.	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	107 960,19	175 935,40
Lainasaamiset	66 784,50	5 000,00
Muut saamiset	21 227,67	64 408,27
Siirtosaamiset	414 304,15	143 410,48
Lyhytaikaiset saamiset yht.	610 276,51	388 754,15
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	10 743 884,38	10 447 971,10
Rahoitusarvopaperit yht.	10 743 884,38	10 447 971,10
Rahat ja pankkisaamiset	116 767,12	90 177,93
VASTAAVAA YHT.	28 061 907,24	27 656 469,21

VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 337 776,23	4 337 776,23
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	11 041 277,13	10 714 300,59
Tilikauden yli/alijäämä	312 521,67	326 976,54
Oma pääoma yht.	15 691 575,03	15 379 053,36
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 186 501,11	1 228 772,19
Varaukset yht.	1 186 501,11	1 228 772,19
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	49 514,50	49 514,50
Pakolliset varaukset yht.	49 514,50	49 514,50
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	13 373,48	4 401,50
Toimeksiantojen pääomat yht.	13 373,48	4 401,50
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 965 510,00	4 681 108,00
Muut velat	400 000,00	400 000,00
Pitkäaikainen yht.	8 365 510,00	5 081 108,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 225 598,00	4 538 576,00
Saadut ennakot	7 138,05	611,57
Ostovelat	387 765,53	430 169,29
Muut velat	105 376,80	92 037,18
Siirtovelat	1 029 554,74	852 225,62
Lyhytaikainen yht.	2 755 433,12	5 913 619,66
VASTATTAVAA YHT.	28 061 907,24	27 656 469,21

8.5 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA

	2025	2024
Toimintatuotot	3 772 544	3 987 615
Toimintakulut	-12 378 192	-12 328 947
Toimintakate	-8 605 648	-8 341 332
Verotulot	4 859 239	4 906 011
Valtionosuudet	5 628 236	5 440 702
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	34 489	45 516
Muut rahoitustuotot	333 147	404 138
Korkokulut	-425 661	-612 788
Muut rahoituskulut	-27 515	-4 019
Vuosikate	1 796 288	1 838 228
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 498 951	-1 615 222
Arvonalentumiset	0	0
Tilikauden tulos	297 338	223 006
Tilinpäätössiirrot	2 011	1 580
Tilikauden verot	5	-365
Laskennalliset verot	0	-339
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	299 353	223 881

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 796 288	1 838 228
Satunnaiset erät	0	-365
Tilikauden verot	5	0
Tulorahoituksen korjauserät	82 943	-33 124
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-852 401	-996 061
Rahoitusosuudet investointimenoihin	160 674	184 918
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 948	42 570
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 192 457	1 036 165
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	56 279	51 163
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 648 574	110 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 010 268	-1 434 273
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 350 353	705 857
Oman pääoman muutokset	90 000	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	8 972	0
Vaihto-omaisuuden muutos	7 548	653
Saamisten muutokset	-88 043	239 304
Korottomien velkojen muutokset	-214 298	-406 322
Rahoituksen rahavirta	-851 589	-733 618
Rahavarojen muutos	340 869	302 547
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	11 706 952	12 268 068
Rahavarat 1.1.	12 047 820	11 965 521
	340 869	302 547

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	21 726 429	22 511 515
Aineettomat hyödykkeet	449 319	530 562
Aineettomat oikeudet	9 444	7 940
Muut pitkävaikutteiset menot	439 875	522 621
Aineelliset hyödykkeet	20 322 750	21 040 678
Maa- ja vesialueet	2 416 449	1 965 154
Rakennukset	16 422 538	16 948 704
Kiinteät rakenteet ja laitteet	865 784	1 045 264
Koneet ja kalusto	355 194	356 414
Muut aineelliset hyödykkeet	136 378	358 920
Ennakkomaksut ja kesk.er.hankinnat	126 408	366 222
Sijoitukset	954 359	940 275
Osakkuusyhteisöosuudet	0	0
Osakkeet ja osuudet	746 640	630 581
Muut lainasaamiset	76 500	95 800
Muut saamiset	131 219	213 894
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	77 124	115 201
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 454 889	13 018 317
Vaihto-omaisuus	54 454	45 712
Saamiset	1 352 615	1 265 653
Pitkäaikaiset saamiset	628 062	734 862
Lyhytaikaiset saamiset	724 553	530 791
Rahoitusarvopaperit	10 911 873	10 647 971
Rahat ja pankkisaamiset	1 135 947	1 058 980
VASTAAVAA YHTEENSÄ	35 258 441	35 645 032

VASTATTAVAA	2025	2024
OMA PÄÄOMA	15 432 692	15 102 554
Peruspääoma	4 337 776	4 337 776
Muut omat rahastot	619 038	621 049
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	10 176 525	9 919 848
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	299 353	223 881
PAKOLLISET VARAUKSET	66 058	49 515
Muut pakolliset varaukset	66 058	49 515
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	90 757	119 862
VIERAS PÄÄOMA	19 668 934	20 373 102
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	14 939 922	12 278 637
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	391 637	374 837
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	2 403 816	5 777 147
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	1 933 559	1 942 481
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	35 258 441	35 645 032

9. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

9.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

9.1.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperiaatteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset ja sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Työllisyysalueen toiminnan aloittaminen 1.1.2025 vaikuttaa tilikausien välisten tietojen vertailukelpoisuuteen. Kärämäen kunnan maksuosuus Raahen työllisyysalueelle v. 2025 oli 181 277,90 euroa. TE-uudistus vaikutti myös kunnanrahoitusosuuteet työttömyystuista, toteuma v. 2025 244 934,97 euroa. Laskennallinen vaikutus valtionosuuksien kertymään v. 2025 oli 282 997 euroa.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja veroperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on huomioitu omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kärsämäen Asunnot Oy:n rakennusten poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

9.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Kunnanhallitus	733 101	901 193	89 550	166 807
Opetus- ja kulttuuripalvelut	426 182	450 795	206 013	214 633
Hyte-lautakunta	9 124	3 853	9 124	3 853
Tekninen lautakunta	2 662 763	2 693 945	1 063 683	1 102 216
Toimintatuotot yhteensä	3 831 170	4 049 785	1 368 370	1 487 509

Verotulojen erittely

	2025	2024
Kunnan tulovero	3 402 261	3 530 063
Kiinteistövero	868 023	761 340
Osuus yhtiöveron tuotosta	588 955	614 609
Verotulot yhteensä	4 859 239	4 906 011

Valtionosuuksien erittely

	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 374 420	4 023 668
<i>Siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus</i>	1 560 230	1 502 395
<i>Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus</i>	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-248	4 866
Verotulomenetysten korvaus	457 923	595 728
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yht.	4 832 095	4 624 262

Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	311 095	218 377
Muiden palvelujen ostot	2 685 293	2 699 848
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	2 996 388	2 918 225

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Aineettomat hyödykkeet	<u>Poistomenetelmä</u>	
Kehittämismenot	Tasapoisto	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	2 vuotta
Muut	Tasapoisto	2 vuotta
poikkeukset:		
Nurmesjärven kunnostus	Tasapoisto	5 vuotta
Jätevedenpuhdistamo	Tasapoisto	20 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
poikkeukset:		
Frosteruksen koulu	Tasapoisto	50 vuotta
Toimintakeskus	Tasapoisto	30 vuotta
Terveyskeskus	Tasapoisto	50 vuotta
Lastentalo Kuusipiha	Tasapoisto	50 vuotta
Akuuttivuosastot	Tasapoisto	30 vuotta
Liikuntahalli Kataja-areena	Tasapoisto	30 vuotta *)
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäämäpoisto	20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäämäpoisto	25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäämäpoisto	20 %
poikkeus:		
Urheilukenttä	Tasapoisto	20 vuotta
Vedenjakeluverkko	Menojäämäpoisto	10 %
Viemäriverkko	Menojäämäpoisto	10 %
Kaukolämpöverkko	Menojäämäpoisto	15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovaistut.	Menojäämäpoisto	20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	Menojäämäpoisto	22 %
Maakaasuverkko	Menojäämäpoisto	15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäämäpoisto	20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	Menojäämäpoisto	25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäämäpoisto	20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäämäpoisto	25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäämäpoisto	25 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	

Investointien aktivointirajamuutos 10 000 euroa, kh 18.3.2002 63§.

Poistosuunnitelman muutos 26.5.2008 § 143:Kertapoisto, kun menojäämäpoistoa jäljellä alle 500 euroa.

*) Liikuntahallin poisto-aika 30 v. tasapoisto kh 26.9.2022 § 143.

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakoll. Varaukset (Jokipela) 1.1.	49 515	49 515	49 515	49 515
Lisäys/vähennys tilikaudella (Jedu)	16 543	0	0	0
Muut pakoll. Varaukset 31.12.	66 058	49 515	49 515	49 515
Pakolliset varaukset yht.	66 058	49 515	49 515	49 515

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	Kunta
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa-alueiden myyntivoitto	0	3 573		3 573
Rakennusten myyntivoitto	2		2	
Muut myyntivoitot	877	877		
Myyntivoitot yhteensä	877	4 450	2	3 573
Muut toimintakulut				
Maa-alueiden myyntitappio	0	0	0	0
Rakennusten myyntitappio				
Muut myyntitappiot	0	0		
Myyntitappiot yhteensä	0	0	0	0

9.3 Tasetta koskevat liitetiedot

9.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

PYSYVIEN VASTAAVIEN MUUTOKSET 2025

Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	7 940	351 178		359 118
Lisäykset tilikauden aikana				
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä	6 797			6 797
Tilikauden poisto	-5 293	-64 223		-69 516
Arvonlennukset ja niiden palaut.				
Poistamaton hankintameno 31.12.	9 444	286 955		296 399
Arvon korotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 444	286 955		296 399

Aineelliset hyödykkeet

	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 709 376	8 209 976	1 032 305	156 871	141 569	11 250 098
Lisäykset tilikauden aikana	127 372			75 207	215 518	418 097
Rahoitusosuudet tilikauden aikana						
Vähennykset tilikauden aikana						
Siirrot erien välillä	102 550	45 405	64 327	105 782	-324 861	-6 797
Tilikauden poisto		-386 874	-242 102	-78 685		-707 662
Arvonlennukset ja niiden palaut.						
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 939 298	7 868 507	854 529	259 175	32 227	10 953 737
Arvon korotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 939 298	7 868 507	854 529	259 175	32 227	10 953 737

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				Yhteensä
	Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkeet osakkuus- ja muut omist. yht.	Muut osakk. ja osuudet	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset kuntayhtym.	Saamiset osakkuus- ja muut omis.yht	Saamiset muut yhteisöt	
Hankintameno 1.1.	3 979 276,85	232 179,23	0,00	186 619,01	536 763,06	0,00	0,00	185 512,00	5 134 750,15
Lisäykset	90 000,00				225 000,00				315 000,00
Vähennykset								-19 300,00	-19 300,00
Siirrot erien välillä									0
Hankintameno 31.12.	4 069 276,85	232 179,23	0,00	186 619,01	761 763,06	0,00	0,00	166 212,00	5 416 050,15
Arvonlennukset ja niiden palautukset									
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 069 276,85	232 179,23	0,00	186 619,01	761 763,06	0,00	0,00	166 212,00	5 416 050,15
Sisältää arvonkorotuksia									

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Y-tunnus	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus 1000 €				
					omasta pääomast	vieraasta pääomast	tilikauden voitosta/ tappiosta		
Tytäryhteisöt									
Kärsämäen Asunnot Oy	1854885-9	Kärsämäki	100,00	100,00	1 381	5 580	-56		
Kärsämäen Teollisuuskiint. Oy	1846922-9	Kärsämäki	100,00	100,00	2 082	5 017	101		
Kärsämäen Vesihuolto Oy	0186490-0	Kärsämäki	100,00	100,00	1 346	573	10		
			yhteensä		4 809	11 170	55		
Kuntayhtymät									
Jokilaaksojen Musiikkiopisto ky	0210007-2	Nivala	7,00	7,00	22	10	3		
P-Pohjanmaan liitto ky	0922484-4	Oulu	0,79	0,79	12	8	0		
Jokilaaksojen koulutusky	0210010-1	Nivala	2,54	2,54	846	121	40		
			yhteensä		880	139	43		

Saamisten erittely

2025		2024	
Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikaiset

Saamiset tytäryhteisöiltä

Myyntisaamiset		50 444		63 077
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	0,00	50 444	0,00	63 077

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä

Myyntisaamiset		1 504		
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		185		185,47
<i>Yhteensä</i>	0,00	185	0,00	185

Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

Myyntisaamiset		1 787		962
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		18 338		20 141
<i>Yhteensä</i>	0,00	20 125	0,00	21 103

<i>Saamiset yhteensä</i>	0,00	70 755	0,00	84 366
--------------------------	------	--------	------	--------

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Konserni		Kunta	
2025	2024	2025	2024

Lyhytaikaiset siirtosaamiset

Tulojäämät				
Kelan korvaus työterveyshuollosta	35 242	34 760	33 580	33 178
EU-tuet ja avustukset	186 768	79 741	163 274	62 755
Palautukset kunnat ja kuntayhtymät	94 315	0	94 315	12
Valtionosuussaamiset	0	0	0	0
Muut tulojäämät	145 998	71 350	123 134	47 465
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	462 324	185 839	414 304	143 410

<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	462 324	185 839	414 304	143 410
--	---------	---------	---------	---------

9.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	4 337 776	4 337 776	4 337 776	4 337 776
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Peruspääoma 31.12.	4 337 776	4 337 776	4 337 776	4 337 776
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 1.1.	0	-00		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 31.1.12	0	-00		
Muiden rahastojen pääoma 1.1.	622 290	622 290		
Siirrot rahastoon tilikaudella	339			
Siirrot rahastosta tilikaudella	-2 350			
Muiden rahastojen pääoma 31.12.	619 038	622 290		
Muut omat rahastot yhteensä	619 038	622 290		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	10 142 488	9 455 160	11 041 277	10 714 301
lisäys tilikaudella	34 037	463 446		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	10 176 525	9 918 606	11 041 277	10 714 301
Tilikauden ylijäämä	299 353	223 881	312 522	326 977
Oma pääoma yhteensä	15 432 693	15 102 554	15 691 575	15 379 053

Pitkäaikaiset velat

	2025	2024
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 473 690	3 050 000
Lainat julkisyhteisöiltä siitä eläkelainat		
Lainat muilta luotonantajilta		
Muut pitkäaikaiset velat	400 000	400 000
Pitkäaikaiset velat yhteensä	3 873 690	3 450 000

Velat ja velkojen osat , jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Joukkovelkakirjalainat

	2025	2024
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	510 000	1 800 000

Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset	66 058	49 515	49 515	49 515
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	66 058	49 515	49 515	49 515

Vieras pääoma

2025		2024	
Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen

Velat tytäryhteisöille

Saadut ennakot

Ostovelat

Muut velat

Siirtovelat

Yhteensä

	15 244		21 637
400 000		400 000	
400 000		400 000	

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä

Saadut ennakot

Ostovelat

Muut velat

Siirtovelat

*Yhteensä*Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteis-
yhteisöille

Saadut ennakot

Ostovelat

Muut velat

Siirtovelat

Yhteensä

	1 412		475
--	-------	--	-----

Vieras pääoma yhteensä

400 000	16 655	400 000	22 113
---------	--------	---------	--------

Sekkitililimiitti**2025****2024**

Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.

Suomenselän Osuuspankki

siitä käyttämättä oleva määrä

600 000	600 000
600 000	600 000

Danske Bank

siitä käyttämättä oleva määrä

462 517	462 517
462 517	462 517

Käyttämättä yhteensä

1 062 517	1 062 517
------------------	------------------

Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut	391 637	374 837		
Muut velat	0	0	400 000	400 000
<i>Muut velat yhteensä</i>	391 637	374 837	400 000	400 000

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	335 014	170 120	312 275	145 262
Menojäämät				
Lomapalkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	623 270	581 411	572 069	514 450
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	105 377	111 340	105 377	111 340
Korkojaksotukset	27 176	31 345	15 913	16 014
Muut menojäämät	44 373	68 611	23 920	65 160
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	1 135 210	962 827	1 029 555	852 226
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	1 135 210	962 827	1 029 555	852 226

9.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vuokra- ja leasingvastuut

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Vuokra- ja leasingvastuut seuraavalla tilikaudella maksettavat	38 086	32 918	80 798	80 832
Vuokra- ja leasingvastuut myöhemmin maksettavat	26 137	17 647	11 333	15 760
<i>Yhteensä</i>	64 223	50 565	92 131	96 592

Vastuusitoumukset

Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

 Alkuperäinen pääoma

 Jäljellä oleva pääoma

Takaukset muiden puolesta

 Alkuperäinen pääoma

 Jäljellä oleva pääoma

Kunta	
2025	2024
13 358 976	13 467 397
7 899 089	7 843 303
2 691 105	2 691 105
2 006 459	2 156 191

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Kunta	
2025	2024

Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	22 042 345	21 087 740
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	28 214	22 629

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Konserni		Kunta	
2025	2024	2025	2024

Arvonlisäveron palautusvastuu	77 101	22 391	59 408	
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	712 000	712 000	712 000	712 000

9.5 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot**Henkilöstön lukumäärä 31.12.**

	2025	2024
Yleishallinto	8	11
Sivistystoimi	122	109
Tekninen toimi	6	6
<i>Yhteensä</i>	136	126

Henkilöstökulut

	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	-5 747 788	-5 684 355
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0	0
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	-5 747 788	-5 684 355

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3 §)

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2025	2024
Suomen Keskusta r.p. (KESKUSTA) / €	3 594	3 277
Perussuomalaiset (PS) / €	1 162	1 566
Suomen Sosialidemokraattinen puolue (SDP) / €	11	10
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä / €:	4 767	4 852

Tilintarkastajan palkkiot

KPMG Oy ja BDO Audiator Oy	2025	2024
Tilintarkastuspalkkiot	10 286	15 115
Tilintarkastuslautakunnan avustaminen		
Muut palkkiot		
Tilintarkastajan lausunnot	2 100	
Palkkiot yhteensä	12 386	15 115

Kunnan ja intressitahojen väliset oleelliset tiedot

Kunta on antanut kokonaan omistamalleen Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy:lle valtuuston 23.4.2025, § 7 päätöksen mukaista lainaa käyttöpääoman kattamiseksi, lainan määrä 31.12.2025 375 000 euroa.

Kunta on sijoittanut tilikauden aikana kokonaan omistamaansa Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy:öön valtuuston 6.4.2021, § 6 mukaisten Kärsämäen konsernisijoitukset 2021-2025 pääomasijoituksen suuruudeltaan 90 000 euroa.

Kunta on antanut kokonaan omistamalleen Kärsämäen Asunnot Oy:lle valtuuston 23.4.2025, § 7 päätöksen mukaista lainaa käyttöpääoman kattamiseksi, lainan määrä 31.12.2025 350 000 euroa.

Kärsämäen kunta on valtuuston päätöksillä myöntänyt tytäryhtiöidensä puolesta omavelkaisia takauksia. Näiden takausten jäljellä oleva pääoma oli vuodenvaihteessa 7 899 089 euroa ja ne on myönnetty lähes poikkeuksetta tytäryhteisöjen ottamien lainojen takaisinmaksun ja koron maksamisen vakuudeksi lainanantajalle.

Kärsämäen kunta on kunnanhallituksen päätöksellä 1.12.2025, § 193 myynyt Saviselän koulukiinteistön valtuuston II varapuheenjohtajalle Mika Pietikäiselle 2,00 euron kauppahintaan. Ennen luovutusta koskevaa päätöstä ko. kiinteistö on ollut kahteen kertaan julkisessa verkkohuutokaupassa vailla myyntiin johtanutta tarjousta. Valtuuston II varapuheenjohtaja Pietikäinen ei ole osallistunut myyntiä koskevaan päätöksentekoon.

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

9.6 Luettelo kirjanpitokirjoista, tositelajeista sekä säilytysajoista

KÄRSÄMÄEN KUNTA

Käytetyt kirjanpitokirjat v. 2025

Päiväkirja	Atk-tulosteena
Pääkirja	Atk-tulosteena
Tasekirja	Erikseen sidottuna
Tase-erittely	Atk-tulosteena + paperisena
Myyntirekontra	Atk-tulosteena
Ostoreskontra	Atk-tulosteena
Atk-palkkakirjanpito	Atk-tulosteena
Kirjanpitoyhdistelmä tilierittelyin	Atk-tulosteena
Palkkaluettelo	Atk-tulosteena
Käyttöomaisuuskirjanpito	Atk-tulosteena + paperisena

Luettelo käytetyistä tositelajeista vuonna 2025

Tositelaji	ID
1	Tiliotteet Nomentia
9	Palkkatositteet
10	KP Laskennalliset
12	SL Laskennalliset
15	Luottotappiot
16	Poistot
21	Ostolaskut WF
20	Ostolaskujen maksut
22	Ostolaskut ostoreskontra
23	Ostolaskut Approval
30	Myyntireskontran suoritukset
31	Yleislaskut
32	Tekninen yleislaskutus
40	Päivähoitolaskutus
50	Avosh maksut
55	Työterveyshuolto
57	Kuntamaksut
86	Hyvitysten kohdistus MYRE
88	Avaustaseen muutos
90	Sisäiset / muistiotositteet
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask.
LT	Liitetietositteet

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Kärsämäellä 30. päivänä maaliskuuta vuonna 2026

Pekka Anttila, puheenjohtaja

Marko Ahola

Mira Aittola

Anni Kangaskokko

Mikko Laitila

Sirpa Laitinen

Antti Korkatti

Tuukka Kuisma, vt. kunnanjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kokkolassa, sähköisen allekirjoituksen päivänä

KPMG Oy, tilintarkastusyhteisö

Elina Pesonen, JHT